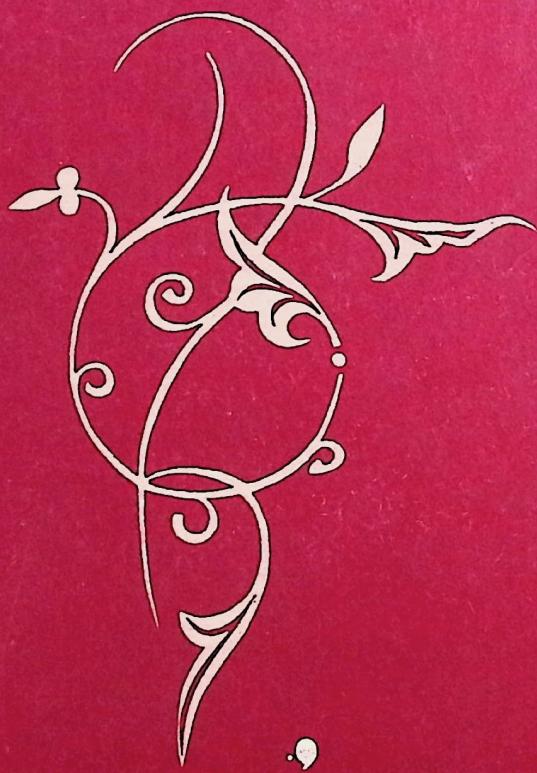

ՎՈԿԱԼ-ՊԵДԱԳՈԳԻԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՎԱԾՎ

ԴԱՅ ԿՈՂՋՈՒՏՈՐԵՐԻ ԱՏԽԱԿԱՐՈՒՅՑՈՒՄ

ВОКАЛЬНО - ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ РЕПЕРТУАР
ИЗ ПРОИЗВЕДЕНИЙ АРМЯНСКИХ КОМПОЗИТОРОВ

ԵՐԵՎԱՆ

1969

ԵՐԵՎԱՆ

ՎՈԿԱԼ · ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԾԿԱՆ ԵՐԿԱՅԱՆԿ

Հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից

Կազմով՝

Թ.Կ.ՇԱՀԵՎԶԱՐՑԱՆ

Մինիստրության գիտա-մեթոդական կաբինետի
հրատարակչական խումբ

Երևան 1968

ВОКАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ РЕPERTУАР

из произведений армянских композиторов

Составитель

Т. К. ШАХНАЗАРЯН

Издательская группа научно-методического
кабинета Министерства

Ереван 1968

ԴՐԱԳԻՄ Ա.Ա. ԲՐՈՒՏՅԱՆ

Редактор М.А. БРУТЯН

Թույլատրված է Հայկական ՍՍՀ Բարձրագույն և միջնակարգ մասնագիտական կոթության մինիստրության գիտա-մեթոդական կաբինետի կողմից որպես ուսումնա-մեթոդական ձեռնարկ երաժշտական ուսումնարանների համար

Допущено научно-методическим кабинетом Министерства высшего и среднего специального образования Армянской ССР в качестве учебно-методического пособия для музыкальных училищ.

Կ Ա Զ Մ Ո Ղ Ի Կ Ո Ղ Մ Ի Ց

Վոկալ արվեստի նկատմամբ սովետական ռւսկնդրի աճող պահանջները
երաժշտական ռւսումնական հաստատությաւնների մանկավարժներին պարտա-
վորեցնում են քարելավել երիտասարդ երգիչների պատրաստման գործը։

Սպազմ երգիչ-կատարողների բարձր որակը ամենից առաջ ապահով -
վում է մանկավարժի դեպի ուսանողն ունեցած ճիշտ և անհատական մռ-
տեցմամբ։ Դրա համար ռւսուցման ընթացքում ուսանողի վոկալ-տեխնի-
կական հնարավորություններին համապատասխանող մանկավարժական ծրա-
գրի ընդությունը, ինչպես նաև նրա աստիճանական և հաջորդական
իրականացումը ստանում են առաջնակարգ նշանակություն։

Սովետական Միության մեջ վոկալ կտղոեր պատրաստելու հարցը
առջողությամբ լուծելու համար, մանկավարժներին իբրև Օգնություն
գրատարակվել են տարբեր ժողովածուներ՝ երգի անվանի վարպետների
երկացանկից, ռուսական, արևմտա-Եվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծա-
գործություններից /կազմված օրեւէ մեկ կտմ տարբեր հայների, առան-
ձին կուրսերի համար / և այլն։

Դժբախտաբար նման ժողովածուներ, կազմված հայ կոմպոզիտորների
երկերից, մինչև այժմ չեն հրատարակվել, թեև հայ վոկալ գրականու-
թյունը, որ ըստանդակում է դաստկանների ժառանգությունը, սովետա-
կան կոմպոզիտորների ստեղծագործությունը և ժողովրդական երգերի
մշակումներ, շատ հարուստ է։

Սույն ժողովածուն այդ թերաւթյունը վերացնելու ուղղությամբ
կատարվող առաջին փորձն է և հնարավորություն է տալիս վոկալիստ-
մանկավարժին ռւսանողների անհատական-կատարողական ծրագրերում հա-
մաշխար հային վոկալ գրականության նմուշների կաղթին մեժ տեղ հատ-
կացնելու նաև հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործությանը։

Ժողովածուի մեջ զետեղված են դեռևս Հայագրված երկեր, փոքր տպաքանակով վաղուց հրատարակված գործեր և այսօր հրապարակում գործություն ունեցող վոկալ գրականության նմուշներ :

Սույն „Վոկալ-մանկավարժական երկացանկը՝ բաղկացած է մեղեդիական պարզ կառուցվածք և դաշնամուրային ոչ բարդ նվագակցություն ունեցող երգերից /առաջին երկու կուրսերում անցնելու համար /, ինչպես նաև՝ գեղարվեստականության և վոկալ տեխնիկայի համեմատաբար դժվար առաջադրանքներ ներկայացնող երկերից։ Հա կազմված է երգչական այն որույթների ու մեթոդական հանձնարարումների համաձայն, որոնք ընդունվել են 1954 թվականին Հենրիկովում կայացած վոկալիստների համամիութեանկան խոր հրակցությունում և մեկ անգամ ևս հաստատվել 1966-ին Մոսկվայում կայացած վոկալիստների համամիութեան կոնֆերանսում։ Այդ դրույթներն ու հանձնարարումները նախատեսում են։

1. Կրժագորովայնային շնչառություն

2. Զայնի բարձր դիրքավորում

3. Կրժագային և գլուխային հնչումների միաձուլում, նրանցից մեկի գերիշխող մասնակցությամբ՝ պայմանավորված կամ տարբեր բարձրության հնչողություն ունենալու անհրաժեշտությամբ կամ կատարվող երկի բովանդակությամբ։

4. Կոկորդի ազատ դիրքավորում

5. Կցափողի մկանների ամրապնդում։

Ստեղծագործությունների բնագրերը տրված են հայերեն և ռուսերեն լեզուներով, ուստի ժողովածուն հնարավոր է օգտագործել նաև Սովետական Միության բոլոր ևեսպուրլիկաների երաժշտական ուսումնարաններում։ Ժողովածուում համապատասխան համերգային ևեպերտուար կարող են գտնել նաև երգիչ-մենակատարները և գեղարվեստական ինքնագործունեության խմբակները։

Պրոֆ. Թ.ՇԱՀԵՆՋԱՂՅԱՆ

О Т СОСТАВИТЕЛЯ

Возрастающие требования советского слушателя к вокальному искусству ставят перед педагогами-вокалистами музыкальных учебных заведений серьёзную задачу по улучшению подготовки молодых певцов.

Подготовка высококвалифицированных исполнителей-певцов прежде всего зависит от правильного и индивидуального подхода педагога к учащемуся. Поэтому выбор вокально-педагогического репертуара в процессе обучения /с учётом вокально-технических возможностей учащегося/, а также постепенность его прохождения приобретают первостепенное значение.

Для осуществления успешной подготовки вокальных кадров в Советском Союзе, в помощь педагогам изданы всевозможные сборники: из репертуара известных мастеров пения, из произведений русских, западно-европейских композиторов, составленных как по отдельным голосам, так и по курсам и т.д.

Подобные сборники из произведений армянских композиторов, к сожалению, до сих пор не издавались, хотя армянская вокальная литература, включающая наследие классиков, произведения советских композиторов и обработки народных песен, очень богата.

Настоящий сборник является первой попыткой частичного выполнения этого пробела и даёт возможность педагогу-вокалисту в индивидуальных исполнительских планах учащихся, с образцами мировой вокальной литературы, значительное место уделить и сочинениям армянских композиторов.

В сборнике помещены произведения издающиеся впервые, сочинения, изданные ранее ограниченным тиражом, а также образцы вокального репертуара, имеющиеся в печати на сегодня.

Данный "Вокально-педагогический репертуар" охватывает материал от самых несложных по мелодическому рисунку и по фортепианному сопровождению /предназначенный для первых двух курсов/ до более сложных в художественном отношении и по вокально-техническим задачам. Он отвечает тем певческим установкам и методическим положениям, которые были приняты на Всесоюзном совещании вокалистов в Ленинграде в 1954 году и вновь подтверждены на Всесоюзной конференции вокалистов в 1966 году в Москве. Эти установки и положения предусматривают:

1. Грудо-брюшное дыхание
2. Высокую позицию звучания
3. Смешение грудного и головного звучания, с преобладающим участием каждого из них для разной высоты звучания, и в зависимости от содержания исполняемого произведения
4. Свободное положение гортани
5. Освобождение мышц надставной трубы

Тексты произведений даны на армянском и русском языках, что даёт возможность использовать сборник и в музыкальных училищах всех республик Советского Союза.

В сборнике могут найти соответствующий концертный репертуар певцы-солисты, а также кружки художественной самодеятельности.

Проф. Т. ШАХНАЗАРЯН

ՄԵԹՈՒՍԿԱՆ ՑՈՒՑՈՒՄԸՆԵՐ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒԻ

1-13 ԱՏԵՂԵԱԳՈՐԾՈՒԹՈՒՀՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Ժողովածուի առաջին տասներեք համար ները նախատեսված են

I և II կուրսերի ուսանողության համար։

Այս ստեղծագործություններին անդրադառնալիս դասատուի ուշացրության կենտրոնում պետք է գտնվեն հատկապես երգչական երեք հիմնական դրույթները, այն եւ՝

1. Երգեցողական շնչառություն

2. Հնչյունի հավասար արտաքերում /կանոնի լենա/

3. Զայնի բարձր դիրքավորում։

Երգեցողական շնչառությունը այն „հենակետից, զգացողությունն է, որ երգիչը պետք է ունենա շունչը դիրքավորելիս և ձայնային ալիքը բերանի խոռոչը մղելիս։

Երգեցողական շնչառությունը վոկալ արվեստի հիմքն է։ Տիրապետել երգեցողական շնչառությանը, օգտվել նրանից, կնշանակի տիրապետել կանոնի լենային։

Կանոնի լենան հնչյունի հավասար, հանգիստ արտաքերումն է։ Հնչյունը հավասար և հանգիստ արտաքերելու համար անհրաժեշտ է կառուցել ձայնը բարձր դիրքավորումով՝ երգի ամենաբարձր հնչյունին համապատասխան, շնչառությունը հիմնել ամուր և հենակետից, վրա և նման արտաքերումը պահպանել ամբողջ երգի ընթացքում։

» Հենակետ, ունեցող հնչյունի հավասար և հանգիստ արտաքերումը նպաստում է հնչողության դինամիկայի զարգացմանը, որն իր հերթին օգնում է երաժշտական ընազրի արտահայտիչ մատուցմանը։

Մինչև ուսանողի կողմից վոկալ այս դրույթները չգիտակցվեն,
ոկզբնական շրջանում՝ թեկուզ մասնակիորեն, ավելի բարդ առաջա-
դրանքների կատարմանն անցնելը աննպատակ է։ Դա միայն կարող է
կասեցնել երգչի վոկալ աճը և անուղղելի վնաս հասցնել նրա ձայնա-
կան ապարատին։

Առաջին իսկ պարապմունքներից անհրաժեշտ է զարգացնել նաև
ուսանողի կատարման երաժշտականությունը։ Պետք է աշխատել, որ
ինքը՝ երգիչը, ելնելով ստեղծագործության բովանդակությունից,
կարողանա գտնել համապատասխան գույներ և հազորդել դրանք իմաս-
տավորված ու անմիջականորեն։ Ի դեպ, ուսանողի կատարումը նրաին
մանրամասներով բարդացնելու կարիք չկա, եթե նա դեռևս դրանց չի
տիրապետում։

Ուսանողի վոկալ-տեխնիկական և երաժշտական-գեղարվեստական
հետագա դաստիարակությունը կախված է այն բանից, թե նա որքանով
է կարողանում տիրապետել վերը նշված երգչական դրույթներին։

Ժաղովածուի մեջ I և II կուրսերի համար տեղ գտած ստեղ-
ծագործությունները հետապնդում են վոկալ դաստիարակության և այլ
նպատակներ։ Դրա համար նրանցից ամեն մեկին կից արվում են առան-
ձին բացատրականներ։

Բացատրականների տեքստերի հայերեն թարգմանությունը կա-
տարել է արվեստագիտության թեկնածու Մ. Բուտյանը։

МЕТОДИЧЕСКИЕ УКАЗАНИЯ К ПРОИЗВЕДЕНИЯМ
СБОРНИКА С 1-13

Первые тринадцать номеров сборника предназначаются для учащихся I и II курсов.

При разучивании этих песен педагог должен особое внимание уделять трём основным певческим установкам:

1. Певческое дыхание
2. Ровное звуконесение /кантилена/
3. Высокая позиция звучания

Певческое дыхание /ощущение "опоры" при вдыхательной установке и выносе звуковой волны в ротовую полость/ – основа вокального искусства.

Овладеть певческим дыханием, пользоваться им при исполнении вокальных произведений, это значит уметь владеть кантиленой.

Ровное, спокойное звуконесение /кантилена/ строится на высокой позиции звучания, на хорошей "опоре" дыхания, по звучанию самой высокой ноты данной песни и сохраняется на всём её протяжении.

Построенное на "опоре" ровное, спокойное звуконесение способствует развитию динаминости звучания, что в свою очередь помогает выразительной подаче музыкального текста.

На первое время, пока эти вокальные установки не будут ходить бы частично осознаны учащимся, неделесообразно переходить

и более сложным задачам. Это будет только тормозить вокальный рост певца и может нанести непоправимый вред его голосовому аппарату.

С первых же уроков необходимо у учащегося развивать и музыкальность его исполнения. Надо добиваться, чтобы певец сам, исходя из содержания исполняемой песни, находил соответствующие краски, передал бы их осмысленно и искренно. Осложнять исполнение более тонкими нюансами, для которых учащийся ещё не подготовлен, нет необходимости.

Дальнейшее вокально-техническое и музыкально-художественное воспитание зависит от способности певца к усвоению указанных выше певческих установок.

Включённые в сборник произведения для I и II курсов председают и другие цели вокального воспитания, поэтому к каждому из них имеются отдельные пояснения.

Тексты пояснений на армянский язык переведены кандидатом искусствоведения М.Брутян.

8. 0 1 1 1

Խոսք՝ Մ. ԿՈՂՑՈՒՅՆԻ

Երաժշտ. Մ. ԳԱԼԻԿՅԱՆԻ

Այս Օրորը պետք է կատարել մեղմ և արտառուց:

Անգրածեցտ է հնչյունը արտաքերել հավասար և դրա հետ
մեկտեղ զետևել, որ ձայնավոր ները խայտաբղետ է հնչեն:

Առանձնակի ուշադրության արժանի է Դո⁸ հնչյունը, որը
շարունակ պետք է պահպանի միևնույն տեմբրային երանգավորումը:

Ամեն մի հնչյունի տևողությունը հարկավոր է պահել լրիվ:

Երգը կարող են կատարել կանացի բոլոր բարձր ձայները:

I. КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Слова М.КОРЮНА

Музыка С.ГАЛИКЯН

Нежная колыбельная песня, требующая при исполнении большей мягкости и задушевности.

Необходимо при ровном звуконесении проследить за тем, чтобы не было пестроты звучания гласных.

Особое внимание следует обратить на повторяющийся звук До², который должен всегда сохранять одну тембровую окраску.

Необходимо длительность каждого звука выдерживать полнотью.

Песня может исполняться всеми женскими высокими голосами.

О Р О Р
КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Խոսք՝ Ա. ԿՈՐՅՈՒՆԻ
Слова М. КОРЮНА

Խոսք. Ա. ԳԱՂԱՎԵՏԻ
Музыка С ГАЛМКЯН

Moderato

Musical score for the first system of the song 'O R O R'. The score consists of three staves. The top staff is soprano, the middle staff is alto, and the bottom staff is bass. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is common time. The dynamic is *p*. The lyrics in the right margin are: 'Пи - կի յш - զեր
Крош - ка ру - са'.

Musical score for the second system of the song 'O R O R'. The score consists of three staves. The top staff is soprano, the middle staff is alto, and the bottom staff is bass. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is common time. The dynamic is *V*. The lyrics in the right margin are: 'п. - նես դու, իշ - զար նշ - զեր
я мо - я, ша - лу - հնու - կա т. - նես դու,
ты мо - я, '.

Musical score for the third system of the song 'O R O R'. The score consists of three staves. The top staff is soprano, the middle staff is alto, and the bottom staff is bass. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is common time. The dynamic is *V*. The lyrics in the right margin are: 'ш - չիկ - նե րուի ք լ ա ք ա ք
в дом к нам ра - дость ты внес - ла, '.

1. V 2. V V

Пи - юни пуп :
Пи - юни пуп :
о - руп , о - руп ,
ши - юни - 2/4 :
ши - юни - 2/4 :
ши - юни - 2/4 :

Ուկի մազեր ունես դու,
Հազար նազեր ունես դու,
Աչիկներում քո անուշ,
Արև ու սեր ունես դու:
Օրոր, օրոր իմ Շուշիկ,
Օրոր, օրոր անուշիկ:

Крошка русая моя,
Шалуничка ты моя,
В дом к нам радость ты внесла
Счастье всем нам принесла.
Баю, баушки баю,
Баю деточку мою.

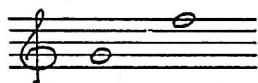
Լուսին ծագեց մեր սարին,
Սոխակն երգեց մեծ ծառին,
Դու իմ Լուսին, իմ արև,
Երգող սոխակ իմ թևին:
Օրոր, օրոր իմ Շուշիկ,
Օրոր, օրոր անուշիկ:

За горой взошла луна,
Соловушко у окна,
Ты и солнце и луна,
Птичка резвая моя.
Баю, баушки баю,
Баю деточку мою.

2. ԼՈՒՍԻՆԸ ԵԼԱՎ

Խոսք՝ Հ. ԱղԱԲԱՐԻ

Երաժշտութեան կազմութիւն

Մեղեդիական գծի լայն, հանգիստ շարժումը, խոսքի արտա-
հայտիչ մատուցումը երգին հաղորդում են որոշակի բանաստեղծական
շունչ։

Մեկունդայից ավելի ինտերվալները՝ փոքր տերցիան և կվար-
տան, պետք է միացվեն փափուկ, առանց հրելու։

„Եեկ երեսին” խոսքերի վրա՝ Դո²-Ֆա² առաջարկվում է մի
փոքր հապաղել, դրանք ավելի արտահայտիչ մատուցելու, ինչպես
նաև հաջորդող երաժշտական միտքը ավելի ակտիվորեն ընկալելու հա-
մար։

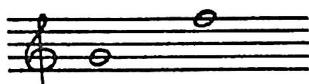
Անդաժեշտ է վարժել երգչին շունչը ծախսել խնայողաբար,
որի համար օգտակար է երգը, մինչև այլան այլուսին, ջան քու լու-
սին, խոսքերը, նախապես կատարել իջրև վոկալիզ։

Կատարման համար երգը կարելի է առաջարկել կանացի բոլոր
բարձր ձայներին և տենոր ներին։

2. ВЗОШЛА ЛУНА

Слова А.АГАБАБА

Музыка А.МАНУКЯНА

Широкое, спокойное движение мелодической линии, выразительная подача слова придают песне определённую поэтичность.

Встречающиеся интервалы больше секунды - малая терция и квarta, должны сливаться мягко, без толчков.

На слове "разгони", До²- Фа², рекомендуется чуть задержаться, для более выразительной подачи этого слова, а также для активного восприятия последующей музыкальной мысли.

Необходимо приучить певца бережно расходовать дыхание, для чего полезно, предварительно, до слов "серебристый ясный месяц", исполнить песню как вокализ.

Песню можно предложить всем высоким голосам и тенорам.

ՀՈԽԻՒՄ ԵԼԱԾ

ՎՅՈՇԼԱ ԼՈՒՆԱ

Խոսք՝ Դ. ԱՌԱԿԱՆԻ
Սլով՝ Ա. ԱՐԱՎԱՐԱ

Լիրիկ Ա. ՄԻԽՈԽՅՅԱՆԻ
Մուզիկա Ա. ԱԽԻՆՈՎԻՆԻ

Moderato $d' = 112$

1. լու - սփեսի ե - լոյն
За - вер - ши - ной

p

V

tői սա - րպ., սա - բի բար - օրը կա - տա -
той го - ры, ви - ден яр - кий свет лу -

rpg. նա, թեկ - լիկ, մեկ - լիկ ե - բի - սպի,
ны, блеск лу - ны все о - све - тиль,

V

фури - вью го - со - бой по - крыл. сия - ли, блеск лу -

зем - лю всю со - бой по - крыл. сия - ли, блеск лу -

и бы - ли, о - све - тил, фури - вью го - со -

зем - лю всю со -

бой по - крыл. се - ре бри - стый яс - ный ме - сяц тьму но - чи - ю

раз - то - ни, свет - лый ме - сяц, яс - ный ме - сяц, зем - лю на - шу о - све - ти.

Հուսինն ելավ էն սարից,
Սարի բարձր կառարից,
Շեկլիկ-մեկլիկ երեսով,
Փռվեց գետնին լուսնի ծով։
Ջան այ լուսին,
Ջան քո լուսին,
Ջան քո կլոր
Շեկ երեսին։

Խավարն իսկույն չքացավ,
Ու եւ գետնին չկացավ,
Հուսնի լույսից հալածված
Խոր ձոր երի մեջ մնաց։
Ջան այ լուսին,
Ջան քո լուսին,
Ջան քո կլոր
Շեկ երեսին։

За вершиной той горы,
Виден яркий свет луны,
Блеск луны всё осветил,
Землю всю собой покрыл.

Серебристый ясный месяц
Тьму ночную разгони,
Светлый месяц, ясный месяц,
Землю нашу освети.

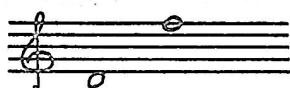
И ночной тут скрылся мрак,
Провалился он в овраг,
Озарила всё луна
Долы, горы и поля.

Серебристый ясный месяц
Тьму ночную разгони,
Светлый месяц, ясный месяц,
Землю нашу освети.

Յ. Ի Զ Գ Կ Ա Ե Ր Ե Ա Կ

Խոսք՝ Հ. ՄԵԼԱՄՐԻ

Երաժշտ. Ա. ՍՍԸՆՈՒԿՑԱՆԻ

Անպահույք երգ է, լայնաշունչ, բայց և շարժուն երգայնու-

թյամբ։

Կրկնվող Լյա¹ հնչյունը, ամբողջ երգի ընթացքում պետք է
ունենա միևնույն հնչողությունը, տեմբրային նույն երանձավորու-
մը։

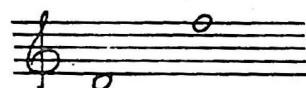
Մեղեդու շարժունաբյունը երգչից պահանջում է այնպես
օգտագործել շունչը, որ ֆրազներն իրարից չկտրվեն։ Միաժամանակ
պետք է արտահայտիլ մատուցել բնագիրը։

Շատ օգտակար է երգը նախապես կատարել իբրև վոկալիզ։
Կարող են կատարել բոլոր ձայները, հարմար տեսիտուրայում։

З. Н А М С К А Ж И П Е В У НЬ Я
П Т И Ч К А

Слова А.АГАБАБА

Музыка А.МАНУКЯНА

Неприхотливая песня, построена на широкой, певучей, но вместе с тем подвижной кантилене.

Повторяющийся звук Ля^I должен звучать одинаково на протяжении всей песни, не меняя тембровой окраски.

Подвижность мелодической линии требует от певца умения экономить дыхание так, чтобы не было разрыва между фразами. В то же время необходима и выразительная подача текста.

Очень полезно песню вначале исполнить как вокализ.

Рекомендуется всем голосам, в удобной для них tessiss-туре.

ԽՈՉ ԱՎ ԵՐԱՎԱ
НАМ СЛАЖИ ПЕВУНЬЯ ПТИЧКА

Խոսք՝ Հ. ԱՂԱԲԱԴՐԻ
Слова А. АГАБАДРА

Liriques - Ա. ԱՂԱԲԱԴՐԻ
Музыка А. МАНУԿՅԱՆԻ

Andantino ♩ =80.

Ի՞նչ նամ լիշ էր - նակ, այ վոն
ծի

ծեռ - նակ, էր որ բուլ - զիլ
պտիչ - կա, ու ու ու ու ու

բուլ - մամ. որ ու էր - պես
ու ու ու ու ու

V

Музыкальный нотный текст на пяти строках. Вторая строка содержит русские слова: "не - ве - лич - ка , раз - ли - ва ясь". Третья строка содержит музыкальные ноты для фортепиано.

V

Музыкальный нотный текст на пяти строках. Вторая строка содержит русские слова: "на суч - ке? Чуть ввой - дет на". Третья строка содержит музыкальные ноты для фортепиано.

V

Музыкальный нотный текст на пяти строках. Вторая строка содержит русские слова: "не - бе зорь - ка , клю . - вик неж - ный". Третья строка содержит музыкальные ноты для фортепиано.

V

կը - աւ - ցըդ,
свой рас - крыв ,

բալ - ցըդ ձե - նով
рас - пе - ва - ешъ

V

լւ - սրգ - աշ - զին ծըլ - փը - լում ես
слад - ко, звон - ко ты не - хит - рый

V

իօ - զու - ցըդ:
свой мо - тив .

ի՞նչ կա - յի - նակ,
Нам ска - жи пе -

V

ш вунь - я птич - ка,

тη скры - ва - ешь

V

т в гнез - де ?

оу ще - бе - чешь

ни не - ве

V

и - ашк раз - ли - ба - ясь

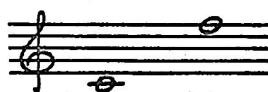
и - ашк на суч - ке.

m. g.

4. ԱԾՆԱԾ ԵՐԳ

Խոսք՝ ՀՅ ՀԱՅՈՒՄՆԵՑՄՆԻ

Երաժշտ. ԴՅ ՂԱԶԱՐԹՄՆԻ

Աշնանային պատկեր :

Մեղեդին պարզ է, մտերմիկ, Պետք է կատարել այն լայն երգայնությամբ և արտահայտիլ:

Անհրաժեշտ է ճշգրիտ պահպանել մեղեդու ռիթմական պատկերը:

Դո-Ղյա¹ և Դո- ֆա² ինտերվալները պետք է միացնել փափուկ,

առանց ճշալու: Դա հատկապես վերաբերում է Դո²- ֆա² ինտերվալին, որը, ձայնային ալիքը դեպի ֆա հնչյունը ուղղելիս, պետք է պահպանի ձայնառնդրադարձման ըարձր դիրքավորումը և շնչառության ամուր հճենակեալը: Ֆա² հնչյունը պետք է լինի մի փոքր կլորացված:

Երգը շատ օգտակար է կանտիլենայի զարգացման համար:

Կարող են կատարել բոլոր ձայները՝ հարմար տեսիտուրայում:

4. ОСЕННЯЯ ПЕСНЯ

Слова А. АЙРАПЕТИЯНА

Музыка Д. КАЗАРЯНА

Осеннний пейзаж.

Мелодия проста, задушевна.

Песня требует широкой напевности и выразительности исполнения.

Необходимо точное выполнение ритмического рисунка мелодии.

Интервалы До-Ля¹ и До² - Фа² следует смыгивать мягко, без выкрика. Это особенно относится к интервалу До²-Фа², который, при устремлении звуковой волны к Фа, должен сохранять высокую установку резонирования и хорошую "опору" дыхания. Звук Фа² должен быть чуть округлённым.

Песня очень полезна для развития кантилены.

Могут исполнять все голоса, в удобной для них tessiture.

ԱԾԱՆ ԵՐԳ
ՕՍԵՆԻԿԻ ՊԵСՆՅ

Խոսք՝ Հ. ՀԱՅՐԱՎԵՏՅԱՆ
Слова А. АЙՐԱՎԵՏՅԱՆ

Եղանակ. Դ. ՂԱԶԱՐՅԱՆԻ
Музыка Д. ГАЗАРЯН

Andante cantabile

ԱԾԱՆ ԵՐԳ
ՕՍԵՆԻԿԻ ՊԵՍՆՅ

Andante cantabile

p

poco rit. a tempo

Ես ա - շուն
Յօ-լո - տի

եմ սի - րում
սլո - յո

դնդուն սիրուն
սեն վլո -

կը լուս սիրուն,
բլու առ առ առ

երբ տն րւն
առ առ առ առ

ի լու -
առ առ առ առ

բե - թը -
առ առ առ առ

- 27 -

V

ղում

linq - mli - ph

ka

с кр - и - жёл

հետ

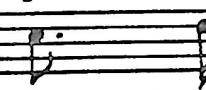
шү -

той

ли -

V mp

ղում,

երբ

նշ - ըն

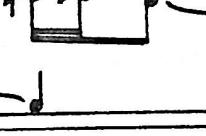
ըս իրն -

ствой,

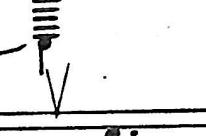
и

աւ - ըս

въя, V что

pp

ղումն

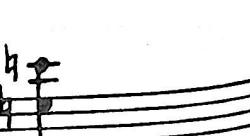
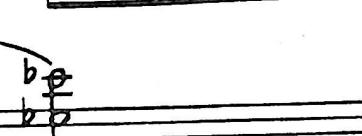
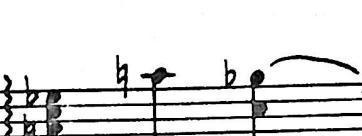
բեռ - նե - րից

ш - չափ -

սբրօ

սիւ ս սե - եյ

соչ - նայի

ված,
 նոյ - մա - նար
 օ - րոր -
 պլոդ,
 առայ դս - տո -
 յո ազօհ -

 վում
 ու եր - գում
 են կա -
 նս տвой առեր - չա -
 յու պրի -

 *

 մաց :
 - խօճ .
 մաց :
 - խօճ .

 rit.
 rit. p

Ես աշունն եմ սիրում
Դեղնահեր ու սիրուն,
Երբ տերևն է խաղում
Հողմերի հետ այգում,
Երբ ճառերը խնդուն
Բեռներից ազատված,
Հողմահար օրորվում
Ու երգում են կամաց :

Ես աշունն եմ սիրում
Բերքառափ ու խոհուն,
Երբ գյուղի ռաշտերում
Առափ բերքն են դիզում,
Երբ առուն հորդացած
Աղմկում է, հոսում,
Եվ ճամփին հիացած
Հոր երգեր է ասում :

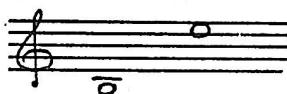
Золотистую осень люблю всей душой,
И игру ветерка с ярко-жёлтой листвой,
И деревья, что сбросив с себя сочный плод,
Всей душой вздохнув, твой встречают приход.

Золотистая осень нам счастье даёт,
И обилье плодов, и богатство хлебов,
Мыл душе и ручей у родных берегов,
Что в потоке своим радость жизни несёт.

5. Ա Շ ՈՒ Ծ

Խոսք՝ Հ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԻ

Երաժշտ. Գ. ԳԵՂԱՄԻԿԻ

Աշուն անվանումն արդեն բնորոշում է երգի բովանդակությունն ու արամադրությունը։

Մեղեղիական գծի վերը նթաց շարժման ժամանակ պետք է երգել փափուկ, կապակցված հնչյուններով, լայն երգայնությամբ։

Ուսման առաջին շրջանում լավ է խուսափել ներքեմի հնչյունների կրծքային ձայնանդրապար ձումից։ ավելի օքտակար է ներքեմի և կենտրոնական հնչյունները կատարել միևնույն տեմբրով, ամուր հիմք ունեցող բարձր հնչողությամբ։ Տվյալ դեպքում փոքր օկտավայի Սի հնչյունից Միւզև Մի²-ի մեջ պարփակված հնչյունաշարը ձևավորվում է Մի²-ի հնչողությամբ, տեմբրային նույն երանգով։ Երգը սովորելուց առաջ լավ կլինի այն կատարել իբրև վոկալիզ։

Օքտակար է ներքեմի և կենտրոնական հնչյուններն ամրապնդելու համար։

Կարող են կատարել ցածր և կենտրոնական ձայններ։

5. О С Е Н Ъ

Слова А.АЙРАПЕТИНА

Музыка Г.ГЕХАРИКА

Само название "Осень" характеризует содержание и настроение песни.

Восходящее движение мелодической линии надо исполнять мягко, сплыванно, на широком распеве.

На первом этапе обучения нет надобности вырабатывать на низких звуках грудное резонирование; полезнее строить соединение низких и центральных звуков одним тембром, на хорошем "опёртом" высоком звучании. В данном случае звукоряд от Си малой октавы до Ми² формируется по звучанию Ми², одной тембровой окраской.

До разучивания песни было бы хорошо исполнить её как в окализ.

Полезна для укрепления низких и центральных звуков.

Могут петь все низкие и центральные голоса.

ԱԾՈՒՅ ОСЕНЬ

Խոսք՝ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԻ
Слова А. АЙРАПЕТЯНА

Երաժշ. Գ. ԳԵՂԱՐԻԿԻ
Музыка Г. ГЕХАРИКА

Moderato

Sheet music for voice and piano. The vocal part is in soprano clef, and the piano part is in bass clef. The key signature is A major (two sharps). The tempo is indicated as 'Moderato'. The lyrics describe autumn scenes: 'Դաշտում այ - գի դե - ղին հա - զան, ձառ ու ձա - ղիկ մեր - կա - ցան, Сад и луг в у- бо - ре жёл - том, сох - нут ли - сты с каж - дым днем,'

Sheet music for voice and piano. The vocal part is in soprano clef, and the piano part is in bass clef. The key signature is A major (two sharps). The lyrics continue: 'թըռ - չոն նե - րը ե - րամ ե - րամ մեր աշ - խար - ելը հե - ռա - ցան: вот и пти - цы ве - се - лой стаей край по - ки - ну - ли род - ной.'

Sheet music for voice and piano. The vocal part is in soprano clef, and the piano part is in bass clef. The key signature is A major (two sharps). The tempo is marked 'a tempo'. The lyrics describe various autumn elements: 'օ - րը մը - ռայլ, օ - րը մը - խոր, րա - րակ մն - ձրէ է մա - զում, ձնի տօ - սկի - վն, ձնի տե - чаль - նն, մել - կի ձօ - ճիկ մօ - րօ - սնտ.'

Sheet music for voice and piano. The vocal part is in soprano clef, and the piano part is in bass clef. The key signature is A major (two sharps). The lyrics conclude: 'մէ զն է պա - տել սար ու բը - լուր էլ մարդ չը - կա դա - րում: մը լո - կրե - տն գո - րատ, ձա - լի, տիշ վ ո - լախ տե - պէր ւա - րիտ.'

Դաշտ ու այգի դեղին հագան,
Ծառ ու ծաղիկ մերկացան,
Թռչունները երամ—երամ
Մեր աշխարհից հեռացան:

Օրը մռայլ, օրը տիպուր,
Բարակ անձրեւ է մաղում,
Մեգն է պատել սար ու բլուր,
Էլ մարդ չկա դաշտ երում:

Сад и луг в убore жёлтом,
Сохнут листья с каждым днём,
Вот и птицы весёлой стаей
Край покинули родной.

Дни тоскливы, дни печальны,
Мелкий дождик моросят,
Мглой покрыты горы, дали,
Тиши в полях теперь царит.

Յ. Ա Ն Զ Ր Ե Վ Ե Կ Ա Վ

Խոսք՝ ԺՈՂՈՎՐԴՈՒՄԱԿԱՆ

Մշակումը՝ Ռ.ՄԵԼԻՔՅԱՆԻ

Ժողովրդական քնարական այս երգը տոգորված է սիրեցյալի հետ
տեսակցելու սպասումից բխող քերկրավիթ տրամադրությամբ:

Այն պետք է կառուցել երգային, բայց միևնույն ժամանակ շար-
ժուն, թերև հնչողությամբ: Խոսքը մատուցել արտահայտիչ:

Ութերորդականները անգրաժեշտ է երգել կապակցված և փափուկ,
շնչառելով միայն այն հնչյունները, որոնց վրա կա կոմպոզիտորի
ցուցումը:

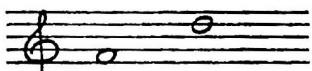
Այս ամուշով կարելի է մշակել լավ երգայնություն՝ հնչյունի
թերև արտաքերումով:

Երգը կարող են կատարել կանացի բույր և այները՝ գորմար տե-
սիտուրայում, բայց ավելի լավ կհնչի այն սոպրանոների մոտ:

6. Д О Ж ДЬ И Д Е Т

Слова НАРОДНЫЕ

Обработка Р.МЕЛИКЯНА

Народная лирическая песня, проникнута радостным ожиданием встречи с любимым.

Строить её надо на певучем, но вместе с тем подвижном, лёгком звучании, на выразительной подаче слова.

Все встречающиеся восьмые необходимо сливовать спокойно и мягко, акцентируя только те звуки, над которыми имеются указания композитора.

Этой песней можно выработать хорошую кантилену, при лёгком звуконесении.

Она может исполняться всеми женскими голосами, в удобной для них tessiture, но лучше будет звучать у сопрано.

ԱՆՁՐԵՎԻ ԵԿԱ

ДОЖДЬ ИДЕТ

Խոր ԺՈՂՈՎՐԴՅԱՆ
Слова НАРОДНЫЕ

Մաշկուր Ռ. ՄԵԼԻՔՅԱՆ
Обработка Р. МЕЛИКЯНА

Moderato grazioso $\text{J}=88$

Աս ձրեւին ե - կավ շա - րո -

mf

լին, ու - ռու - ըն - րւ -

դո - յա - լին - չի, Բա - լէ -

Лэ, лэ, джан
Лэ, лэ, джан

Лэ, лэ, лэ.
Лэ, лэ, лэ.

Лэ, лэ, лэ.
Лэ, лэ, лэ.

Անձրեն եկավ շաղալեն,
Ուռու տերև դողալեն.
Վայ լե, լե, լե, լե,
Ջան լե, լե, լե, լե,
Լե, լե, լե.
Հրես եկավ իմ աղբեր,
Աւ ձին տակին խաղալեն.
Վայ լե, լե, լե, լե,
Ջան լե, լե, լե, լե,
Լե, լե, լե.

Խալիչեքը փոել եմ,
Եսիշուն բարձեր շարել եմ.
Վայ լե,
Որ գիտենաս անուց ջան,
Թե քեզ սրտով կսիրեմ.
Վայ լե,

Ջան - милая, милый

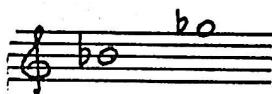
Ах, как дождик моросит,
Лист на ивушке дрожит:
Вай лэ, лэ, лэ, лэ,
Джан лэ, лэ, лэ, лэ,
Лэ, лэ, лэ.
Скачет братец на коне,
На красавце скакуне:
Вай лэ, лэ, лэ, лэ,
Джан лэ, лэ, лэ, лэ,
Лэ, лэ, лэ.

Растелила я ковёр,
А подушки - на ковёр:
Вай лэ,
Чтоб узнал ты милый мой,
Как всем сердцем я с тобой:
Вай лэ,

7. ԵՐԱՌՈՒՄ ԵՄ

Խոսք՝ ԺՈՂՈՎՐԴՅԱԿԱՆ

Երաժշտ. ԿՈՄԻՏԱՍԻ

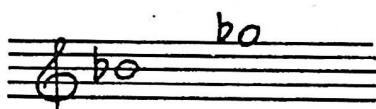

Հիմքում ունի հայկական ժողովրդական երգ։
Ուսանողից պահանջվում է լայնաշունչ երգայնությամբ արտա-
հայտիչ կատարում՝ հնչյունի թերև արտաքերռումով։
Ութերորդականները պետք է կատարել փափուկ, կապակցված։
Անգրածեցու է ճշտորեն կատարել կոմպոզիտորի բոլոր ցուցում-
ները, հոգ տանել ինտոնացիայի մաքրության համար։
Երգը կարելի է առաջարկել բոլոր ձայներին՝ հարմար տեսիտու-
րայում։ Հատկապես լավ կհնչի այն լիրիկական տեսնորների մոտ։

7. Я ГОРЮ...

Слова НАРОДНЫЕ

Музыка КОМИТАСА

В основе этого произведения лежит армянская народная песня.

При исполнении требуется лёгкое звуконесение, большая напевность и выразительность.

Все восьмые надо исполнять мягко, слигование.

Необходимо придерживаться всех указаний композитора.

Тщательно следить за чистотой интонации.

Песня рекомендуется всем голосам, в удобной для них tessitura. Особенно хорошо прозвучит она у лирических теноров.

ЕРЧИМ ԵՄ

Я ГОРЮ

Խոսք՝ ԺԱՐՈՎՄԱԿԱՅԻՆ
Слова НАРОДНЫЕ

Երաժշտութեան
Музыка КОМИТАСА

Dolente $\text{♩} = 108$

Եր - վլոյ եմ,
Я - го - рю,

կիր - կիր - քш - քր ոփ - շաֆ - շ,
крас - ный - ка - мень օթ - տօ - չօն,
пусть на հեմ ի զօ - բրա - խօն,

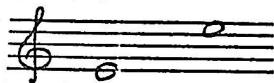
Երվում եմ, Երվում,
 Կարմիր քարը տաշած ա ,
 Երվում եմ, Երվում,
 Բոյս վլեն քաշած ա :
 Երվում եմ, Երվում,
 Ինչ անեմ, որ քաշած ա .
 Երվում եմ, Երվում,
 Միրտս հալած, մաշած ա :

Я горю, горю,
 Красный камень отточён,
 Я горю, горю,
 Я на нём изображён.
 Я горю, горю,
 Пусть на нём изображён,
 Я горю, горю,
 Я тобою обожжён.

Յ. ՕՐՈՒՈՅԻ ԵՐԳ

Խոսք՝ Գ. ՄԵՍԹԱՆԻ

Երաժշտ. Գ.ԳԵՂԱՐԻԿԻ

Երգն ունի վառ արտահայտված մեղեղայնություն :

Այն կատարելիս երգչի առաջ ճառանում է որոշակի դժվարություն՝ սկսել երգը Մի¹ – Մի² օկտավա ինտերվալի ձևավորումից, Դա հաղթահարելու համար երգիչը արդեն դաշնամուրային նախարանի երկու տակտերի ընթացքում պետք է մտավին ձևավորի այդ ինտերվալը, Մի¹ – Մի² ինտերվալը անհրաժեշտ է կառուցել ըստ Մի² բարձր հաջունիքի, մշտապես պահպանելով նրա շնչառության ամուր,, հենակետից վրա հիմնված կայուն բարձր հաջողությունը։ Հավ կառուցված, կայուն Մի² հաջունը այնուհետև հիմք կդառնա մեղեդու վարընթաց շարժման ընթացքում արտաքերվող հաջունների համար, ընդ որում սկզբից մինչև վերջ պետք է պահպանել նաև տեմբրի միևնույն երանգը։

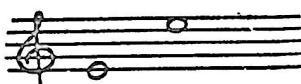
Ուսման առաջին շրջանում ուսանողից պիանոյի օգտագործման հմտություն չպետք է պահանջել։ Այդ չափազանց դժվար է սկսնակ երգչի համար, Դրա փոխարեն լավ է ուսանողին վարժեցնել հաջունի փափուկ, առանց հնչողությունը կռպիտ սաստկացնելու / բեռ ֆորսիրում /, հանգիստ արտաքերժան և կատարման արտահայտչականության։

Երգը կարող են կատարել կանացի բոլոր ձայները։

8. КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Слова Г.МЕСИНА

Музыка Г.ГЕХАРИКА

Песня построена на выразительной напевности.

Перед исполнителем стоит несколько трудная задача начать песню с формирования интервала в октаву: Ми¹ - Ми². Поэтому два такта фортепианного вступления должны быть использованы певцом для сознательного подхода к организации этого интервала.

Необходимо октаву Ми¹ - Ми² строить по высокому звуку Ми², сохраняя при этом устойчивое высокое звучание, на крепкой "опоре" дыхания. Хорошо организованный, устойчивый звук Ми² должен стать основой для последующего звуконесения нисходящего движения мелодии, при чём следует одну тембровую окраску сохранять до конца песни.

На первом этапе обучения не надо требовать умения пользоваться пианино. Это слишком трудно для начинающего певца. Лучше вместо пианино научить учащегося спокойному, не форсированному, мягкому звуконесению и выразительному исполнению.

Песню могут петь все женские голоса.

ՕՐՈՐՈՅԻ ԵՐԳ.

ԿՈՂԵՎԵԼԵՆԱՅ

Խոսի՝ Պ. ՄԵՍՅԱՆԻ
Слова Е. МЕСЯНА

Interpret. Պ. ՕԲՈՅՆԻ
Музыка Ռ. ԲԵՆՅԱՆ

Moderato

Թող ժեղ ծած - կեմ,
Крош - ку деть - ку

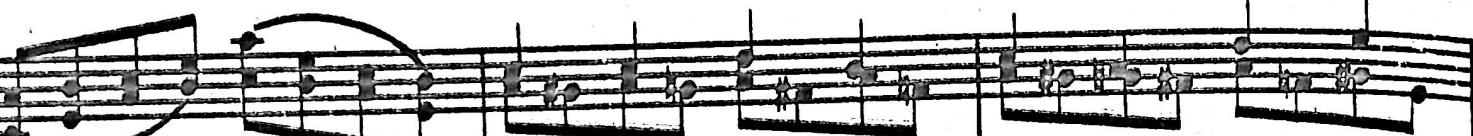
ան - զին րա - լան, օ - րը - րեմ, բր - նի:
по - ка - ча - ю, глаз - ки ты за - крой.

օ - րը մըր նեց, լու սինն ե - լավ, զի - շեր է հի-
День за - кон - чен, ме - сяц вы - плавал, вы - плавля зо - ло-

ири:
тои.

0 : ре - мэр - ли, ла : ироо ь - юш,
День за - кон - чен, ме - сяц вы - плыл,

V

о о о

ы - ыр ы - и:
вы - плыл зо - ло - тои.

о о

о о о

и - рий шр - ыи ы - ыи ыи - ыи, ы - ыи
Солнце скры - лось за - го - ро - ю, то - же ля - жет

V

о о о

о о о

Чтв
спать

Что ж плаш - ярки, б - рв - ирп ршг
Что ж не спиши ты, все сме - еши - ся,

Чтв
спать

Чтв - спать бы, бр - фась:
сме - триши ты о - пять?

Что ж плаш - ярки,
Что ж не спиши ты,

б - рв - ирп ршг
все сме - еши - ся,

Чтв - спать бы, бр - фась:
смот - риши ты о - пять?

Թող քեզ ծածկեմ, անգին բալաս, Օրորեմ, քնի։
Օրը մթնեց, լուսինն ելավ, գիշեր է հիմի,
Օրը մթնեց, լուսինն ելավ, գիշեր է հիմի։

Արևն արդեն գնաց հոգնած, քնեց մոր գրկում,
Դու դեռ արթուն, երեսդ բաց խոսում ես, երգում,
Դու դեռ արթուն, երեսդ բաց խոսում ես, երգում։

Քամին մնչեց, ծիտ ու ճղորիդ քնել են մուշ-մուշ։
Մեռնեմ լեզվիդ, վարդ ծիծաղիդ, քնիր իմ անուշ,
Մեռնեմ լեզվիդ, վարդ ծիծաղիդ, քնիր իմ անուշ։

Եզուց նորից արև կգա, քեզ համար նոր օր,
Մութն է, բալա, քնիր հիմա, քեզ օրոր, օրոր,
Մութն է, բալա, քնիր հիմա, քեզ օրոր, օրոր։

Крошку детскую покачаю, глазки ты закрой.
День закончен, месяц выплыл, выплыл золотой,
День закончен, месяц выплыл, выплыл золотой.

Солнце скрылось за горою, тоже ляжет спать,
Что ж не спиши ты, все смеёшься, смотриши ты опять?
Что ж не спиши ты, все смеёшься, смотриши ты опять?

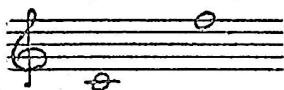
Дремлет ветер, спят букашки, мошки тоже спят,
Спи мой мальчик, спи мой крошка, звёздочки горят,
Спи мой мальчик, спи мой крошка, звёздочки горят.

Завтра снова выйдет солнце, наше осветит край,
Ночь настала, спит малютка, спит, бай, бай, бай, бай,
Ночь настала, спит малютка, спит, бай, бай, бай, бай.

9. Ա Ր Ի, Ա Ր Ի

Խոսք՝ Ա.ԻՆԿՈՅԱՆԻ

Երաժշտ. Մ.ՄԻՐԶԱՅԵՎԻ

Աշխույժ, զվարթ երգ է, կառուցված արպեջիանման մերը նթաց
շարժումով և լայն երգայնությամբ :

Երգչին անդրաժեշտ է հնչողությունը Դո¹-ից մինչև ամենա-
բարձր ֆա²-ը ձևավորել ըստ ֆա² հնչյունի, ըստ այդմ պահպանելով
շնչառության լավ դիրքորոշումը, հնչյունի կայուն դիրքավորումը
և միևնույն տեմբրային երանգավորումը :

Ֆա¹- ֆա² օկտավային թռիչքը հարկավոր է կազմակերպել այն-
պես, ինչպես նշված է Գեղարիկի „Օրորոցի երգ“՝ ի բացասակա-
նում | 8 | :

Ըստ հնարավորին անհրաժեշտ է արպեջիանման շարժման հնչյուն-
ները կապակցել փափուկ, առանց հնչողությունը կոպիտ սաստկացնելու
դեմք է պահպանել ֆերմատայի տակ գտնվող ֆա² հնչյունի կայուն
շնչառությունը, ապա աստիճանաբար նվազեցնելով նրա հնչման ուժը,
անցնել մեցքո-ֆորտեի :

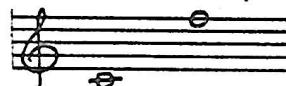
Սգուսկար է նախապես այս երգը կատարել իբրև վոկալիզ:

Կարտղ են կատարել բոլոր բարձր ձայները :

9. ПРИДИ, ПРИДИ

Слова А.ХНКОЯНА

Музыка М.МИРЗАЯНА

Живая, радостная песня, построенная на арпеджиообразном восходящем движении и на широкой кантилене.

Певцу необходимо, начиная с До¹ до самого высокого звука Фа², формировать звук по Фа², сохраняя при этом хорошую дыхательную установку, устойчивую позицию звука и одну и ту же тембровую окраску.

Скачок на октаву Фа¹-Фа² нужно организовать так, как указано в пояснении №8, к песне Гехарика "Колыбельная".

По мере возможности следует мягко, без форсировки, слигованно соединять звуки арпеджиообразного движения. На фермата Фа² сохранять устойчивое дыхание, постепенно уменьшая силу звука перейти на меццо-форте.

Эту песню полезно вначале исполнять как вокализ.

Могут петь все высокие голоса.

ЦРН, ЦРН
ПРИДИ, ПРИДИ

Խոսք՝ Ա. ԽՆԿՈՅԱՆԻ
Слова А.ХНКОЯНА

Եղանակ. Ա. ՄԻՐԶԱՅԱՆԻ
Музыка М. МИРЗАЯНА

Moderato

The musical score consists of three staves of music. The top staff is for a soprano voice, the middle staff for a piano or harpsichord, and the bottom staff for a bassoon or double bass. The music is in common time, with a key signature of one flat. The vocal line includes lyrics in Russian and Armenian. The piano/harpsichord part provides harmonic support with sustained notes and chords. The bassoon/bass part provides rhythmic and harmonic depth with sustained notes and bassoon slurs.

Люб - կш - щи - ишы - ծн - փլ - щ -
тъи к нам ле - ти че - рез мо ..

sempre legato

V

րի, թի - թի, թի - թի թի -
ք, լեг - կո - կրի - լա - յ

V

Фон
пташ - ка мо ри,
δп с мор ске - то

V

φиир лаш - զու ш - րի,
пе ной կ нам ле - տи,
գար նաшն եր -
с ве - сен - ним

V

զու կашн - չու ш - րի:
Յո Յոմ կ нам ле - տи.

V

Ա - րի, շ - րի,
լե - տи, լե - տи,
սի - րուն օի -
ты կ нам ле -

V

сти,

ти,

ш - ри, щ - ри,

с вес - ной ле - ти.

вш:

вес-

V

ричн
ну .

рил
не .

рбр:
си .

ц - ри', ш -
ле' - ти', ле -

V

ри',
ти,

ири - ричн
ты к нам

ри -
ле -

ти,

ри',
ти,

ш - ри, ш - ри,
с вес - ной ле - ти,

вш - ричн
вес - ну

рил
не -

Դու կապուտակ ծովով արի,
Թեթև, թեթև թեվով արի,
Ծովի փրփուր լանջով արի,
Գարնան երդով, կանչով արի:

Արի, արի, սիրուն ծիծեռ,
Արի, արի, գարուն դու բեր:

Ты к нам лети через моря,
О, легкоокрылая пташка моя,
С морской пеной к нам лети,
С весенним зовом к нам лети.

Лети, лети, ты к нам лети,
С весной лети, весну неси.

Ծիծեռնակով գարուն կգաш,
Ան ծիծեռնակ գարուն լկաш,
Փրփուր ծովի լանջով արի,
Գարնան շնչով, կանչով արի:

Արի, արի, սիրուն ծիծեռ,
Արի, արի, գարուն դու բեր:

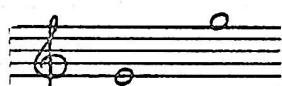
С тобою пташка идёт весна,
А пташки нет, весна темна,
С морской пеной к нам лети,
С весенним зовом к нам лети.

Лети, лети, ты к нам лети,
С весной лети, весну неси.

10. Ե Ր Ա Զ

Խոսք՝ Ս. ՇԱՀԱԶԻԶԻ

Մշակումը՝ Ա. ԴՈՆՈՒԹՅՈՒՆՑԻ

Հայկական ժողովրդական այս հնագույն երգում կերտված է մարդու հոգում հավերժ ապրող մոր լուսավոր կերպար :

Երգի մեղեդին շատ պարզ է, լի սրտաբուխ զգացումներով : Կառուցված է հնչյունի հանգիստ հավասար արտաքերմամբ :

Խոսքի արտահայտիչ մատուցման հետ մեկտեղ, մեղեդութե վերընթաց և թե վարընթաց շարժման ժամանակ, երգի չը պետք է ճայնավորների տևողությունը պահպանի մինչև վերջ :

Մի - Սու 2 ինտերվալը պետք է երգել փափուկ, կապակցված :

Երգը առաջարկվում է բոլոր ճայներին, և հատկապես լիր իկական տենորներին, ամեն մի տոնայնության մեջ :

Ю. СОН

Слова С.ШААЗИЗА

Обработка А.ДОЛУХАНЯНА

В этой старинной армянской народной песне воплощён светлый образ матери, всегда живущей в душе человека.

Мелодия её очень проста, проникнута большой задушевностью, построена на спокойном ровном звуконесении.

Вместе с выразительной подачей слова, как при восходящем, так и при нисходящем движении мелодического рисунка, певец должен сохранять до конца длительность гласных.

Интервал Ми²- Соль² необходимо исполнять мягко, слиговано.

Рекомендуется песня всем голосам в любой тональности и особенно лирическим тенорам.

ԵՐԱԾՈ
СОН

Խոր Ս. ՕՀԱԿՈՒՔԻ
Слова С. ШААЗИЗА

Խելակով Ա. ԴԱԼՈՒԽԱՆՅԱՆԻ
Обработка А. ДОЛУХАНЯНА

Moderato assai

molto express.

p

Ես լւ - սն - - ցի մի շ - նուց ձայն,-
я у - слы - шал го - лос неж - ный,-

ю ді - ри - ги сі
 мать мне не ла
 ти - иши - ыр.
 бри - ши - не.

Фші - Ів ыр - 2пціл
 Был я счаст - лив
 пі - ри - ыр - руши,
 без мя - теж - но.

аші, ші - упі пр
 Но, у - ви! - то
 ь - ри - ыр:
 сни - лось мне.

Глашареңілде һаштар
 для окончания

Фші - Ів ыр - 2пціл
 В ог чий край, под
 пі - ри - ыр - руши,
 кров ро - ди - мый;

Ես լսեցի մի անուշ ճայն, —
Իմ ծերացած մոր մոռ էր.
Փայլեց նշույլ ուրախության,
Ախ, ափսոս որ երազ էր:

Կարկաչանոս աղբյուրն այնտեղ
Թավալում էր մարգարիտ,
Հա հստակ էր որպես բյուրեղ,
Հա երազ էր Ցնորամիտ:

Եվ մեղեդին տխուր մայրենի,
Հիշեց մանկության օր եր,
Մորս համբույրն ես զգացի,
Ախ, ափսոս որ երազ էր...

Я услышал голос нежный, —
Мать мне пела в тишине.
Был я счастлив безмятежно,
Но, увы! — то снилось мне.

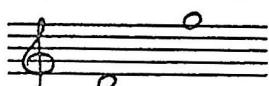
И родник журчал, сверкая,
И в небесной тишине,
Пролетали птички стаи.
Но, увы! — то снилось мне.

Я, судьбою злой гонимый,
Вдруг на миг был возвращён
В отчий край, под кров родимый.
Ах, зачем то был лишь сон?..

ՀԻ ԵՒ ԵՐԵՆԱԿ

Խոսք՝ Գ. ԴՈԴՈՅԱՑՅԱՆԻ

Մշակումը՝ Ա. ԴՈՂԱՀԻԱՆՅԱՆԻ

Հայկական ժողովրդական այս հնագույն երգում տրված են Օտարության մեջ գտնվող պանդիստի հոգեկան խոր ապրումները՝ վիշտն ու կարուր թողած հայրենիքի, հարազատ տան, մենակության մեջ մնացած հոր նկատմամբ :

Մեղեդիի թոփչքաձև զարգացումը վեր և վար չպետք է խանգարի հնչյունի սահուն և լայնաշունչ արտաքերմանը :

Երգը օգտակար է հայնաժակալը ամրապնդելու և լայնացնելու, ինչպես նաև մեծ ինտերվալները երգայնության սկզբունքով կատարելու, համար :

Յանկության դեպքում կարելի է երգը կատարել առանց կոլորա – տուրային զարգարանքների :

Կարող են երգել բոլոր բարձր հայները :

II. ЛАСТОЧКА

Слова Г.ДОДОХЯНА

Обработка А.ДОЛУХАНЬНА

Старинная армянская народная песня, в которой переданы чувства, находящегося на чужбине человека: горечь и тоску по оставленной родине, по родному дому, по покинутому в одиночестве отцу.

Скачкообразное развитие мелодии вверх и вниз не должно мешать плавному, широкому звуконесению.

Песня полезна для укрепления и увеличения диапазона голоса, а также умения напевно соединять большие интервалы.

При желании её можно исполнять без колоратурных украшений.

Песню могут петь все высокие голоса.

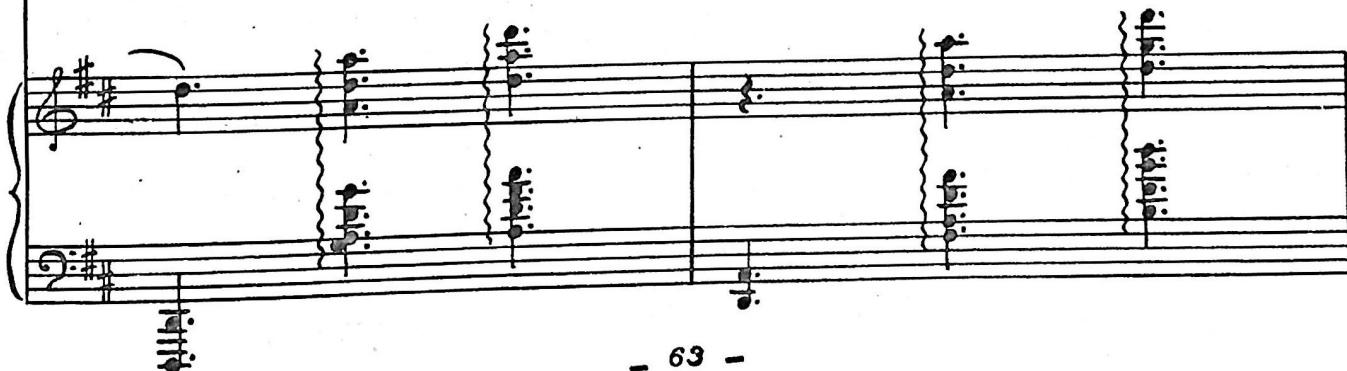
**ԾԻԾԿԱՆՑ
ЛАСТОЧКА**

Խոր. Գ. ԴՈՒՐԱՅՑԻՆԻ
Слова Г. ДОДОХЯНА

Moderato assai

Մշակում Ա. ԴՈՎՈՐԻԱՆՅԱՅՑԻՆԻ
Обработка А. ДОЛУХАНИНА

V

ишк, ыл' фар - ышк и - рпн ррпн -
не, мол - ви, ла - сточ - ка, ты

V V

ишк, ыл - ышк п'ир, ынк ш - ишк ррпн - ыпн
и - рпн - о, ку - ла, ты ле - тиши' бес - пре -

би шур - щки ш - рша:
дель - ной вы - ши - не?

би шур - щки ш - рша:
дель - ной вы - ши - не?

*marc.
la melodia*

Handwritten musical score consisting of three staves, each with a key signature of G major (two sharps). The notation includes various note heads, stems, and wavy vertical lines indicating pitch or rhythm. Measure numbers '2' and '3' are visible in the middle staff.

pp

Անդ հե -
Ax, na -

V

պու
правь շ - լե - վոր
ты свой по - лёт
հայր ու -
в край ро -

8

pp

V

մի
ди ир - գշ - վոր,
մա - մայ, գդ - ջի - բատ
տա մատ տա -

8

V

шк
руш - ялър пр - прън
ищш - ион

8

о - ръг оп :
ня на - прас - но ждёт.

8

ш

а

а

ш

а

ш

а

ш

а

Чи, ре -
К ней ле -

V

нірр, ծի - ծլու - նակ, ծը - նած
ти, լե - տի - սկօ - րեй, կ մի - լօյ

տե - ղըս' Ա. ս - տա - րակ, անդ շի -
մա - թե - րի - մօ - եյ. Հաճ օկ -

- նիր բո բու - նը հայ - բե -
- հօմ յ նե - է տամ րնես -

- նիր բո բու - նը հայ - բե -
- հօմ յ նե - է տամ րնես -

11
- 40

կի
կր - տու
сво - ё

րի
ты

12

13

> > > sf

14

տուշկ:
свей.

15

ff

con brio.

12. ՕՐՈՐՈՅԱԹԻՑ

Դուսք՝ ԱՄՄԵՆԻ և ԳՐԱՌՈՒ

Երաժշտ. Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԻ

„Օրորոցային,, -ը „Հայրենիք,, կանոնափառ ԽՍ մասն է։
Հնչյունի փափուկ ու լայն հորդումով կառուցված հուզիչ ու
ջերմ մեղեղին և երգի բանաստեղծական տեքստը նպաստում են երգչի
երաժշտականության զարգացմանը։

Երգում կան վոկալ դժվարություններ՝ այսուղ առկա են թռիչք-
ներ /Մի² - ֆա¹, Լյա² - Մի¹, փոքր Օկտավայի Մի-Մի¹, փոքր Օկտավայի
Մի- ֆա¹/, որոնցից մի քանիսը կառուցված են վերից վար։ Այդ բոլոր
ինտերվալները պետք է կատարվեն հանգիստ, կապակցված, հնչողության
մեկ դիրքավորմամբ, շնչառության կայուն և հենակետով, և ներքեւ
հնչյուններն անգրագեցն է կառուցել այնպես, որ հնչողության ամ-
բողջ ընթացքում չկորչի նրանց բարձր դիրքորոշումը, պահպանվի ձայնա-
անդրադարձում։

Տրիուները չպետք է շեշտվեն, նրա հնչյուններից և ոչ մեկը
չպետք է առանձնացվի։

Անգրածեցն է խնայողաբար ճախսել շունչը և օրոր եմ ասում և
ֆրազում։

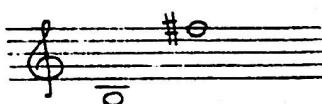
Երգը նպաստում է մեցքուսովուանուների ձայնածավալի լայնացմանը,
մեծ ֆրազներում շունչը խնայողաբար օգտագործելու հմտությանը,
կենտրոնական հնչյուններից ցածր հնչյուններին / և հակառակ /
անցնելուն։

Կարող են կատարել կանացի ցածր և կենտրոնական ձայները։

12. КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Слова САРМЕНА и А.ГРАШИ

Музыка А.АРУТЕНЯНА

"Колыбельная" - это IV часть "Кантаты о Родине".

Проникновенная мелодия, построенная на мягким, широком разливе звука, и поэтичный текст песни способствуют развитию музыкальности у певца.

Песня имеет вокальные трудности: здесь есть скачки /Си²-Ля²-Ми¹, Си малой октавы - Ми¹, Си малой октавы - Фа¹/, причём некоторые из них строятся сверху вниз. Все эти интервалы должны исполняться слигованно, спокойно, на одной позиции звучания, на устойчивой "опоре" дыхания. Низкие звуки надо строить так, чтобы не терялась высокая установка звука, сохранялось резонирование на протяжении длительностей этих звуков.

Триоли не надо акцентировать, не следует выделять какой либо из его звуков.

Необходимо экономно расходовать дыхание на фразах: "Я засну сынок с тобою" и "горы, лес, поля".

Песня эта способствует увеличению диапазона меццо-сопрано, умению экономить дыхание на больших фразах, укреплению перехода от центральных звуков к низким и наоборот.

Рекомендуется низким и центральным женским голосам.

ՕՐՈՅՑՅԻ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ ԿԱՆԱԼԻՑ

КОЛЫ БЕЛЬНАЯ

из КАНТАТЫ О РОДИНЕ

Խոս ՍԱՐՄԵՆԻ և Ա.ԳՐԱԾՈՒ
Слова САРМЕНА и А.ГРАЩИ.

Երած. Ա.ՀԱՅՐՈՒԹՈՒՆՅԱՆԻ
Музыка А.АРУΤՅՈՆՅԱՆԻ

Moderato.

p

Կըն - շիր ան - իոց,
Спн, лю - бы - мый,

իմ լուս ման - կիչ, օ - րոք,
спн, սի - չեկ.

ы
 ё
 и - опи.
 ди - тя!

3
 ыл ынр ышд ышд
 Все о - ку - тал

3
 ыш - ыч , ынр - ыч ып - ыш
 но - чи - го - ры. лес. по -

ып
 ля... Спи ыр
 спо -

ср рш
 -речь по
 кой
 упну

Убр Сли фи - ып - дпнм,
 мой малъ чик,

фру - фис ыа - ыпн
 я с то - бо - ю, шп - ышкн է իп - ыпн.
 ты не зной զա - бот;

ш - իր, իրն - րմ, իմ ш - ышп - չկ
 ут - ром ալի - ցե Յօ - լո - տո - ե ш - զաս шс - իար -
 над зем - лей взой -

V

биз,
дёт!

Люб' ю - я, что сча - стья го - ды

биз - ашк ю и рпин.
в жиз - ни ждут те - бя.

ш - ёхр. юрн - ёш,
Ты рож - дён в стра -

V

и
ш - ёхп - ёшк
- не
сво - бо - ды,

ш - ёхп ше - ёшк - биз,
ты е - ё ди - тя!

б

V

ш - ёхр,
Ты за -
бот

ш - ёхр не ю зной, ди -

Կիւ,
 - տյ!

Լաց մի լի - նի , կար յրշ - ըբ - սիկ.
 Мир үве - ту - ший, мир сбо - бо - ды

This page contains two staves of musical notation. The top staff uses a treble clef and has a key signature of one sharp. The bottom staff uses a bass clef and has a key signature of one sharp. The music consists of eighth and sixteenth note patterns. Articulation marks like 'f' (fortissimo) and 'V' (volume) are present above the notes. The lyrics are written below the notes in both Armenian and Russian.

ին - գյակ իմ սի - րուն:
 Ро - դи - на тво - я!

This page contains two staves of musical notation. The top staff uses a treble clef and has a key signature of one sharp. The bottom staff uses a bass clef and has a key signature of one sharp. The music includes dynamics like 'mf' (mezzo-forte) and 'p' (pianissimo). Articulation marks like 'f' and 'V' are also present. The lyrics continue from the previous page.

poco a poco dim.

This page contains two staves of musical notation. The top staff uses a treble clef and has a key signature of one sharp. The bottom staff uses a bass clef and has a key signature of one sharp. The music features dynamic changes between 'p' (pianissimo) and 'f' (fortissimo). Articulation marks like 'f' and 'V' are present. The instruction 'poco a poco dim.' is written above the first staff.

p

This page contains two staves of musical notation. The top staff uses a treble clef and has a key signature of one sharp. The bottom staff uses a bass clef and has a key signature of one sharp. The music consists of eighth and sixteenth note patterns. Articulation marks like 'f' and 'V' are present. The dynamic 'p' (pianissimo) is indicated above the first staff.

V
 f_{bq} ш - 3 ы чи
 сум - рак но - чи - го - ры,
 лес. по - ля!

pp 3
 шас - ырн ы, ы сум - рак
 Всё о - ку - тал

V
 3
 яш - чи, о - ры, ы -
 но - чи - го - лес, ш -
 лу -

A musical score page featuring three staves. The top staff is soprano, the middle staff is alto, and the bottom staff is bass. The key signature is G major (one sharp). The vocal line includes lyrics: "упырь - га по - яя! УА". The piano accompaniment consists of eighth-note chords and sustained notes.

A continuation of the musical score from the previous page. The vocal line continues with sustained notes and eighth-note chords. The piano accompaniment maintains its eighth-note chordal pattern.

A continuation of the musical score. The vocal line begins with a sustained note followed by eighth-note chords. The piano accompaniment provides harmonic support with eighth-note chords.

A continuation of the musical score. The vocal line includes lyrics: "упырь - га по - яя! УА", "спи лю би мый спи!", and "morendo". The piano accompaniment features sustained notes and eighth-note chords. Dynamics include *pp* and *fff*.

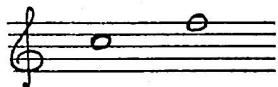
Ընջիր անհոգ, իմ լույս մանկիկ,
 Օրոր եմ ասում,
 Դու նոր բացված սարի ճաղիկ,
 Հոգյակ սիրասուն.
 Ընջիր անհոգ, իմ լույս մանկիկ,
 Օրոր եմ ասում,
 Դու նոր բացված սարի ճաղիկ,
 Հոգյակ սիրասուն:
 Մեր փողոցում, քնքուշ նազով,
 Ալվակն է հոսում.
 Աճիր, խնդա, իմ անուշիկ
 Ազատ աշխարհում:
 Լաց մի՛ լինի, կարմրաթշիկ,
 Հոգյակ իմ սիրուն:
 Աճիր, խնդա, իմ անուշիկ
 Ազատ աշխարհում:
 Աճիր, աճիր իմ մանկիկ,
 Լաց մի՛ լինի, կարմրաթշիկ,
 Հոգյակ իմ սիրուն:
 Ընջիր անհոգ, իմ լույս մանկիկ,
 Գիշեր է դրսում:
 Ընջիր, ննջիր, քեզ անուշիկ
 Օրոր եմ ասում:
 Ասողերն ինձ հետ, իմ լույս մանկիկ,
 Օրոր են ասում:
 Ա.....
 Ընջիր անուշիկ:

Спи, любимый, спи сыночек,
 Спи, моё дитя!
 Всё окутал сумрак ночи –
 Горы, лес, поля...
 Спи спокойно, спят все люди,
 Я засну сынок с тобой!
 Только месяц в небе будет
 Нашь стеречь покой.
 Спи мой мальчик, я с тобою,
 Ты не знай забот,
 Утром солнце золотое
 Над землёй взойдёт!
 Знаю я, что счастья годы
 В жизни ждут тебя,
 Ты рождён в стране свободы,
 Ты её дитя!
 Ты забот не знай, дитя,
 Мир цветущий, мир свободы
 Родина твоя.
 Спи любимый мой сыночек,
 Спи, моё дитя!
 Всё окутал сумрак ночи –
 Горы, лес, поля!
 Всё окутал сумрак ночи –
 Горы, лес, поля.
 А.....
 Спи, любимый мой, спи!

13. Կ ՈՒ Ժ Ը Ա Ռ Ա

Խոսք՝ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

ԵՐԱԺԾՄ. ԿՈՄԻՏԱՍԻ

Հիմքում ունի հայկական ժողովրդական երգ:

Այս արտահայտիչ քնարական երգի լայնաշունչը մեղեղայնությունը պահանջում է երգել այնպես, որ շունչը բավականաց նի մինչև շնչառության գաջորդ նշանին | V | հասնելը:

Անգրածեցտ է կոմպոզիտորի բոլոր ցուցումները խստորեն կառարել:

Սկսած „Փիդան յարը ինձ տվեք ո խոսքերից մի փոքր տեմպը արագացնել, այդ շարժման մեջ մտցնելով որոշ անհանգստություն և բողոք՝ սիրելիի հետ բաժանվելու պատճառով:

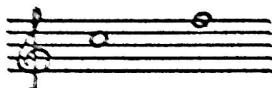
Երգը նպաստում է երաժտական ֆրազներում երգեցողական շնչառության ամրապնդմանը:

Կարող են կատարել կանացի բոլոր ձայները, ամեն մի տոնայնության մեջ:

IS. В З Я В КУВШИН

Слова НАРОДНЫЕ

Музыка КОМИТАСА

В основе лежит армянская народная песня. Она лирична и выразительна.

Широкая напевность её требует от певца умения экономить дыхание до указанного нового вдоха / \ /.

Необходимо строго выполнять все указания композитора.

Начиная со слов: "Фидан, ах, где ты яр мой", чуть ускорить темп, вложив в это движение как бы беспокойство и жалобу на разлуку с любимым.

Песня способствует укреплению певческого дыхания, на больших музыкальных фразах.

Могут исполнять все женские голоса, в любой тональности.

ԿՈՒՋԱ ԱՌԱ ՎՅԱ Բ ԿՈՎՇԻՆ

Խոր ժողովրդական
Слова НАРОДНЫЕ

Երած. ԿՈՄԻՏԱՍԻ
Музыка КОМИТАСА

Naturale ♩ = 72

The musical score consists of four staves of music. The first two staves are in common time (♩) and the last two are in 6/8 time. The key signature is one flat. The vocal line is in soprano range. The lyrics are written below the notes in both Armenian and Russian. The score includes dynamic markings such as *p*, *pp*, *mf*, and *ff*. The vocal part starts with a sustained note on the first staff.

Կուջա Արա
Վյա Բ Կովշին

p in distanza

p

mf

Կուջա Վյա ա - ռա. ե - լս սա - ըր.
Կովշին բա - շին յ ի - գա,

p

pp

con calore

con calore

eco

Կոնժն առա, ելա սարը,
Զգտա ֆիդան յարը։
Ֆիդան յարը ինձ տվեք,
Զբաշեմ ահ ու զարը։

Մեծ սարի հովին մեռնեմ,
Շեկ տղի բոյին մեռնեմ,
Մի տարի ա չեմ տեսել,-
Տեսնողի աչքին մեռնեմ։

Բլեուլը դարի վրա,
Խնձորը սարի վրա։
Միրած սիրածի տային,
Զոր գետնին՝ քարի վրա։

Ֆիդան – քաջ, կորովի

Взял кувшин я иду,
Фидан яр, тебя я жду.
Фидан, ах, где ты, яр мой,
Тебя я ищу, и жду.

Я люблю прохладу гор,
Я люблю, мой яр, твой взор.
Вот уж год томлюсь, всё жду,
Не дождусь, тебя зову.

Соловей поёт в ветвях,
Яблонь цвет цветёт в горах.
Для любви, яр, нет преград,
Хоть на камне строй очаг.

Фидан - бравый, храбрый, отважный
Яр - возлюбленный, возлюбленная

ՄԵԹՈՒԱԿԱՆ ՑՈՒՑՈՒՄՆԵՐ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒԻ

14-30 ՍՏԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑՄԱՆ

ԺՈՂՈՎածուի 14-30 համարները նախատեսված են III կուրսի

ուսանողների համար :

III կուրսում փաստորեն սկսվում է երգչի գիտակցական ձևակորումը՝ լինի դա ապագայի օպերային կամ կամերային թեքման երգիչ, անսամբլի արտիստ կամ մեներգեցողության դասառու և III կուրսում անցնելիք վոկալ նյութը պետք է ընտրվի ուսանողի այս կամ այն մասնագիտացմանը համապատասխան։

Զերք բերած վոկալ-տեխնիկական գիտելիքները, ինչպես և գեղարվեստական-կատարողական վարպետությունը այս կուրսում շարունակվում են խորացվել։ Միաժամանակ մանրամասն մշակման են ենթարկվում հետեւյալ երգչական դրույթները։

1. Անցման հնչյունների հարթեցում
2. Զայնածավալի լայնացում
3. Զայնի թեթևություն և շարժունություն
4. Դինամիկ գույների մշակում
5. Վոկալ տարրեր ժանրերի ու ռեերի մեջ կողմնորոշվելու հմտություն։

Ուսանողի հետ պարապելիս դասառուն պետք է հետևի, որպեսզի՝

1. Հնչյուններն արտաքերելիս կոկորդը գտնվի հանգիստ վիճակում

2. Հերթակի ճնոտը չափազանց չի չնի

3. Զայնավորները կապվեն տեմբրային միևնույն գունավորումով, բարձր հնչողության մեջ դիրքավորմամբ և ձայնատարածությունը մը կատարվի վերեկ առամների արմատներին մոտիկ

4. Մինչև ուսման վերջը շարունակվի աշխատանքը երգեցողական շնչառությունն ամրապնդելու վրա։

МЕТОДИЧЕСКИЕ УКАЗАНИЯ К ПРОИЗВЕДЕНИЯМ
СБОРНИКА С I4-30

Номера сборника с I4-30 предназначаются для учащихся III курса.

Фактически с III курса начинается сознательное формирование певца — будь-то в будущем артиста оперного или камерного плана, ансамбlista или педагога сольного пения. На III курсе педагог должен подбирать необходимый вокальный материал соответственно уклону учащегося.

Приобретенные вокально-технические знания и художественно-исполнительское мастерство на этом курсе углубляются, с детализацией следующих певческих положений:

1. Сглаживание переходных звуков
2. Увеличение диапазона
3. Лёгкость и подвижность голоса
4. Выработка динамических красок
5. Умение разбираться в разных вокальных жанрах и стилях.

При занятиях с учащимся педагог должен следить за тем, чтобы:

1. Гортань при фонации находилась в спокойном положении
2. Нижняя челюсть чрезмерно не опускалась
3. Гласные строились одинаковой тембровой окраской, высоко, на одной позиции звучания и резонировали близко в нёбе у корней верхних зубов
4. До конца учёбы продолжалась работа над укреплением певческого дыхания.

14. ՃԱԽԱՐԱԿԻ ԵՐԳԸ

Դուք Դ.ՄՂԱՅՈՒՄԻ

ԵՐԱԺՇՄ.Ա.ՏԵՐ-ՂԵՎՈՆԴՅԱՆԻ

Հին կենցաղի երգ է, որտեղ պատմվում է ժողովրդի ծանր կյանքի մասին։ Ալքի է ընկնում մեծ երգայնությամբ և պահանջում է շունչը Օգտագործել խնայողաբար։

Երկու անգամ կրկնվող երաժշտական ֆրազը՝ „Տիգրանիկս գուլ-պա չունի”, և „Գաբրիելս չուխա չունի», կառուցված բարձր հնչյունների վրա, պետք է կատարվի լիքը հնչողությամբ, լավ,, հենակետով,, և բարձր դիրքորոշմամբ։

Երգն օգտակար է բարձր հնչյունների զարգացման ու ամրապնդման հնչպես նաև երգչի ձայնաճավալի լայնացման համար։

Կարող են երգել կանացի բոլոր բարձր ձայները։

Յան և կենտրոնական ձայները կարող են այն կատարել՝ հարմար ոռնայնության մեջ։

I4. ПЕСНЯ ПРЯЛКИ

Слова Г. АГАЯНА

Музыка А. ТЕР-ГЕВОНДЯН.

Песня старого быта, в которой говорится о тяжёлой жизни народа.

Эта песня отличается большой напевностью и требует экономного расходования дыхания.

Оба раза повторяющаяся музыкальная фраза "Тиграник, сынок мой милый" и "Габриэл, мой муж любимый", построенная на высоких звуках, должна исполняться на полном звучании, при хорошей "опоре" и высокой установке.

Песня полезна для развития и укрепления высоких звуков, а также - увеличения диапазона голоса.

Рекомендуется всем женским высоким голосам.

Низкие и центральные голоса могут исполнять её в удобной для них тональности.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԳԸ

ПЕСНЯ ПРЯЛКИ

Խոսք՝ Դ. ԱՂԱՅԱՆԻ
Слова Г. АГАЯНА

Երաժշկ. Ա. ՏԵՐ-ԳԵՎՈՆԴՅԱՆԻ
Музыка А. ТЕР-ГЕВОНДЯНА

Lento

Andantino

Մանիր, մանիր, իմ նա - խակ, մա - նիր
Ты пря - ди, пря - ди нам, пря-лоч-ка, пря - жу

սպի - սպի մա - լանչ - եր, մա-նիր թէ - լեր հնաս ու քա - րակ,
бе - лу - ю пра - ди, нит-ка тол-ста - я тя - нись, тя-нись

пг ես նո - զամ իմ ցւ - վեր, մա-նիր ըե - լեր համսու րա - շակ,
 нужд не ма - ло впе - ре - ди, նիտ-ка тол-ста - я, տա - նիսь, տա-նիսь,

пг ես նո - զամ իմ ցւ - վեր: Տի-գրա - նիկ, սы - նոկ մոյ
 нужд не ма - ло впе - ре - ди.

չու - նի
ми - լայ, նանդ է զը - նում ո - տա - րաց, Գա - բի - ե - լրս
խո - дит ա լո - լե բօ - սի - կոմ, Գա - բրի - ալ, մոյ

Хи - юш хи - юш, би - би, би - би, би - би:
муж лю - бы - мый, пла - чет но - чью, пла - чет днем:

poco più mosso

Уи-биг,
Ты пря -

a tempo

molto rit.

иши - биг, иши - юш - гиц, ии би би - циц, ии ги - циц:
ди, пря - ди нам, пря - лоч - ка, нужд не ма - ло вле - ре - ди.

poco più mosso

a tempo

molto rit.

Մանիր, մանիր, իմ ճախարակ,
Մանիր սպիտակ մալանչներ,
Մանիր թելեր հաստ ու բարակ,
Որ ես հոգամ իմ ցավեր :

Տիգրանիկս գուլպա չունի,
Հանդ է գնում ուղարաց,
Գաբրիելս չուխս չունի,
Միշտ անում է սուգ ու լաց :

Մանիր, մանիր, իմ ճախարակ,
Որ ես հոգամ իմ ցավեր :

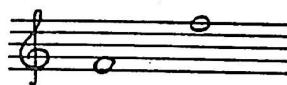
Ты пряди, пряди нам, прялочка,
Пряжу белую пряди,
Нитка толстая тянись, тянись,
Нужд не мало впереди.

Тиграник, сынок мой милый,
Ходит в поле босиком,
Габриэль, мой муж любимый,
Плачет ночью, плачет днём.

Ты пряди, пряди нам, прялочка,
Нужд не мало впереди.

Խոսք՝ ԱՄՄԵՆԻ

ԵՐԱԺՀԱԳ. ԱՄՄԵՆԹԱՆԻ

Սովորաբար Օրորների կատարումը մեր պատկերացման մեջ կապված է երգեցողության լայն, հանգիստ, ժորուն եղանակի հետ։ Բայց տվյալ դեպքում „Օրոր” –ը հիմնված է հնչյունը թեթև, շարժուն և նազանքով արտաքերելու վրա։

Այն երգվում է իր տիկնիկին Օրորող աղջնակի անունից։ Դրա համար անհրաժեշտ է խոսքի մասուցման մեջ մտցնել կառակայնություն, բայց առանց չափազանցության մեջ ընկնելու և մանկական ձայնին ընդօրինակելու։

Բոլոր ութերորդականները անհրաժեշտ է երգել փափուկ, կապակցված, ֆորշլագները՝ հանգիստ։

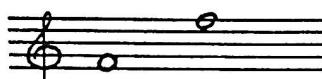
Երգն առաջարկվում է հնչյունի արտաքերման թեթևություն ու շարժունություն զարգացնելու համար։

Կարող են երգել կանացի բոլոր ձայները։ Լավ կհնչի այն լիրիկա-կոլորատուրային սովորանոների մթուն։

15. КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Слова САРМЕНА

Музыка Г.АРМЕНИЯ

Обычно исполнение колыбельной песни в нашем представлении связано с широким, спокойным распевом звука, но в данном случае она построена на лёгком, грациозном и подвижном звуконесении.

Поётся она от лица девочки, убаюкивающей свою куклу. Поэтому необходимо внести шутливость в передачу текста, но ни в коем случае нельзя утрировать и подражать детскому голосу.

Необходимо все восьмые сблиговать мягко, форшлаги исполнять спокойно.

Песня рекомендуется для развития лёгкости и подвижности в звуконесении.

Петь могут все женские голоса. Лучше звучит она у лирико-колоратурных сопрано.

ОГОР
КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Խոսք՝ ՍԱՐՄԵՆԻ
Слова САРМЕНА

Երաժշկ. Գ. ԱՐՄԵՆՅԱՆԻ
Музыка Г. АРМЕНЯНА

Moderato

0 - гог, о - гог ին սիկ - երկ, о - гог, о - гог
Ку - кол - ка мо - я, бай - бай, креп - ким сном ты

սի - ըլւ - երկ, ըշ - բիկ - են - ըրդ, մի - շար - ժիր,
за - сы - пай, спи - спо - кой - но, զա - տիկ мый,

ш - ѿк - ѿв - го^г ѿбнї ѿш - ѿи:
 глаз - ки чёр - ны - с зак - рой.
 0 - го^г о - го^г
 Спи, ус - ни ты,

ѿм - ѿм
 за - си - пай ба - ю, ба - ю...

ѿк - ѿк ѿм,
 * Тик - ник джан,
 ѿл - ѿл ѿм,
 Шу - шик джан,
 ѿи - ѿи ѿм
 слад - ким сном ты

*) Тикник—кукла, джан—милая

и - юл - еху, сиқ - юху զան, նու - еху զան,
 за - сы - пай, тик - ник джан, Шу - шик джан,

poco animato

ѿш - ѿху ш - гш ш - ѿл - еху: քեզ նիշ ը - րեր
 креп - ким сном ты за - сы - пай... Пла - тье но - во -

8---, 8---, 8---, 8---

mf poco animato

poco rit.

կը - կա - րեմ, ինձ հետ այ - զի կը - սա - նեմ,
 е со - шью, в сад те - бя с со - бой возвь - му

poco rit

a tempo

a tempo

sempre legato

rit. V

ди - си - ыши - ыши - ыши - ыши:
с птич - кой пе - сен - ку с по - ём

rit.

a tempo

о - гог. о - гог. ыши дш - ыши о - гог, о - гог
Ба - ю - ба - ю, ыве - тик мой, глаз - ки чёр - ны -

a tempo

սի - ըլւ նիկ,
 ե ակ-րой... Սի - սիկ ջան,
 Պտեն-чик мой
 նու - սիկ ջան,
 ա - սի - պայ,
 նա - նիկ ա - րա
 8 - 8 -

շ - նու - սիկ,
 բա - յո բայ... սիկ - նիկ ջան,
 Տիկ - նիկ դյան,
 Շու - սիկ ջան,
 յա - նիկ դյան,
 8 - 8 -

poco rit.
 բա - նիկ ա - րա
 սլա - կիմ սնոմ տի
 նու - սիկ ա - րա
 զա - սի - պայ.
 ծիկ:
 դա!

8 - 8 -
 8 - 8 -
 poco rit.

Օրոր, Օրոր իմ տիկնիկ,
Օրոր, Օրոր սիրունիկ,
Բաթիկներդ մի շարժիր,
Աչկներդ պինդ փակիր:
Օրոր, Օրոր իմ ծաղիկ,
Օրոր, Օրոր սիրունիկ.
Տիկնիկ ջան, Շուշիկ ջան,
Հանիկ արա անուշիկ:
Տիկնիկ ջան, Շուշիկ ջան,
Հանիկ արա անուշիկ:

Քեզ նոր շորեր կը կարեմ,
Ինձ հետ այգի կը տանեմ,
Ծառերի տակ խաղ կանենք,
Եիտիկի հետ երգ կասենք:
Օրոր, Օրոր իմ ծաղիկ,
Օրոր, Օրոր սիրունիկ,
Եիտիկ ջան, Շուշիկ ջան,
Հանիկ արա անուշիկ:
Տիկնիկ ջան, Շուշիկ ջան,
Հանիկ արա անուշիկ, ժիկ:

Куколка моя, бай, бай,
Крепким сном ты засыпай,
Спи спокойно, цветик мой,
Глазки чёрные закрой.
Спи, усни ты, засыпай,
Баю, баю, баю, бай...
Тикник джан, Шушик джан,
Сладким сном ты засыпай.
Тикник джан, Шушик джан,
Крепким сном ты засыпай.

Платье новое сошью,
В сад тебя с собой возьму,
Под деревьями вдвоём,
С птичкой песенку споём.
Баю, баю, цветик мой,
Глазки чёрные закрой...
Птенчик мой засыпай,
Баю, баю, баю, бай...
Тикник джан, Шушик джан,
Сладким сном ты засыпай, да!

16. Ա Ղ Զ Կ Ա Ե Ր Գ Ը

Խոսք՝ Ա. Ի Ս Ա Հ Ա Կ Թ Ա Խ Ի

Ե Ր Ա Ժ Շ Ա Մ Ա Վ Ա Ն Ո Ւ Ա Խ Ա Խ Ա Վ Ա Ն Ո Ւ Ա Խ Ի

Առջիկը երազում է թռչուն դառնալ, թռչել հասնել քնած յարին ու նրա „աչերն անուշ պագնել”, – սա է այս նուրբ, սիրային երգի բովանդակությունը, որը կատարողից պահանջում է մեղմ երգայնություն և արտահայտչականություն։

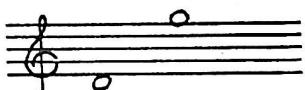
Երկրորդ ուսումնական տարվա վերջում և III կուրսում ուսանողը պետք է կարողանա անցման հնչյուններն իրար կապել հարթ ձևով, Տվյալ երգում Բ^{1} և $\text{Մ}^{\text{1}}-\text{Բ}^{\text{2}}$ հնչյունները պետք է դիտվեն իբրև անցման հնչյուններ։ Որանք պետք է հաջորդող հնչյունների հետ կապվեն տեմբրային միենույն գույնով, հնչողության նույն դիրքավորմամբ և աննկատ ու հարթ միացնեն ձայնածավալի. Կենորոնական մասը բարձր մասի հետ։

Երգը առաջարկվում է կանացի բոլոր ձայներին, անցման հնչյունները ամրապնդելու և ձայնածավալը լայնացնելու համար։

I6. ПЕСНЯ ДЕВУШКИ

Слова А.ИСААКЯНА

Музыка М.МАЗМАНЯНА

Девушка мечтает стать птицей, слететь к любимому и, во время его сна, жарко целовать его очи – таково содержание этой нежной, любовной песни, требующей от исполнителя мягкую напевность и выразительность.

В конце II года обучения и на III курсе учащийся должен уметь сглаживать переходные звуки. В данной песне переходными звуками надо считать Ре² и Ми-бемоль². Их надо формировать с последующими звуками одной тембровой окраской и позицией звучания, незаметно соединяя и сглаживая центральный регистр с верхним.

Песня полезна всем женским голосам, для укрепления переходных звуков и увеличения диапазона.

ԱՂՋԱ ԵՐԳԸ

ПЕСНЯ ДЕВУШКИ

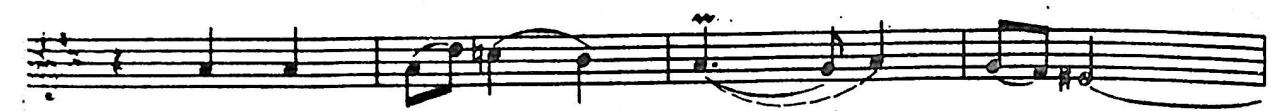
Խոսք Ա.ԻՍԱԿՅԱՆԻ
Слова А.ИСААКЯНА

Երգական Ա.Ի.ՇԱՀՄԱՆԻ
Музыка М.МАЗМАНИНА

Moderato

Աղ - ջա սը - րին ձյուն կը ըո - լա,
Яр - ко бле - щет снег на го - ре,

սիր - սըս էր - վեց իւ աշ - րեն.
серд - це то - рит от люб - ви.

уш - рѣнъ ыл - ынъ,
я по - ды - мусь
ыш - тнс
снег
ср - ыш,
дос - тать

к - ышъ ур - ыи айтн
в гру - ди он жар у - то - лит ...
рѣ - рѣнъ:

уш - рѣнъ ыл - ынъ,
я по - ды - мусь
ыш - тнс
снег
ср - ыш
дос - тать

V

в - гру - ди, он жар - у - то - жит...

и, в - гд - ы, как в слад - ком сне

пти - гриз - мей

пти - гриз - и

бы - золи, стать

Treble clef, key signature of two sharps. The vocal line consists of quarter notes and eighth notes. The lyrics are: б - гшq, гб - си, ять, аум - руд, са - . The vocal line ends with a long sustained note on the first sharp.

Treble clef, key signature of two sharps. The vocal line consists of eighth notes and sixteenth notes. The lyrics are: ррп - фп, пш - ѡп, ршq - дфп, шб - фнб, в час ког - да спит, сла - дост - но он, . The vocal line ends with a dynamic marking 'p'.

Treble clef, key signature of two sharps. The vocal line consists of eighth notes and sixteenth notes. The lyrics are: ш - ѿгп, ш - бпс, ѿ - чи жар - ко, ѿе - гб - ѿ: ѿе - ло - вать. The vocal line ends with a dynamic marking 'f'. Below the vocal line, a piano accompaniment line is shown with a dynamic marking 'p' at the end.

- Սարի սրին ձյուն կը շողա,
Սիրտս էրվեց քու սերեն.
Սարերն ելնեմ, կարող տղա՛,
Էրված սրտիս ձյուն բերեմ:
Ան, երանի զմրուխտ-թռչուն,
Զմրուխտ-երազ լինեի,
Թռվռայի բարձիդ, անքուն,
Աչերդ անուշ պագնեի:

Բարև տարեք, ճաղիկ հովեր,
Կանաչ-կտրիճ էն տղին,
Տարի բուլոր քեզ չեմ տեսել,
Մեռնիմ ես քո տեսնողին:
Ան, երանի զմրուխտ-թռչուն,
Զմրուխտ-երազ լինեի,
Թռվռայի բարձիդ, անքուն,
Աչերդ անուշ պագնեի:

Ярко блещет снег на горе,
Сердце горит от любви.
Я подымусь снег достать,
В груди он жар утолит...

Как в сладком сне птицей бы стать,
Как изумруд засиять,
В час, когда спит сладостно он,
Очи жарко целовать.

Ветер быстрый, ты привет мой
Милому в даль отнеси,
Уж скоро год милого нет,
Сердце таит боль в груди.

Как в сладком сне птицей бы стать,
Как изумруд засиять,
В час, когда спит сладостно он,
Очи жарко целовать.

17. ՄԱԽՄՈՒՐ ԱՂՋԻԿ

Խոսք՝ Ս.ԿԱՐՈՒԺԻՑԻ ԿԹԱՆԻ

Երաժշտ. Խ.ԱՎԵՏԻՍԻՄՅԱՆԻ

Այս ստեղծագործությունը գրված է հայկական ժողովրդական երգի ոճով։ Երգի մեղեղին օքնում է երգչին պահպանել այդ ոճը։ Տաղորդելով կատարմանը մեղմ երգայնություն, ջերմություն։

Անհրաժեշտ է պահպանել ոիթմի հստակությունը՝ գնչյունը սահուն, առանց հրելու արտաքերելիս։ Դա վերաբերում է բոլոր կետավոր ութերորդականներին ու տասնվեցերորդականներին։

Երգի երկրորդ կեսը, սկսած „, նազով աղջիկ, թուխ մազով աղջիկ, խոսքերից, անդրաժեշտ է կատարել ավելի հուզական, սիրազեղ, չնչողությունը պետք է լինի ավելի ուժեղ, քան երգի սկզբում, բայց վերջում „, երազով աղջիկ,, խոսքերն արտասանելիս, պահպանելով տեմբրային միևնույն երանգը, պետք է գնչյունի արտաքերումը փափկացնել։

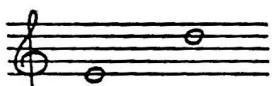
Երգը Օգտակար է կենտրոնական գնչյունների ամրապնդման, երաժշտականության զարգացման և կատարման մեջ հայկական ժողովրդական երգի բնույթը պահպանելու համար։

Առաջարկվում է բոլոր ցածր և կենտրոնական ձայներին։

17. КАК ТЫ НЕ ЖНА

Слова С.КАПУТИКЯН

Музыка Х.АВЕТИСЯНА

Данное произведение композитором написано в стиле армянской народной песни. Сама мелодия помогает певцу сохранить этот стиль песни, вкладывая в исполнение мягкую напевность, задушевность.

Необходимо чёткое соблюдение ритма, при плавном, без толчков движении звука. Это касается всех восьмых с точкой и шестнадцатых.

Вторую половину песни, со слов: "Нет чернее хос", "плётся ёлк волос", исполнять эмоциональнее, любовнее; звучание должно быть сильнее, чем в начале песни, но к концу, на словах "сказки и мечты", сохранив одну тембровую окраску, следует смягчить звуконесение.

Песня полезна для укрепления центральных звуков, развития музыкальности и умения сохранять в исполнении колорит армянской народной песни.

Рекомендуется всем низким и центральным голосам.

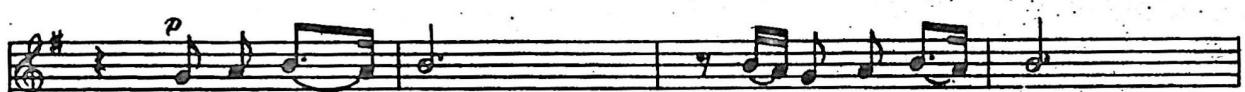
ՄԱԿԱՐ ԱՂՋԻ КАК ТЫ НЕЖНА

Խոր Ա. ԿԱՊՈՒՏԻՔՅԱՆԻ
Слова С. КАПУТИКЯН

Brwdes. Խ. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԻ
Музыка Х. АВЕТИСЯНА

Amabile (♩ = 60)

The musical score consists of three systems of music. The top system is for the voice, starting with a rest followed by a melodic line. The middle system is for the piano, featuring a bass line and harmonic support. The bottom system is for the voice, continuing the melody. The score is in common time (indicated by '6') and uses a treble clef for the voice and a bass clef for the piano. Measure numbers 1, 2, and 3 are indicated above the vocal parts. The vocal part includes dynamic markings like 'p' (piano) and 'dolce' (softly). The piano part includes dynamic markings like 'p' and 'ff' (fortissimo).

Ша-хи-митр аш - զիկ.
Бах - хаг щёк тво - их,

իր սր - խուր аш - զիկ.
грустъ о - чей тво - их

аш - ех - ըրդ նա - զա - րա - խոս, շու - բրդլաւ ալ - զիկ:
ча - ру - ет стан твой тон - кий и неж - ность губ пле - нит.

би - би - би - ги - ги - ги -
 Всех ма - нит вновь

ил ог կանք - սի բո պր - լան,
 кра - сой твой сад прох - лад - ный,

үн - ըրդ խր - մի կարն - աղ - բյալ աղ - ջիկ:
 ключ сту - дё - ный и тво - я лю - бօնն.

Ալ որ կանք -
 Кра - сой твой

սի բո պր - լան, զու - ըրդ խր - մի կարն - աղ - բյալ աղ - ջիկ:
 сад прох - лад - ный, ключ сту - дё - ный и тво - я лю - бօնն.

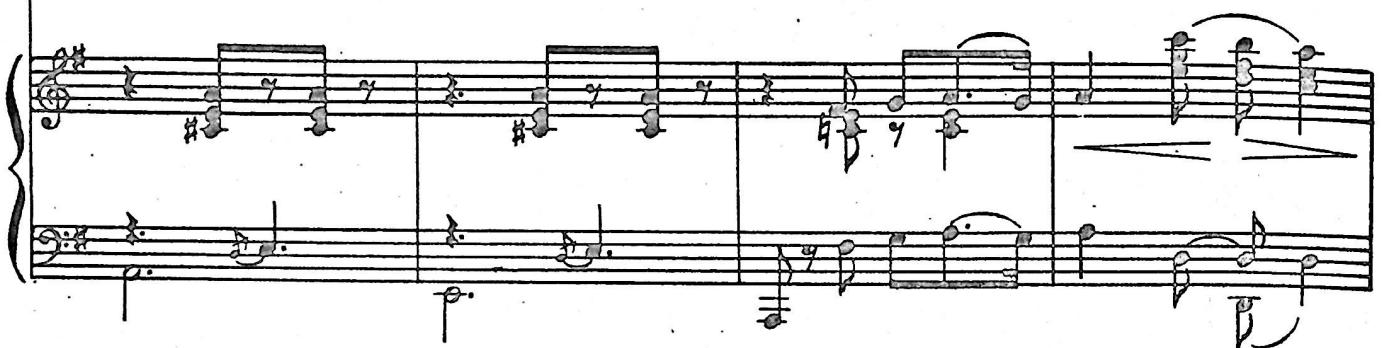
A musical score for piano, consisting of four staves. The top two staves are for the treble clef (right hand) and the bottom two staves are for the bass clef (left hand). The key signature is D major (two sharps). The tempo is indicated by 'f' (forte). The score includes various musical markings such as slurs, grace notes, and dynamic changes (e.g., 'pp' for pianississimo). The music is divided into measures by vertical bar lines.

The musical score consists of three systems of music. The first system starts with a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. It features three staves: soprano, alto, and bass. The second system begins with a bass clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. The lyrics in this section are in Armenian: "Կազմակ աղ զիկ, Հետ չեր-նե կօս," and "բոխ մա-զով աղ զիկ, լիք-ս թէլկ Յօ յօս,". The third system continues with a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. The lyrics in this section are in Armenian: "ծա-դիկ ես չը բա-խա - մես, մո. - բա - զով աղ զիկ, կվե-տօկ ты с гор ду - шис - тый, что в лу - чах вое - рос." The score concludes with a final system in common time, featuring a treble clef and a key signature of one sharp.

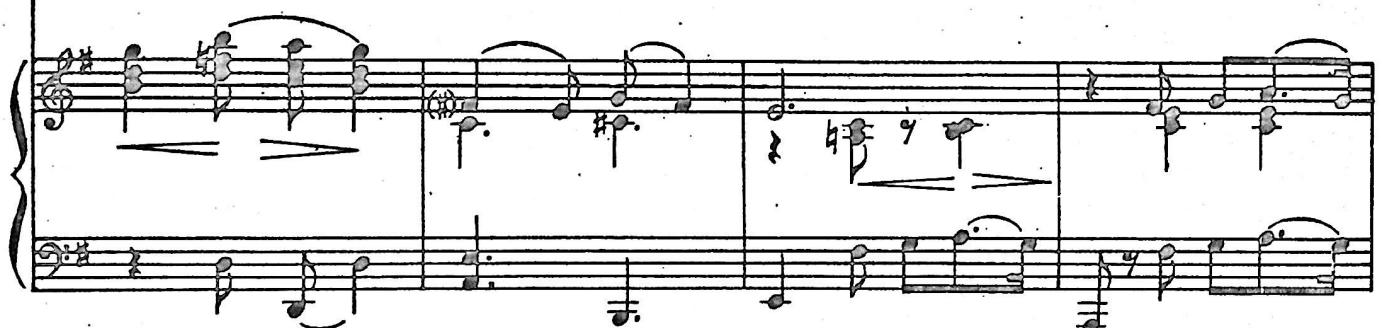
мр - бш фрб - бшс,
Лиши од- на ты

рп-рфир рпц - рпц фп ш - бшс,
да-ришь мир грэз вол - шеб-ных,

шс - бшарб լրց - րու. ե - րու - զով, ալ - զիկ:
пе - сен див-ных, сказ - ки и меч - ты.

բլ-րփր բլու -
Да-ришь мир

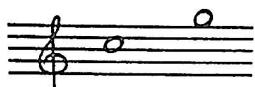
- րու фп ш - бшс, աշ-խարբ լրց - րու ե - րու - զով, ալ - զիկ:
грэз вол - шеб-ных, пе - сен див-ных, сказ - ки и меч - ты.

18. Գ Ա Ր ՈՒ Ը Ա

Խոսք՝ ԺՌԱՋՎՄԱԿԱՆ

ԵՐԱԺՇԽ ԿՈՄԻՏԱՍԻ

Հիմքում ունի հայկական ժողովրդական երգ:
Դրամատիկական բնույթի առեղջագործություն է՝ տրված է
սիրեցյալի կողմից լքված աղջկա վիշտը։

Երգում կան վոկալ դժվարություններ, այն է՝ երգիչը պետք է
երաժշտական խոշոր ֆրազներում մեծ զգուշությամբ ճախսի շունչը։
Բոլոր դժվար տեղերը անհրաժեշտ է նախապես առանձին մշակել։ Դա
գլխավորապես վերաբերում է երկրորդ տան սկզբին՝ ո իմ յարն ինձ-
նից ա . . . ,

Երգի վերջում, խատորեն կատարելով կոմպոզիտորի բոլոր, և
հատկապես ռիթմին վերաբերող ցուցումները, անհրաժեշտ է առանձ-
նակի ընդգծել նությունը։

ֆրազի ողբերգակա -

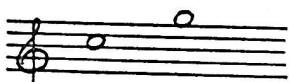
Երգն օգտակար է երգչական բոլոր դրույթների ամրապնդման
համար։

Կարող են կատարել բոլոր ձայները՝ հարմար տեսիտուրայում։

I8. В Е С Н А

Слова НАРОДНЫЕ

Музыка КОМИТАСА

В основе лежит армянская народная песня.

Содержание её драматично, поскольку в ней передана скорбь девушки, покинутой возлюбленным.

В песне имеются вокальные трудности, заключающиеся в том, что певцу необходимо очень бережно расходовать дыхание на больших музыкальных фразах. Все трудные места необходимо отработать отдельно. Это главным образом относится к началу второго куплета: "ах мой яр ко мне остых".

В конце песни, строго придерживаясь всех указаний композитора, особенно касающихся ритма, следует острее подчеркнуть её драматичность, на словах "

Песня полезна для укрепления всех певческих установок.

Могут петь все голоса, в удобной для них tessiture.

ԳԱՐՈՒՆ
ՎԵՍՆԱ

Խոսի ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ
Слова НАРОДНЫЕ

Եղիշե. ԿԱՄԻՏԱՆԻ
Музыка КОМИТАСА

Lento $\text{J} = 40$

The musical score is divided into four systems by vertical bar lines. The vocal line (soprano) and piano line (bass) are grouped by a brace. The vocal line starts with a sustained note, followed by a melodic phrase with grace notes and a sustained note. The piano line follows with a similar melodic pattern. The second system continues this pattern. The third system begins with a sustained note, followed by a melodic phrase with grace notes and a sustained note. The piano line follows with a similar melodic pattern. The fourth system concludes the piece.

p

Фиш
х
Снег
Ах

рпш
шары
вес
мой

ш,
хид
нон
яр

хпш
чиг
вдруг
ко

ш
ш
по
мне

ш
шиш
ва
о

рпш,
рпш:
лия;
стыйл,

вшј.
ш
Вай
ах

ш.
шор
ш
за

ш,
шаш.
шэ,
чем,

вшј.
вшш.
вай
вай

ш,
ш
ш
за

ш,
шаш.
шэ,
чем

f — *ff* — *p* *V* *f* — *ff* — *p* *V*

p *3 cresc.* *p* *3 decresc.* *p* *3 cresc.* *p* *3 decresc.*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

mf — *f* — *p* V *pp*
 վշի, լի, լի, լի, լի:
 չար նար - դու V լի - զուն:
 նայ լա, լա, լա, լա, լա ...
 յր նա - եղլ V մե - հա ...

p *morendo* *3* *3* *3* *3* *pp*
Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

mf — *f* — *p* *f* — *p*
 վշի, լի, լի, վշի, լի, լի,
 Ան, չար - նա, վան, ան, յար,
 նայ լա, լա, լա, նա, լա,
 Ահ, նա - չեմ, նա, չեմ,
pp *cresc.* *decresc.* *cresc.* *decresc.*
Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

p *Red.* * *Red.* *mf* — *pp*
 վշի, լի, լի, լի, լի:
 չար նար - դու V լի - զուն:
 նայ լա, լա, լա, լա, լա:
 յր նա - եղլ V մե - հա .

pp *morendo* *3* *3* *3* *ppp*
Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

Գարուն ա, ձուն ա արեւ,
Վայ, լե, լե, վայ, լե, լե,
Վայ, լե, լե, լե, լե
Իմ յարն ինձնից ա սառեւ,
Ան, չորնա, վախ, այ յար,
Զար մարդու լեզուն:

Բամին փէռմ ա պաղ-պաղ,
Վայ, լե, լե, վայ, լե, լե,
Վայ, լե, լե, լե, լե
Լերդ ու թռքս անում ա դաղ,
Ան, չորնա, վախ, այ յար,
Զար մարդու լեզուն:

Յար, ինձ բեմուրադ արիր,-
Վայ, լե, լե, վայ, լե, լե,
Վայ, լե, լե, լե, լե
Սերդ ինձնե զատ արիր,
Ան, չորնա, վախ, այ յար,
Զար մարդու լեզուն:

Снег весной вдруг повалил,
Вай, лэ, лэ, вай, лэ, лэ,
Вай, лэ, лэ, лэ, лэ,
Ах, мой яр ко мне остыл,
Ах зачем, вай зачем
Яр забыл меня.

Ветер с гор студён как лёд,
Вай, лэ, лэ, вай, лэ, лэ,
Вай, лэ, лэ, лэ, лэ,
Режет грудь мою и жжёт,
Ах зачем, вай зачем
Яр забыл меня.

Счастья яр лишил меня,
Вай, лэ, лэ, вай, лэ, лэ,
Вай, лэ, лэ, лэ, лэ,
Разлюбил, забыл меня,
Ах зачем, вай зачем
Яр забыл меня.

19. Օ Ր Ո Ր

Դաստիարակություն

Երաժշտական Ակադեմիա

Այս սրտաբուխ, արտահայտիչ երգում մեղեղու շարժումը կա-
ռուցված է վերից վար :

Անհրաժեշտ է ամբողջ երգի ընթացքում պահպանել հնչյունի
բարձր դիրքավորումը :

Անցումը կենտրոնական հնչյուններից վերևի հնչյուններին
պետք է լինի աննկատ, հարթ։ Այդ նպատակի համար անհրաժեշտ է
պահպանել տեմբրային նույն երանգը, հավասարեցնելով այն ամենա-
բարձր Սոլ-դիեզ² հնչյունի երանգին :

Ծգուակար է բոլոր կանացի բարձր և այն երին՝ բարձր դիրքավո-
րումը կայունացնելու և անցման հնչյունները հարթելու համար :

19. КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Слова НАРОДНЫЕ

Музыка Р. МЕЛИКЯНА

В этой задушевной, выразительной песне движение мелодической линии строится сверху вниз.

На протяжении всей песни необходимо сохранять высокую установку звука.

Переход от центральных звуков к верхним должен быть незаметным, сглаженным. Для этой цели надо сохранить единую тембровую окраску, выравнивая её по самому высокому звуку Соль-диез².

Песня полезна всем высоким женским голосам для укрепления устойчивости высокой позиции и сглаживания переходных звуков.

ОРОР

КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Խոսք՝ ԺԱՐԱՎՈՐԻՑԿԻՆ
Слова НАРОДНЫЕ

Երաժ. Ա. ՄԵԼԻՔՅԱՆԻ
Музыка Р. МЕЛIKYAN

Ben tenuto. (♩ = 66)

p con lanezza V

о - гир, ба - ю, ш - иб,
Ба - ю, ба - ю, све - тик ты мой,

о - гир ш - иб бай, նա - նա,
ба - ю, ба - ю, у - сни, երկար ապ - քս
По-кой и свет

կոր-իբ տ - եբ, իր - իբ տ - եբի
те - бе, род-ной, սոլն-да, սча-стья տ - եբ - եբ
баш. дни...

Бе - կие ши - гби
 По - кой и свет
 կար - միր
 те - бе,
 о - гեր,
 род-ной,
 կար - միր
 солн-ца,
 ш - րեվ
 сча - стья

8

տ - նե - նալ...
 кра-сны дни ..

0 - րոր,
Ба - ю,

8

օ - րոր,
 ба - ю,
 յիլ
 ра -
 շ - նալ - ընկ.
 դոստ մո - я,
 0 - րոր
 Ба - ю,
 ա - նեմ
 ба - ю,
 գու.
 բաй,

8

8

8

би - би,
 у - си,
 И фиагф фиоп - биби
 И пусть те - бе
 фиагб ви
 ра - стит
 фиол - си,
 су - дьба
 ир биаи -
 ро-зой

- фиол - ы
 ка - мни
 фиол - ы...
 И фиагф фиоп - биби
 И пусть те - бе
 фиагб ви
 ра - стит
 фиол - си,
 су - дьба

ир биаи - фиол - ы...
 ро-зой ка - мни
 иши - пы...
 0 - ги...
 Ба - ю...
 dim.

Օրոր, Օրոր իմ սիրունիկ,
Օրոր ամեմ դու նանա,
Երկար ապրես կարմիր օրեր,
Կարմիր արև ունենաս...

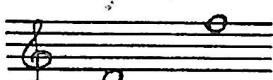
Օրոր, Օրոր իմ անուշիկ,
Օրոր ամեմ դու նանա,
Ալ վարդ դառնան քարն ու փուշը,
Որ ճամփով էլ դու գնաս... Օրոր...

Баю, баю, светик мой,
Баю, баю, бай, усни,
Покой и свет тебе, родной,
Солнца, счастья, красны дни...

Баю, баю, радость моя,
Баю, баю, бай, усни,
И пусть тебе растит судьба
Розой камни и шипы... баю...

20. ԱԾՆԱԾ ԵՐԳ

Դոստ՝ ՀՕԹՈՒՄԱՆՑԱՆԻ

ԵՐԱԺՉՄՈ. ԻՌԱԼԻՔՑԱՆԻ

Երգում ստեղծված աշնան տիսուր, անհրապեյր պատկերը թելացրում է երգչին կատարման բնույթը:

Երգի սկիզբը և վերջը կառուցված են լայն երգայնության և արտահայտչականության սկզբունքով: Հնչյունի արտաքերումը շատ ուժեղ չպետք է լինի:

Տրիուներով կառուցված մեղեղիական գծի շարժումը՝ „Պաղպաղ” մեգի հետ փըում է քամինոն, աստիճանաբար արագանում է, հնչողությունն ուժեղանում, հասնելով ֆորտեի և միայն ֆերմատայի տակ գտնվող Սի² հնչյունին անցնելիս այն մեղմանում է, հասնելով պիանոյի:

Երգչի համար օգտակար կլինի պիանոն պահպանել և հաջորդ ֆրագի սկզբնական հնչյուններն արտաքերելիս՝ „Դեղնած դաշտերինուն”:

Սակայն եթե դա նրան դժվարություն է պատճառում, ապա ավելի լավ է ամբողջ ֆրագը կատարել լրիվ, լիքը լայնով, որպեսզի լայնական ապարատը չվնասվի:

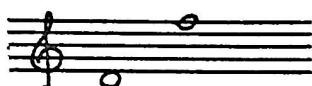
Լավ է հնչում. մեցքուսոպրանոների և բարիտոնների մոտ.

Կարող են կատարել բոլոր ձայները:

20. О С Е Н Н Я Я П Е С Н Я

Слова О. ТУМАНЯНА

Музыка Р. МЕЛИКИНА

Картина скучной, неприглядной осени должна подсказать певцу характер исполнения этой песни.

Начало и конец её строятся на большой певучести, выразительности. Звуконесение не должно быть сильным.

Движение мелодической линии, построенное на триолях, со слов: "А ветер сдувает с деревьев листву" постепенно ускоряется, звучание нарастает до форте и только при переходе к звуку Ми², построенный на фермата, слизгивается мягко на пиано.

Для исполнителя будет полезно сохранить пиано и на начальных звуках последующей фразы: "уж осень настала..."

Если же певцу трудно удержать пиано на этих словах, то лучше всю фразу исполнять полным голосом, чтобы не нанести вред голосовому аппарату.

Песня хорошо звучит у меццо-сопрано и баритонов, но могут её петь и все голоса.

ԱԾԱԿՆ ԵՐԳ

ОСЕНЯЯ ПЕСНЯ

Խոսք՝ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ
Слова О. ТУМАНЯНА

Երաժշկ. Ռ. ՄԵԼԻՔՅԱՆԻ
Музыка Р. МЕЛИКЯНА

Andante cantabile

Դեղնած դաշտուն - ըին ի - ջել է շ -
Սկօ - սեն նա - ստա - լա, յել - տե - յուտ ո -

զուն, ան - տիշ - ար կըր - կին ներ - կել է նախ -
լյ, կրա - սի - բայմ յ - բօ - րոմ օ - դե - լիս լե -

զուն: Պաղ - պաղ մե - գի հետ փը - չուն է քա -
սա. Ա վե - տեր սդւ - վա - ել սդե - րեվ - և լիս -

մին, քը - զուն է տիշ - նուն տե - րե - վը դե -
նյ, կրу - ժիտ ի յ - նո - սիտ վ հօ - լոդ - նո - յո

rit.

a tempo

rit.

a tempo

շուն,

ան - տա - ոք

կըր - կին

ներ - կել

է նախ -

լյ,

кра - си -

բամ ս -

бо - րոմ

օ де -

լիս լե -

1.

- շուն:

- սա:

Դեղնած դաշտերին
Իջել է աշուն,
Անտառ կրկին
Շերկել է աշուն:
Պաղպաղ մեգի հետ
Փըսմ է քամին,
Բշում է տանում
Տերևը դեղին:
Դեղնած դաշտերին
Իջել է աշուն,
Անտառ կրկին
Շերկել է նախշուն:

Տիուր հանդերից
Մարդ ու անասուն
Բաշվում են կամաց
Իրենց տունն ու բուն:
Պաղպաղ մեգի հետ
Փըսմ է քամին,
Բշում է տանում
Տերևը դեղին:
Դեղնած դաշտերին
Իջել է աշուն,
Անտառ կրկին
Շերկել է աշուն:

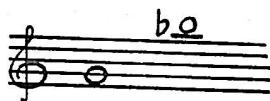
Уж осень настала,
Желтеют поля,
Красивым нарядом
Оделись леса.
А ветер сдувает
С деревьев листву,
Кружит и уносит
В холодную мглу.
Уж осень настала,
Желтеют поля,
Красивым нарядом
Оделись леса.

И с грустью глубокой
С сердечной тоской,
Из дальних полей
Спешат все домой.
А ветер сдувает
С деревьев листву,
Кружит и уносит
В холодную мглу.
Уж осень настала,
Желтеют поля,
Красивым нарядом
Оделись леса.

21. Ա Թ Ե Պ Ե Ս Ե Ա Զ Ի Կ

Խոսք՝ Վ.ՏԵՐԵՎԵՆԻ

Երաժշտ.Ա.ՏԵՐ-ՂԵՎՈՂՄԱՆԻ

Մեղմ քնարական երգ է, կառուցված տասնվեցերորդականների
թերև և նուրբ շարժումով, որոնք հաջորդվում են արիոլների հետ:
Հատուկ ուշադրություն պետք է դարձնել այն թռիչքանեւ վեր-
ընթաց ինտերվալների կատարմանը, որոնք կազմված են տասնվեցերոր-
դականներից և ուսնեն երկու և երկուս ու կես տոն։ Այս տասնվեցե-
րորդականների վերևի հնչյունը, ինչպես նաև երգի միջին մասում
և վերջում հանդիպող ամենաբարձր հնչյունները, պետք է կառուցվեն
մի փոքր կլորացված, կապակցված, բարձր և „հենված,, հնչողու-
թյամբ։

Երգիւն նախ այս երգը պետք է մշակի դանդաղ տեմպում, պահ-
պանի սիթմը և ինտերվալային հարաբերությունների ճշտությունը,
որից հետո միայն անցնի կոմպոզիտորի կողմից նշված տեմպին։
Առաջարկվում է կանացի բոլոր թերև շարժուն ձայներին։

21. ТЫ ТАК НЕ ЖНА

Слова В. ТЕРЯНА

Музыка А. ТЕР-ГЕВОНДЯНА

Нежная лирическая песня, построена на лёгком и грациозном движении шестнадцатых, которые чередуются с триолями.

Особое внимание надо уделить на выпевание тех скачкообразных восходящих интервалов, которые строятся шестнадцатыми и имеют два и два с половиной тона. Верхний звук этих шестнадцатых, как и самые высокие звуки, встречающиеся в середине и в конце песни, должен строиться чуть округлённо, слигованно, на высоком и опёртом звучании.

Исполнителю необходимо вначале проработать эту песню в медленном темпе, соблюдая ритм и точность интервальных соотношений и затем только перейти к темпу указанному композитором.

Рекомендуется всем лёгким подвижным женским голосам.

ԱՅՆՊԵՍ ՆԱԶԻԿ ТЫ ТАК НЕЖНА

Խոսք՝ Վ. Տերյանի
Слова В. ТЕРЬЯНА.

Երշտչ. Ա. ՏԵՐ-ՂՈՎՈՆԴՅԱՆԻ
Музыка А. ТЕР-ГЕВОНДЯН

Allegretto e dolce

Այնպէս նա - զիկ,
Ты так неж - на,

այն-պէս թէ - թէվ,
ты так лег - ка,
այն-պէս օ - րոց
как буд - то бы
նայ - լում ես դու:
ле - та-ешь ты.

на - կե - լու - սիկ, о, իր - ըշ - րեվ, այն - պիտի ըլ - ուր
Луч ог - не - вой, луч зо - ло - той, как а - лый цвет

փայ - լում ես դու:
свер - ка - ешь ты.

Դու վիր ու - ինք,
Пуг - ли - вա, . как

դու խու - սա-փուկ,
га - зель, скром-на,

այնպիս շ - նուց
неж - но гля - дишь

նու - յում ես դու:
ты на ме - ня.

Եվ այնպիս սոր,
Го - ря - чо так

аյн-щи фш - фш и, айн-щи фш - фш и
 и так свет - ло, и зной - но так фш - юм ьи ыс:
 лас - ка - ешь ты.

նայ - фш - ծրդ' սեզ, մալի - սրդ' նես, օ, իմաш - յիր,
 ү - լայի - կոյ ты, как ստրե - լոյ, պրոն - զա - եշь,

փայ - լում եи ին - ֆրդ' ա - բեզ,
 օ, պո - ща - մա. ի սча - ստե տы,

A musical score page featuring three staves. The top staff has lyrics: "ах - гои би ыи:", "на . све - те нет.", "О, как зла", "шаг ш - ги - ышк,", "кра - сот - ка ты,". The middle staff consists of mostly eighth-note patterns. The bottom staff shows bass notes with dynamic markings like "p." and "f.". Measure numbers 3 and 8 are indicated above the top staff.

A musical score page featuring three staves. The top staff has lyrics: "ти пр бы - юи", "взглядом од - ним", "ши - гои би ыи...", "сжи - га - ешь", "ты...". The middle staff consists of mostly eighth-note patterns. The bottom staff shows bass notes with dynamic markings like "p." and "f.". Measure number (2) is indicated above the top staff.

A musical score page featuring three staves. The top staff starts with a dynamic "p." followed by a long休止符. The middle staff consists of mostly eighth-note patterns. The bottom staff shows bass notes with dynamic markings like "p." and "f.". Measure numbers (2) and (3) are indicated above the top staff.

Այնպես նազիկ, այնպես թեթև,
Այնպես օրոր քայլում ես դուք:
Ուկե լուսիկ, օ՛, գրաթև,
Այնպես բոսոր փայլում ես դուք:

Դու վիթ ահուր, դու խուսափուկ,
Այնպես անուշ նայում ես դուք:
Եվ այնպես տոթ, այնպես փափուկ,
Այնպես քնքուշ փայլում ես դուք:

Նայվաճքդ՝ տեգ, ժպիտդ՝ նետ,
Օ՛, խնայիր, փայլում ես դուք:
Ինքդ՝ արեգ, սերդ՝ աղետ,
Օ՛, մի՛ նայիր, դյութում ես դուք:

Աշխարհն ամեն քո ռոքի տակ,
Արեվի պես տիրում ես դուք:
Օ՛, գրեղեն, չար արեգակ,
Ում որ նայեն, այրում ես դուք...

Ты так нежна, ты так легка,
Как будто бы летаешь ты.
Луч огневой, луч золотой,
Как алый цвет сверкаешь ты.

Пуглива, как газель, скромна,
Нежно глядешь ты на меня.
Горячо так, и так светло,
И знойно так ласкаешь ты.

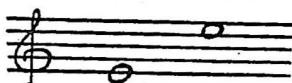
Улыбкой ты, как стрелой,
Пронзаешь, о, пощади.
И счастье ты, и горе ты,
О, не гляди, пленишь ты.

Над миром ты как солнца свет,
Сильней тебя на свете нет.
О, как зла красотка ты,
Взглядом одним сжигаешь ты...

22. Ա Ղ Զ Կ Ա Ե Ր Գ Լ

Խոսք՝ Գ. ՄԱՐԹՈՆԻ

Երաժշտ. է. ԲԱԴԴԱՍԱՐՅԱՆԻ

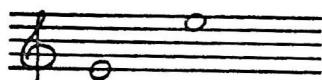

Անպաճույն քնարական երգ է:
Վոկալ դժվարություններ չի ներկայացնում:
Անկեղծություն, անմիջականություն, ջերմություն, լայն
երգայնություն - առա այն ամենը, ինչ պահանջվում է կատար ողիք:
Երգում անընդհատ հանդիպում են չորս տասնվեց եր որդականներ,
միացած մեկ վանկով: Դրանց հարկավոր է կատարել հավասար, հնչյու-
նի միևնույն արտաքերմամբ, չշեշտելով նրանցից որևէ մեկը:
Առաջարկվում է ցածր և կենտրոնական ձայներին, հնչյունի
թեթևությունը և շարժունությունը զարգացնելու համար:

22. ПЕСНЯ ДЕВУШКИ

Слова Г. САРЯНА

Музыка Э.БАГДАСАРЯНА

Неприхотливая лирическая песня.

Она не представляет вокальных трудностей.

Искренность, задушевность, широкий распев – вот всё; что требуется от исполнителя.

В песне встречаются все времена четыре шестнадцатые, соединённые одним слогом. Их надо исполнять ровным, одинаковым звуконесением, не акцентируя ни одну из них.

Песня полезна низким и центральным голосам, для развития лёгкости и подвижности звука.

ԱՇՅԱ ԵՐԳԸ

ПЕСНЯ ДЕВУШКИ

Խոսք՝ Գ. ԱՍՏՐԱԽԱՆԻ
Слова Г. САРГИНА

Երգական բառեր՝ Ե. ԲԱՐԴԱՐՅԱՆԻ
Музыка Э. БАՐԴԱՐՅԱՆԱ

Allegretto

Ես կանաչ մի ձար,
Я зе - ле - ный бор,
poco rit.

ես կանաչ մի ձար,
я зе - ле - ный бор,
ты про - хла - да гор,
կան - չում, կան - չում
по - спе - ши на
զօն, ա - րի յար, ա - րի
զօն,
a tempo.

non legato

һыл - ыл, һыл - ыл
 по - спе - ши на

ы фыл, ш - гы жар,
 зов мой, жду те - бя

ш - гы:
 род - ной.

ыл ыл - гыл
 Ты же - боясь

ыл ы
 мо - я,

ыл ыл - гыл
 ты вес - на

ыл ыл - гыл
 мо - я,

ри - при - ил
 сто - ско - ва

ыл ыл,
 лась я

ыл ыл ыл ыл
 при - хо - ди яр,

ыл ыл ыл ыл
 жду те -

rit.

mp a tempo

Люблю:
бя.

Чайи - щим, Чайи-щим
По - спе - ши на

f#q.
зов мой

ш - ги юг,
Жду те - бя

ш - ги:
род - ной,

Чайи - щим, Чайи - щим
по - спе - ши - на

f#q.
зов мой

Coda
Lento

D. C.

ш - ги юг,
Жду те - бя

ш - ги://
род - ной.

юг яр
ш - ги:
род - ной.

Ես կանալ մի ձոր,
Հով ես զու սարի,
Կանչում, կանչում եմ քեզ

Արի, յար, արի:

Քեզ սիրել եմ ես
Իմ կյանքի գարուն,
Ըսպասել եմ քեզ,
Կարոտ եմ ես քո գալուն:
Կանչում, կանչում եմ քեզ,
Արի, յար, արի:

Վարդ եմ ճերմակ,
Դու կանալ տերև,

Ես քո զով շուքի տակ,
Դու՝ ինձնից վերև:

Քեզ սիրել եմ ես
Իմ կյանքի գարուն,
Ըսպասել եմ քեզ,
Կարոտ եմ ես քո գալուն:
Կանչում, կանչում եմ քեզ,
Արի, յար, արի:

Մի եղնիկ եմ ես,
Դու որսորդ սարի,
Կանչում, կանչում եմ քեզ,
Արի, յար, արի:

Քեզ սիրել եմ ես
Իմ կյանքի գարուն,
Ըսպասել եմ քեզ,
Կարոտ եմ ես քո գալուն:
Կանչում, կանչում եմ քեզ,
Արի, յար, արի:

Я зелёный бор,
Ты прохлада гор,
Поспели на зов мой,
Жду тебя родной.

Ты любовь моя,
Ты весна моя,
Стосковалась я,
Приходи яр, жду тебя.
Поспели на зов мой,
Жду тебя родной.

Нежный я цветок,
Скромный ты листок,
Я в твоей тени,
Но, ах, как ты высок.

Ты любовь моя,
Ты весна моя,
Стосковалась я,
Приходи яр, жду тебя.
Поспели на зов мой,
Жду тебя родной.

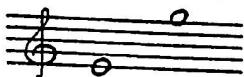
Серна я в лесах,
Ты стрелок в горах,
Поспели на зов мой,
Жду тебя родной.

Ты любовь моя,
Ты весна моя,
Стосковалась я,
Приходи яр, жду тебя.
Поспели на зов мой,
Жду тебя родной.

23. Կ Ա Ր Ո Տ

Խոսք՝ Վ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԻ

Երաժշտ. Է. ԲԱԼՈՅԱՄՅՈՒՆԻ

Սիրային լիրիկական երգ է, գովաճ հայկական ժողովրդական
երգի ինտոնացիաներով:

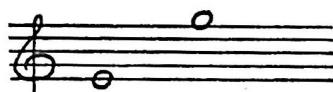
Տեքստի արտահայտիչ մտառւցումը, կատարման ջերմությունը
պետք է ներդաշնակեն նրա բնույթին:

Ֆա-դիեզ¹ - Դո-դիեզ², Սի - Փա-դիեզ² ինտերվալները միաց-
վում են փափուկ, առանց ձայնի սահեցման /առանց պորտամենտոյի/,
Երգը կարող են կատարել կանացի բուլոր ձայները, բայց լավ
կհնչի այն սովորանոների մոտ:

23. Т О С К А

Слова В. АРУТЮНЯНА

Музыка Э. БАГДАСАРЯНА

Лирическая любовная песня, написанная на интонациях армянской народной песни.

Выразительная подача текста, задушевность исполнения должны гармонировать её колориту.

Интервалы Фа-диез¹ - До-диез², Си² - Фа-диез² слигиваются мягко, без портаменто.

Все женские голоса могут исполнять эту песню, но лучше звучит она у сопрано.

ԿԱՐՈՅ
ՏՕՍԿԱ

Խոսք՝ Ա. ՀԱՅՐԱՎՈՒՆՅԱՆԻ
Слова В. АРУԹՈՒՐԻ

Եղիշես Ե. ԲԱՂԴԻՎԱՐՅԱՆԻ
Музыка Զ. ԲԱՐԴԱՐՅԱՆԻ

Andantino con moto
♩

Կա - րոյ սրբ - սմի զի - ելր տ զօր նա - յուն
Ночь - ю и днём я все гля - жу на твои

Fine

би́л ғи́ щас - կи́ - րի́ն,
 пор - тает до - ро - гой,
 и եզ եմ կալի-չում
 и стос - ко - ю

ғи́ - զան իա - սար,
 я всё зо - ву, ին - ստ
 նամ - դիր
 վեր - նись, վեր - նись

1. 2.
 си́л ի - րի: //
 ты до - мой . - րի:
 мой .

mf

В пес - не мо - ей

и - кш - гн - си - я, ы - ви - о - на;
о - пять то - ка, льет - ся о - на

и - кш - гн - си - я, ы - ви - о - на;
над зем - лей, ю - ги - си - я, и - кра - еб - ти -

P.S.

ифрд сми - է կան - չում.
 я зо - вёт до - мой,
 мա - սաղ իհ - նիմ
 ви - жу всю - ду

 rit.
 tempo di marcia

fu պաս - կե - րին, ին - ում.
 лишь об - рас твой, вер - нись,
 նաև-իփրդ նաև-իփրդ
 вер - нись

smi li ш - րի: //
 ты до - мой.
 րի:
 мой.

 dal segno

Կարու սրտով գիշեր ու զօր
Նայում եմ քո պատկերին,
Քեզ եմ կանչում, հոգուս հառոր,
Հեռու ճամփից տուն արի :

Երգ եմ հյուսել իմ կարառից,
Հնչում է նա կար կաչում,
Թարիս հեռու ճամփից
Տուն է կանչում :

Մատաղ լինիմ քո պատկերին,
Հեռու ճամփից տուն արի :

Դաշտի հովեր, կարոսս առեք
Ձեր էդ զառավառ թևերին,
Սար ու ձորով յարիս տարեք,
Ասեք՝ անգին, տուր արի :

Աւքս անթարթ հեռու ճամփին,
Կարոտիս երգն է հնչում,
Հեռվից իմ վարդ յարին
Տուն է կանչում :
Խաս թևերով մեր հովերի,
Աստղերի հետ տուն արի :

Ночью и днём, я всё гляжу
На твой портрет дорогой,
И с тоскою я всё зову,
Вернись, вернись ты домой.

В песне моей опять тоска,
Льётся она над землёй,
С чужих краёв тебя
Зовёт домой.

Вижу всюду лишь образ твой,
Вернись, вернись ты домой.

Ты, ветерок родных полей,
Умчи ту песню с собой,
Пусть услышит зов и быстрей
Вернётся милый домой.

Глаза мой всё смотрят в даль,
Песня полна вновь тоской,
Развей мою печаль,
Вернись домой...

Звёздной ночью светел путь твой,
Вернись, вернись ты домой.

24. ՄԱՐԶԱՆԻ ԵՐԳԸ

„Մարշան,, Օպերայից

Հիբրեատոս՝ Ա. ԽՈՅՇԴԿԱՐԹԱՆԻ

Երաժշտ. Կ. ԶԱՔԱՄԻԹԱՆԻ

Մեղեդիական պատկերը բարդ չէ: Կառուցված լինելով կանացի բարձր ձայների համար հարմար տեսահուրայտամ, այս երգը հնարավություն է ստեղծում երգչի ձայնածավալը լայնացնելու համար:

Անցած երգչական դրույթների պահպանումը, դեպի ամենաբարձր հնչյունները հարդացող ձայնի արտաքերումը, մասնաւով վոկալիզացիան երգի վերջում, հնարավորություն են տալիս կատարողին ամբողջովին բացահայտելու իր ձայնական տվյալները և նպաստում են ձայնածավալի լայնացմանը: Խոսքի մատուցման անմիջականությունն ու կենսուրախությունը, հնչյունի թաիլդի թեթևությունն ու նրբությունը հնչողության տեմբրին հաղորդում են առանձնակի գեղեցկություն:

Երգը չափազանց օգտակար է բարձր ձայների համար:

Դաստիարակ այս երգը, պետք է հատուկ զգուշությամբ հաշվի առնի երգչուհու վոկալ հնարավորությունները, քանի որ հընչյունի չափից ավելի սաստկացված արտաքերումը, առանց կայուն շընչառության ճշացող երգեցողությունը, կարող են ձայնական ապարատին հասցնել մեծ վնաս:

24. ПЕСНЯ МАРДЖАН
из оперы "Марджан"

Либретто А.ХОНДКАРЯНА

Музыка К.ЗАКАРЯНА

Песня Марджан не сложна по своему мелодическому рисунку. Построенная в удобной для высоких женских голосов tessiture, эта песня даёт возможность увеличить диапазон голоса певца.

При условии соблюдения пройденных певческих установок, разлив звуконесения к самым высоким звукам, вокализация на гласную букву "А" в конце песни, могут в полной мере раскрыть голосовые возможности учащегося, способствовать увеличению диапазона голоса. Жизнерадость и непосредственность в передаче слова, лёгкость и грациозность полёта звука придают красоту тембру звучания.

Песня чрезвычайно полезна для высоких голосов.

Выбирая эту песню, педагог должен особо осторожно подойти к вокальным возможностям певицы, т.к. чрезмерно форсированное, крикливое пение, не на устойчивом дыхании, может нанести большой вред голосовому аппарату.

ՄԱՐԶԱԿԻ ԵՐԳԸ
ՄԱՐԶԱԿԻ ՕՊԵՐԱԾՅԻՑ

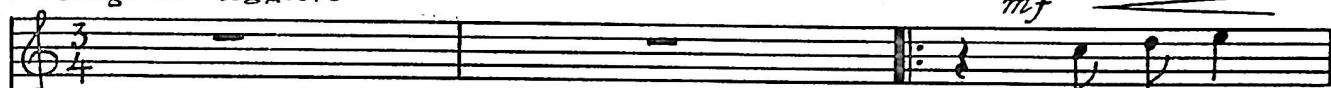
ПЕСНЯ МАРДЖАН
ИЗ ОПЕРЫ „МАРДЖАН“

Խոսի Խ. ԽՈԽՈՎԱՅՐԱԿԻ
Слова А. ХОНДКАРЯНА

Երած. Կ. ԶԱԿԱՐՅԱԿԻ
Музыка К. ЗАКАРЯНА.

Allegretto leggiero

mf

Սա - րե - րին

Я при - вет

mf

րա - րի
свой

կը - սամ
шлю

юш - риши тиши - юн - ы
 по - спе - шиу к ним , V ми -
 лый там :

юшни, юш - риши юшни,
 джан, ма - рабл джан,

юшни, юбј - риши юшни,
 джан, джей - ран джан,

юш - ри - ши тиши
 как то - ску -

V
 1.
 2.
 3.
meno mosso
 p
 V
 3.
 p
 V
 4.
 p

իմ քնիզ, ան նր ման յար.
 յա, օչ տե նք, յա.
 յար.
 յա.

իմ ան - նր -
 լո - րո - րոյ

poco lento

pp

rit.

pp

Ушр бр һи ғашр ың үшташ,
Өшр һи төсүнбәлпүң үшташ.
Әшн, әшр шәл әшн,
Әшн, әшр шәл әшн,
әшр шәл ың ғәң,
үнәшн әшр.

Я привет свой илю горам,
Поспешу к ним - милный там.
Джан, марал джан,
Джан джейран джан,
Как тоскую я
Без тебя, яр.

Роңбәр әшиңбәр һиң յашр һи,
әшр шәл ың ғәң үйрәшбәр һи.
Әшн, әшр шәл әшн,
Әшн, әшр шәл әшн,
әшр шәл әшиңбәр ғәң,
үнәшн әшр յашр,
А.....
һиң шәләшн әшр.

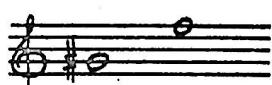
Дайте мне к нему дойти,
Счастье вместе с ним найти.
Джан, марал джан,
Джан, джейран джан,
Долететь бы мне до тебя, яр.
А.....
Дорогой друг мой яр.

Джейран, марал - красавица

25. ՓԵԱՏԻ ԵԱՈ

Խոսք՝ ԺՄՈՎՄԹԱԿԱՆ

Մշակումը՝ Կ. ԶԱՔՄԹԱՆԻ

Հայկական կանացի դանդաղ պարերը հիշեցնող ժողովրդական
երգ է:

Այն ֆրազների ոիթմական պատկերները, որոնք կառուցված են
բարձր տեսիտուրայում, մի փոքր բարդ են: Կառարողը պետք է պահ-
պանի այդ ոիթմը, նախապես սովորելով այն դանդաղ տեմպում:

Ինտերվալային քայլերի կառուցումը, ինչպես և ութերորդա-
կանների միացումը տասնվեցերորդականների հետ, պետք է լինի փա-
փուկ և աննկատ:

Երգը կարող են կատարել կանացի բոլոր բարձր ճայները:

25. ПШАТОВОЕ ДЕРЕВО

Слова НАРОДНЫЕ

Обработка К.ЗАКАРЯНА

Народная песня, напоминает армянский женский медленный танец. Она выразительна и грациозна.

Ритмический рисунок тех фраз, которые построены на высокой tessiture, несколько сложен. Исполнитель должен сохранить этот ритм, разучив его предварительно в медленном темпе.

Интервальные скачки, как и соединение восьмых с шестнадцатыми, следует слизговывать мягко и незаметно.

Песню могут исполнять все высокие женские голоса.

ՓԱՍԻ ԾԱՌ
ПШАТОВОЕ ДЕРЕВО

Խոր ԺԱՂՈՎՐԴՅԱԿԻՆ
Слова НАРОДНЫЕ

Ելիսե Կ. ԶԱՔՐԱՅԻՆԻ
Музыка К. ЗАКАРЯНА

Allegretto

Ել - նմ եր - թի - կը շ - ժիմ, փը - սի ծառ Պո - ղլա - յու հակ
Под - ни - мусь на кры - шу я. по - гля - жу. как

ու - ոի բար մի ամ : զը - նոյ. Պո - ղնի ,
пшат լվе - тէտ վեс - ной. Под - ни -

ёт - ят - фу - фи - сей, ѿр ѿшн ш - рф
 мусь на кры - шу я, по - гля - жу, не и - fn
 ли ри - рш - ѿн
 ли ми - лый

V mp V

свар:
 мой.

Зшр ш - рф,
 Где же ты,
 ѿшн ш - рф,
 до - ро - гой ?

poco rit. a tempo

fn и - рш - ѿн ш - рф свар:
 Жду те - бя и день и ночь!

Каш - ѿшн
 При - хо - ди

ар - ср ѿшн св -
 ско - рей за.

рш, фр-ш - си Ѹшил п - п.и. ршр Ѹи зш:
 мной, у - ве - ви ме - на из до - ма троць!
 Зш - рги
 При - хо -

сб - иш ии с Ѹш - пш, јшр Ѹшн ш - ри fn
 - дт ско - реи за мнай, на - зо - ви ме - на
 си - рш - Ѹи сар: си - рш - Ѹи сар:
 си - ри сар, ш - ри сар, ш - ри, ш - ри сар:
 Жду те - бя, жду те - бя, где ты, ми - лый мой ?!

mp V

pp

Ելնեմ երթիկը աշեմ,
Փշտի ծառ ուռի բար մի տա.
Չոքեմ, չեքմեքը քաշեմ,
Յար ջան, արի՝ քո սիրածին տար,
Յար արի՝, ջան արի՝,
Բո սիրածին արի տար,

Կանաչ արտը հաց տարա,
Փշտի ծառ ուռի բար մի տա.
Յարիս տեսա հել դառա,
Յար ջան, արի՝ քո սիրածին տար,
Արի՝ տար, արի՝ տար,
Արի, արի՝ տար :

Поднимусь на крышу я,
Погляжу, как пшат цветёт весной.
Поднимусь на крышу я,
Погляжу, не идёт ли милый мой?
Где же ты, дорогой?
Жду тебя и день и ночь!

Приходи скорей за мной,
Увези меня из дома прочь!
Приходи скорей за мной,
Назови меня своей женой.
Жду тебя, жду тебя,
Где ты, милый мой?!

26. Ե Ն Ս Ե Վ Տ Ղ Ի Ն Ս Ի Ր Ե Ց Ի

Խոսք՝ Ա. ԳՐԱՄՈՒՄ

Երաժշտ. Ս. ԶՐԱՄԱՑԱՆԻ

Տեքստի արտահայտիչ մատուցումը, հայկական ժողովրդական
երգի ինտոնացիաներով գրված մեղեդիի սրտալիությունը, պահանջում
են երգչից հնչյունի արտաքերման փափկություն և ժողովրդական ին-
տոնացիաների բնույթի պահպանում։

Անհրաժեշտ է հետևել սիրմի ճշտությանը, որը ծավալվում է
խառը մետրական հիմքով՝ հաջորդվում են $\frac{6}{8}-\text{ը}$ $\frac{5}{8}-\text{ի}$ հետ։

Բոլոր տասնվեցերորդականները կատարել կտպակցված և թեթև։
Երգը օգտակար է հնչյունի արտաքերման շարժունությունն ու
թեթևությունը ամրապնդելու համար։

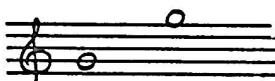
Առաջարկվում է կանացի բոլոր ձայներին։

26. ПОЛЮБИЛСЯ ПАРЕНЬ

М Н Е

Слова А.ГРАШИ

Музыка С.ДЖРБАШНА

Выразительная подача текста, задушевность мелодии, написанной на интонациях армянской народной песни, требуют от певца мягкого звуконесения и сохранения характера этих интонаций.

Необходимо следить за точностью ритма, который развёртывается на основе смешанного метра: чередуются $\frac{6}{8}$ с $\frac{5}{8}$.

Все шестнадцатые исполнять слигованно и легко.

Песня полезна для укрепления подвижности и лёгкости звуконесения.

Рекомендуется всем женским голосам.

ԵՍ ԱՅՎ ՏՐԻՆ ԱՐԵՅԻ
ПОЛЮБИЛСЯ ПАРЕНЬ МНЕ

Խոսք՝ Ա. ԳՐԱԾՈՒՄ
Слова А. ГРАШУМ

Երած. Ա. ԳՐԱԾՅԱՆԻ
Музыка С. ДЖРՎԱՇՅԱՆԱ

Moderato

Ես ինչ շ - նեմ
Ահ պօլ-րուշ - կի

այ աղ - ջիկ ներ
քա սկա - ջի - տե

ինչ շ - նեմ,
как мне * быть?

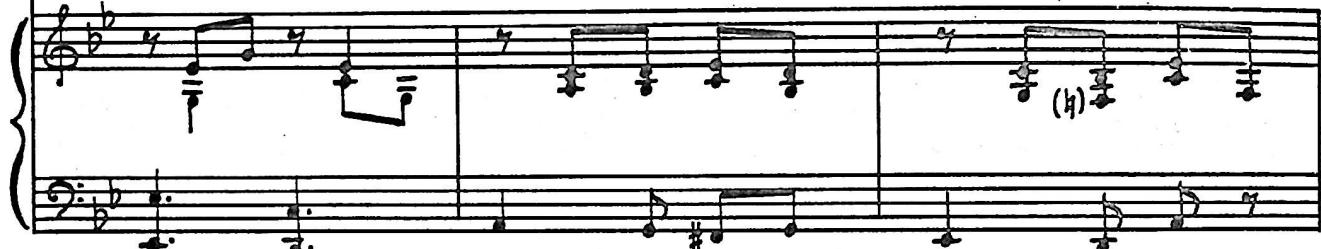
Лёр шр - иш - ри
Пар - ная чер - но

йн иш - ир - ийн иш - иш - ии,
гла - зо - го мне не за - бытъ.

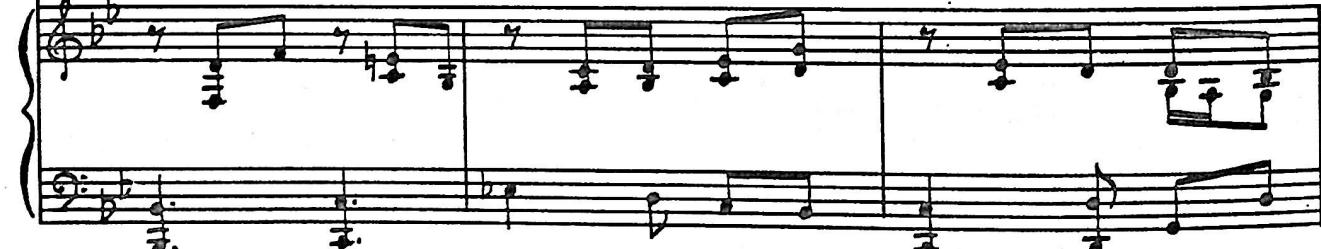
иб - ири фтиж ёи
Лю - бовъ ко - я

рё щ - иб - ирич ии
не за - но - за, чтоб ии - влечъ,

иб - ири бир ёи
ах, ведь лю - бовъ.

ири - ири бир - ирич ёи - ёи,
это тла - мя, в нём сго - реть.

шю че фтиж ёи
Но ес - ли он

рё ёи ир - иши ии - ёи,
в дом ме - ня свой не вве - дет,

40.

 КО юбии-рши-ниши
 ко - те - ри - ю НИ Мир и - рши
 ра - зум я свой иш - ри - рши,
 и по - кой,

 КО юп - рши - ниши
 я за - чах - ну Юз - щии ща - щи
 и за - вя - ну . иш - юп
 без люб - ви

 ши - щири юз - рши,
 как за - чах - нет ш - щири - юз - рши,
 цвет ве - сен - ний рши - ри - рши,
 без до - ды .

 1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.

Ես ինչ անեմ, այ աղջիկներ, ինչ անեմ,
Մեր արտերի էն սև տղին սիրեցի,
Մերս փուշ չի, թե ասեղով ես հանեմ,
Մերս հուր է, սիրո հրով վառվեցի:
Ան, կգժվեմ, թե էն տղեն ինձ չառնի,
Կխենթանամ ես մեր սիրուն սարերում,
Կչորանամ, ինչպես ծաղկած ծիրանի
Անջուր հանդում, ավազներում, քարերում:

Էն սև տղեն թե ինձ սիրի, կծաղկեմ,
Ինչպես գարնան շողաթաթախ մի շուշան,
Աստղի նման նրա համար կծաղեմ,
Արևի պես նրա ճամփին լույս կտամ:
Միրտս, ինչպես ամուսն անուշ մի ինձոր,
Նվիրել եմ սիրուս արեգ էն տղին,
Զեզ եմ տալիս արար աշխարհ, սար ու ձոր,
Միայն թե դուք աչք չդնեք էն տղին:

Ах, подружки, вы скажите как мне быть?
Парня черноглазого мне не забыть.
Любовь моя - не заноза, чтоб извлечь,
Ах, ведь любовь - это пламя, в нём сгореть.

Но если он в дом меня свой не введёт,
Потеряю разум я свой и покой,
Я зачахну и завяну без любви,
Как зачахнет цвет весенний без воды.

Если буду я любима пареньком,
Зацвету весенним нежным я цветком,
Я звездою засверкаю для него,
Озарю я солицем ярким путь его.

Свое сердце словно яблочко дарю,
С солицем схожим дорогому пареньку,
Долы, горы, белый свет вам за него,
Лишь со мной не разлучите вы его.

Հ7. Օ ԼԻՄՊԻԱՅԻ ԱՐԻՈՁՈՆ
„Արշակ Ա. Օպերայից”

Լիեռ ետոռ՝ Թ. ԲԵՐԳՅԱՆԻ

Երաժշտ. Տ. ԶՈՂԱԿՅԱՆԻ

Հայ թագավոր Արշակ Ա -ի կողմից լքված օլիմպիա թագուհին ողբում է իր դառն ճակատագիրը :

Արիոզոն կատարվում է հնչյունի արտահայտիչ, մեղմ արտաքերումով։ Սկսած երկրորդ կեսից՝ „Զիթ ինձ համար շոյանք քնքուշ”, խոսքերից, պահանջվում է տեսմակի արագացում և հնչողության սաստկացում։

Արիոզոն կառուցված է մեծ ձայնածավալով / ներքեմի հայտառվածում փոքր օկտոպայի Մի, իսկ վերևի ձայնածատվածում՝ Հյա² /, բայց չնայած դրան անհրաժեշտ է ամբողջ ձայնածավալի ընթացքում պահպանել հնչողության միևնույն դիրքավորումը և հնչյունի միևնույն երանդը։

Կատարողը չպետք է վերևի ձայնածատվածում սաստկացնի հընչյունի արտաքերման ուժը։ Խոսքերը հարկավոր ե արտասանել հստակ և երգային։

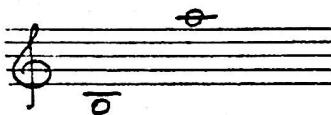
Արիոզոն կարող են կատարել Լիոնկա-կոլորատուրային կամ կոլորատուրային սոպրանոները։ Օգտակար է բարձր հնչյունները ամրապնդելու և ձայնածավալը լայնաց նելու համար։

27. АРИОЗО ОЛИМПИИ

из оперы "Аршак II"

Либретто Т. ТЕРЗЯНА

Музыка Т. ЧУХАДЖЯНА

Покинутая армянским царём Аршаком II, его жена Олимпия жалуется на свою горькую судьбу.

Ариозо исполняется выразительно, на мягком звуконесении.

Начиная со второй половины ариозо, со слов: "не для меня его любовь", требуется постепенное ускорение темпа и нарастание звука.

Ариозо построено на большом диапазоне: в нижнем регистре Ми малой октавы, в верхнем - Ля². Несмотря на это, необходимо в пределах всего диапазона сохранять одну позицию звучания и одну окраску звука.

Исполнительница не должна форсировать звук в верхнем регистре. Слова надо произносить чётко, распевно.

Ариозо могут исполнять лирико-колоратурные или колоратурные сопрано. Полезно для укрепления высоких звуков и увеличения диапазона голоса.

ՕՐԻՄՊԻԱՅԻ ԱՐԻՈԶՈ

ԱՐԾԱԿ II ՕՊԵՐԱՅԻՑԻՑ

Ա Ր Ի Օ Յ Ո Օ Լ Ի Մ Պ Ի Ի

ИЗ ОПЕРЫ „АРШАК II“

Խոսք՝ Թ. ԹԵՐԵԶՅԱՆԻ
Слова Т. ТЕРЗЯНА

Եղած. Տ. ՉՈՒԽԱԼՅԱՆԻ
Музыка Т. ЧУХАЛЯНА

Allegretto cantabile

p Քիք ինձ հի - մար շն - յանք բռն - քուշ, վրրկ - վաշն նը -
Не для ме - на я е - го лю - бовь, за - бы - та

accel.

• րա սի - րուց շ - նուշ, մի - րե ար - քան ել չի սի -
յա մօ - իմ ու - թըմ, մի նե հե լա - քան ա նե դա - րիտ

accel.

rit. V a tempo.

ропт, ինձ չի սի - րում, իմ սի - րա - սու - նը: Մեր - ժել է
он, не мне си - я - ет яс - ный взор. У - же - ли

rit. a tempo

ինձ, լի - բնս դար - ձրել, ան - գետ եմ ես հան - ցան - քիս
в том ви - нов - на я, что нет мла - ден - ца у ме -

մեջ, իմ ամ - լու - թյան հա - մար մի - քե ես պետք է
հյա, у - жель за э - то взгляд с - го не и - պետ

Нрш си рпцд чсрк - ѹлб: Чир իнձ հш - մшր շп - յшնք քըն -
вэрля - да мо - е - го . Не для ме - ня е - го лю -

A musical score for piano and voice. The top staff is for the voice, showing a melodic line with various note values and rests. The bottom staff is for the piano, featuring a harmonic progression with bass notes and chords. Measure 1 ends with a fermata over the piano part.

քուշ, чсрկ-փած նը - րш си - րпцд շ - նուշ, մի - թե տր -
бօվь, за - бы - та я мо - им ւա - րօմ, մու հեջ - պահ

A continuation of the musical score. The piano part shows a more complex harmonic structure with multiple chords per measure. The vocal line continues its melodic path.

քան ել չի սի - րում ինձ, լըր - ված եմ ևս, Աստ - ված :
լաск ու դա - րիտ ոն, ահ, ու դա - րիտ յս - հայ բաօր .

A final section of the musical score. The piano part features a sustained chordal texture. The vocal line concludes the piece.

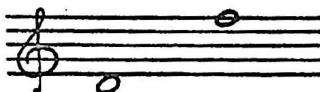
Զիք ինձ համար շոյանք քնքուշ,
Զրկված նրա սիրուց անուշ,
Միթե արքան էլ չի սիրում,
Ինձ չի սիրում, իմ սիրասունը.
Մերժել է ինձ, երես դարձրել,
Անգետ եմ ես հանցանքիս մեջ,
Իմ ամլության համար
Միթե ես պետք է նրա սիրուց զրկվեմ:
Զիք ինձ համար շոյանք քնքուշ,
Զրկված նրա սիրուց անուշ,
Միթե արքան էլ չի սիրում ինձ,
Լքված եմ ես, Աստված:

Не для меня его любовь,
Забыта я моим царём,
Мне нежных ласк не дарит он,
Не мне сияет ясный взор.
Ужели в том виновна я,
Что нет младенца у меня,
Ужель за это взгляд его
Не ищет взгляда моего...
Не для меня его любовь,
Забыта я моим царём,
Мне нежных ласк не дарит он,
Ах, не дарит ясный взор.

28. ԱՅ ՎԱՐԴ

Խոսք՝ Ա. ԵՍՏՈՒԹՅՈՒՆԻ

Երաժշտ. Ա. ՄՊԵՇՈՒԱԹՅՈՒՆԻ

Ոռմանսը կառուցված է մեղեղու հանգիստ շարժումով, մեծ
երգայնությամբ :

Կենարոնական հնչյունների փափուկ հնչողությունը նպաստում է
երգի գնարական տրամադրության հաղորդմանը :

Ոռմանսի երկրորդ կեսը, սկսած „Մի վախենա, նրա կրծքին,,
խոսքերից, երգիչը պետք է կատարի մեծ ջերմությամբ, լրիվ, լիքը
հնչողությամբ, պահելով ռոմանսն ավարտող չարս տակտերի ՈՒ² հըն-
չյունը :

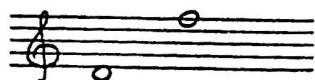
Ծգտակար է կենարոնական հնչյունների ամրապնդման համար :

Կարող են երգել տղամարդկանց բոլոր ևայները :

28. К Р О З Е

Слова А. ЦАТУРЯНА

Музыка А. СПЕНДИАРОВА

Построен романс на спокойном движении мелодии, на боль-
шой певучести.

Мягкое звучание центральных звуков способствует тому ли-
рическому настроению, которым проникнуто произведение.

Вторую половину романса, начиная со слов "ты не завя-
нешь, не страшись", певец должен исполнить с большой тепло-
стью, на хорошем полном звучании, продержав Re^2 последних че-
тырёх тактов романса.

Романс полезен для укрепления центральных звуков.

Могут петь все мужские голоса.

ԻՅ ՎԱՐԴ- Կ ՐՈՅԵ

Խոսք՝ Ա. ԾԱՀԱՄԲԱԿԻ
Սլովա՝ Ա. ԾԱՏՈՒՐՅԱՆ

Եղանակ. Ա. ՍՊԵՆԴԻԱՐՅԱՆԻ
Մузыка Լ. ԾՊԵՆԴԻԱՐՅԱՆ

Larghetto. $d = 54$

p

Այ վարդ, լը - սիր ա - դա - չամ-ին,
Mo - лю, զօ - վօլ տե - բա ս կուս-տա,

poco piu f

բայլ տուր ըը - փից ֆեզ ֆա - դեմ, —
чуд - на - я ро - за, сор - вать, —

և ֆե - զա - նով սի - րած կու - սի
что - бы лю - би - мой де - вы грудь

poco piu f

չըք - անդ կուրծ-քը գար - դա - րեմ: —
пыш - но у - кра - сить то - бой. —

p

espressivo

У́ж ыи-иуб-иши, бр - ри կըրծին
Ты не за-я- нешь, не стра-шишь,

չի քա-քա-մի, քրիփոյշ վարդ.
грудь у-кра-ша - л. е - е:

այն-տեղ մա-տադ կըրծ-
в гру - ди той жизнъ ма-

allarg. e cresc.

ի տա - կին կյան - իր աղ-քաւր կա շ - պատ...
да - я бьет свет - лой и мощ-ной стру - ей.

a tempo

dimin. *poco* *a poco*

Այ փար, պատմիր եր - բան նաւ-շիկ
Ты бу - дешь, ро - за, о - бо мне

ին հաւր տեն-չափ ու հույ - սեր,
ю - но - му серд-цу шеп - тать

poco piu f

րադ բաւր-մուն-նով ժն ա - նաւ-շիկ
и а - ро - ма - том неж - ным в нем

եր - բա պր-տում զարբ-նի սեր:
сла - дость люб-ви про - буж - дать.

poco piu f

mf espressivo V

Ир' ю-юн-юн, ор - рш կըրծին — չո քա-քա-մի բը-բայլ
О, не за - вя - нешь, не стра-шишь, — грудь у-кра-ша - я е-

p *mf*

V *V* *allarg. e cresc.* *V*

վարդ. այս-տեղ մա-տադ կըրծ - ֆի սու - կին նյան ֆի ապ-րյուր կա շ-
-е: ա գրу - դի տօյ ժինն մա - դա - յ բետ սվե-լոյ և մօշ - հոյ ստր-

a tempo

պատ...
եթ.
a tempo

ff *al -* *gan -* *do*

Այ վարդ, լոիր աղաջանքիս,
թույլ տուր թփից քեզ քաշեմ,
Եվ քեզանով սիրած կու սիս
Զբնալ կու ըթքը զարդարեմ:
Մի վախենար նրա կրծքին
Զես թառամի քնքուց վարդ։
Այնտեղ մատաղ կրծքի տակին
Կյանքի աղբյուր կա առատուն։

Այ վարդ, պատմիր նրան հուշիկ
Իմ հուր տենչանք ու հույսեր,
Բող բուրմունքով քո անուշիկ
Նրա սրտում զարթնի սեր։
Մի վախենար նրա կրծքին
Զես թառամի քնքուց վարդ։
Այնտեղ մատաղ կրծքի տակին
Կյանքի աղբյուր կա առատուն։

Молю, позволь тебе с куста,
Чудная роза, сорвать,
Чтобы любимой девы грудь
Пышно украсить тобой.

Ты не заяинешь, не страхись,
Грудь украшай её:
В груди той жизнь младая бьёт
Светлой и мощной струёй...

Ты будешь роза, обо мне
Юному сердцу шептать,
И ароматом исхным в нём
Сладость любви пробуждать.

О, не заяинешь, не страхись,
Грудь украшай её:
В груди той жизнь младая бьёт
Светлой и мощной струёй...

29. Ի Ա Շ Դ ՈՒ Թ Ի Ա Ր Ի Ո Զ Ո Տ

» Սասունցի Դավիթ,, Օպերայից

Լիբրետո՝ Դ. ՂԵՄԻՐՃՅԱՆԻ

Երաժշտ. Հ. ԱՏԵՓԱՆՅԱՆԻ

Ար իոզոն լուսավոր քնույթի մեղմ քնարական ստեղծագործու -

թյուն է :

Նրա ձայնաճակալը մեծ է և երգիչը կարող է ցույց տալ թե՛ իր
ձայնական գնարավորությունները և թե՛ դրանց բավականաչափ տիրապե -
տելու իր հմտությունը :

Ֆորշլագները անգրածեցու է կատարել մի փոքր երկարացված,
երգելով :

Կրկնվող ֆա² հնչյունը, որ համընկնում է „Մեծ Մայրի”, խոռ -
քերի հետ, պետք է կառուցել կապակցված։ Զիախտելով արիոզոյի հավա -
սար հնչողությունը, ֆա² հնչյունը պետք է հնչման ուժը մղի ղե -
պի „, դու որդին ես,, խոսքերը :

Ակսած ա բա ինչպես թողնես մեր , խոսքերից, և մինչև
ամբողջ ստեղծագործության վերջը, տեքստի մատուցման մեջ պետք է
լինի ընդգծված անկեղծություն և հնչյունի արտաքերման մեջ երգայ -
նություն :

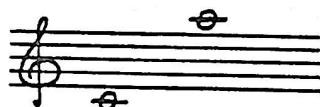
Ար իոզոն լավ է հնչում կանացի բարձր ձայների մոտ :

29. АРИОЗО ХАНДУТ

из оперы "Давид Сасунский"

Либретто Д.ДЕМИРЧЯНА

Музыка А.СТЕПАНИНА

Ариозо построено в светлых, нежных лирических тонах.

Диапазон его большой и певец может показать в нём свои голосовые возможности и достаточное умение владения ими.

Встречающиеся форшлаги следует чуть выпевать.

Повторяющийся звук Фа² на словах "наш край Сасун" строится слигованно. Не нарушая ровность звучания ариозо, он должен силу звука устремлять к словам "ты береги".

Начиная со слов: "Ну как ты покинешь..." и до конца всего произведения, необходима подчёркнутая искренность в передаче текста и большая напевность в звуконесении.

Хорошо звучит ариозо у высоких женских голосов.

ԵԱԶՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԻՈԶՈՆ

ՍԱՍԻԼՎԻ ԴԱԿԻՔԻ ՕՊԵՐԻՑԻՑ

ԱՐԻՈԶՈ ԽԱՆԴՈՒՄ

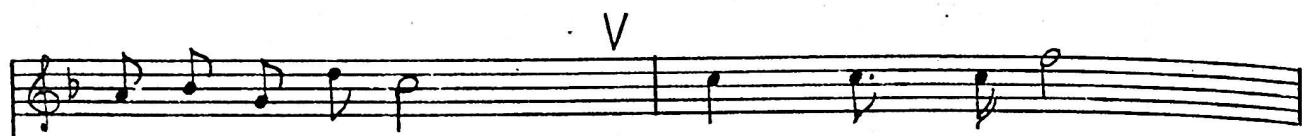
ԻՇ ՕՊԵՐԻ ԽԱՆԴՈՒՄ

Խորի Դ. ԴԵՄԻՐՃՅԱՆ
Слова Д. ДЕМИРЧЯНА

Եղանակ ԱՏԵՓԻԱՆՑԻԻ
Музыка А. СТЕПАНОЯН

Moderato cantabile

Այս ինչ եմ լը - սոմ ես.
Իս պր մեր Դավիթին
Բել էս - լի Դա - վադ
Իս Մը - սըր տա - նի
Կրա - կի - նետ սա - յի
մեր Աշո - մա տու - նը
Կո յա - խա - նիտ

как мыши бегут в - ки,
наш Са - сун род - ной ?

так по - че - му

птица
мать

ш - ичи,
бо - га - тырь

шпи - м,

иши - хи,
да - вид

иши - хи Уш - учи:

ох, я иши - хи,
Нет, мой да - вид ,

всех нас за - ши - тит.

rit. V

a tempo

իուս ու լու - սըն ես, քա ինչ - պիս քող - ննս մեր
ты не у - хо - ди. Կу как ты по - ки нешь

rit.

a tempo

Ես քար - ձրիկ սի - րեր, մեր սի քուն, մեր շ -
կрай լու - բի - մայի սեր, ա - րօ - մատ լու - ցօն,

V

V

իուս զով սի րեր,
и - զոմ - րու խոլ - մօն,

Ես ամ - պեր գլւ - ինս,
տու - չի վ նե - բե - սահ,

плюс априль синий
сын М-ре-ра ты, ве-рим те-бе и

то-бой гор-ды; наш край Са-сун

ты пр птицы, Уши - ми бир - кри
ты бе-ре-ги, к зло-му Ми-ра

վրմ - րուփստ - ներ լան - ջին,
сюю - ны гор в цве - тах,

հայլ - քն - րով նո - վիս,
шум - ный род - ни - чёк,

ին - վե - րով նա - րեր,
лёт - кий ве - те - рок,

ես ամ - պեր գրլ - իսին ;
ту - чи զ նե - բե - сак ,

վրմ - րուփստ - ներ լան - ջին,
сюю - ны гор в цве - тах ,

մեր հան - դում մաճ - կալ , մեր
па - ха .. ря .. со - хой ,

шл - рјпнр - ъбр чн - лнл:
пти - чек на вет - вњх.

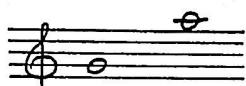

30. Ս Ե Թ Ր Ա Ն Ի Ս Ե Ր Ե Ն Ա Դ Լ

» Ըստուս, Օպերայից

Նիբը ետտո՛ Հ. Խոջխ-էթշաթշնչի
և Վ. Վլատիկիմիրովի, ըստ
Ա. Շիրվազալեհի

Երաժշտ. Հ. Խոջխ-էթշաթշնչի

Ամբողջ սերենադը կառուցված է մեղեդու դինամիկ շարժման
վրա. Հնայած դրան, հնչյունի արտաքերումը պետք է լինի հանգիստ
և հավասար։ Երգիչը սերենադը պետք է կատարի մեծ արտահայտչակա-
նությամբ։

Տրամադրությունների արտահայտման տեսակետից մի փոքր ավելի
գուղական պետք է հնչեն „Դե եկ, շուտ եկ,, խոսքերը։ Այստեղ ան-
գրաժեշտ է լավ „հենակետով,, անմիջապես ամրապնդել ֆա²-ը և
նրան հաջորդող մյուս հնչյունները։

Սերենադի վերջում առկա Օկտավային թռիչքին պետք է նախապատ-
րաստվել այնպես, որ կայուն և խոր շնչառության ժամանակ պահպանվի
Լյա²-ի հնչողությունը՝ նրա ամբողջ աևողության ընթացքում։

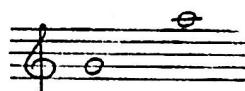
Կարող են երգել մեցո-իարակտեր և դրամատիկ տենորներ։

30. СЕРЕНАДА СЕЙРАНА

из оперы "Намус"

Либретто Л.ХОДЖА-ЭЙНАТОВА
и В.ВЛАДИМИРОВА, по
А.ШИРВАНЗАДЕ

Музыка Л.ХОДЖА-ЭЙНАТОВА

Вся серенада построена на динаминости движения мелодии. При этом исполнение не должно выходить из рамок ровности и спокойствия в звуконесении. Певец должен вложить в исполнение большую выразительность.

Несколько эмоциональнее, в смысле передачи настроения, должны звучать слова: "ах, жду, всё жду тебя...", Здесь необходимо сразу фиксировать фа² и последующие звуки на хорошей "опоре".

Скачок на октаву в конце серенады надо подготовить так, чтобы при хорошем устойчивом дыхании сохранить звучание ля², в полную меру её длительности.

Могут петь меццо-характерные и драматические тенора.

ՍԵՅՐԱԿԻ ՍԵՐԵՆԱԴ

ՆԱՇՐՈՒ ՕՓԵՐԻՑԻՑ

СЕРЕНАДА СЕЙРАНА ИЗ ОПЕРЫ „НАМУС“

Խոսի Լ. ԽՈԶԱ-ԷՅՆԱՔՅԱՆԻ
և Ա. ՎԱՀԱՄԻԹՐՈՎԻ

Слова А.ХОДЖА-ЭЙНАТОВА
и В.ВЛАДИМИРОВА

Երաժշկ. Լ. ԽՈԶԱ-ԷՅՆԱՔՅԱՆԻ

Музыка А.ХОДЖА-ЭЙНАТОВА

Andantino quasi allegretto

Բեկ - նից
Վ ձնի ռազ -
հե - ռու
լու - քի
սիր -
սերդ -
տրոք բեկ -
պատ ստո -

мног
бои, был, **p** день и ночь - .

ты - . **V** я кашу - хил, ты - . **mf** гир - .

тил - . **mf** на - шей клят - . ви - .

гир - . **p** о - . **p** ри - . **mf** стли - . **p** вы - . **p** ю - . **p** ны - . **p** щи - .

вашд:
дни.

Чиши - фын фын եմ նը - վի - րել ես,
Жизнь сво - ю те - бс от - дал я ,

սիր տրս կա - րո - տից այր - վում է,
ты со - грей же мо - è серд - ье,

դուրս
զայի

եկ, շ - րի.
ди, жду те -

ш - նուշ լար քան,
бя, Су - сан

զան,
դյան,

Սու - սան
Су - сан

քան:
դյан .

Ո. Աх,
լիւ,
ժду,

շուլը
всё

V allargando V

тич, приди, би, ш-ри, ш-нчи жир իմ
жду, вый - ди, жду те - бя, Су-сан,

p allargando

զան, Սու-աշն զան: զան:
джан, Су-сан-джан. джан.

2. Արևի պես շողողում ես,
Աստղից էլ վառ աչքեր ունես,
Դուրս եկ ու երեսդ ինձ Յույց տուր,
Ան, տեսքիդ եմ, տեսքիդ կարու,
Կյանքս քեզ եմ նվիրել,
Սիրու կարողից այրվում է,
Դուրս եկ, արի, անուշ յար ջան,
Ջան Սուսան ջան,
Դե, եկ, շում եկ,
Դուրս եկ, արի, անուշ յար իմ,
Ջան, Սուսան ջան.

A. Ты, как солнце все озаряешь,
Глаза будто звезды горят,
Где ты, хоть на миг показись мне,
Чтоб сердце согрелось моё?

Жизнь свою тебе отдал я,
Ты согрей же моё сердце,
Выйди, жду тебя Сусан,
Джан, Сусан джан,
Ах, жду, всё жду,
Выйди, жду тебя Сусан,
Джан, Сусан джан.

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒԻ 31-50 ՍՏԵՂՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆԵՐԻ

ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒԻ ՄԵջ 31-50 համար ների տակ գետեղված առ իաները, ռոմանսներն ու երգերը նախատեսված են ԻՄ կուրսի ուսանողների համար։ Դրանք կարող են տեղ գտնել նաև երգչի դիպլոմային ճրագում։

Ուսման վերջին տարին պետք է ցուցադրի ուսանողի հասունությունը, նրա ընդունակությունը երգչական զյույթների յուրացման գործում և ստեղծագործության գեղարվեստական բովանդակության ինքնուրույն բացահայտման մեջ նրա ձեռք բերած գմտությունը։

ԻՄ կուրսում ուսանողը շարունակում է խորացնել իր գիտելիքները։ Դա հատկապես վերաբերում է երաժշտական մեծ ֆրազներում երգեցողական շնչառության խնայողաբար օգտագործմանը, բարձր հընչուններին տիրապետելու արվեստին, պիանոյի մշակմանը և տեքստի զգացմունքային մատուցմանը։

Այս խմբում ընդգրկված բոլոր երգերը, ռոմանսներն ու արիաները կարող են կատարվել բոլոր ձայների կողմից, ամեն մի տոնայնության մեջ։ Բացառություն են կազմում իշխանի արիոգոն Հ. Ստեփանյանի, „Ըունե”, Օպերայից՝ գոված բարձր բասի համար / թ 31 /, Վարդիթերի արիան Վ. Տիգրանյանի „Սոս և Վարդիթեր», Օպերայից՝ գոված լիրիկական կամ լիրիկական-դրամատիկ սոպրանոյի համար / թ 32, Զինվորի երգը Ա. Տիգրանյանի „Դավիթ Բեկ», Օպերայից՝ գոված լիրիկական տենորի համար / թ 33 / և Գուսանի երգը Ա. Տիգրանյանի „Դավիթ Բեկ», Օպերայից՝ գոված բարիտոնի համար / թ 34 /։

К ПРОИЗВЕДЕНИЯМ
СБОРНИКА С ЗІ-50

Арии, романсы и песни с ЗІ-50 сборника предназначаются для учащихся ІУ курса.

Они могут войти и в дипломную программу певца.

Последний год обучения должен показать зрелость учащегося, его способность к усвоению певческих установок и умение самостоятельно раскрыть художественное содержание произведения.

На ІУ курсе учащийся продолжает углублять приобретённые знания. Это относится в особенности к экономному расходованию певческого дыхания, при больших музыкальных фразах, к выработке пиано, к овладению высокими звуками и к эмоциональной передаче текста.

Все песни и романсы, арии этой группы могут исполняться всеми голосами, в любой тональности, за исключением: Ариозо князя из оперы "Нуне" А. Степаняна /№31/, написанное для высокого баса, арии Вардитер из оперы "Сос и Вардитер" В. Тиграняна /№32/ - для лирического или лирико-драматического сопрано, Песни солдата из оперы "Давид Бек" А. Тиграняна /№33/ - для лирического тенора и Песни гусана из оперы "Давид Бек" А. Тиграняна /№34/ - для баритона.

ԻՇԽԱԿԻ ԱՐԻՈՂՈՆ

ՀԱՊԻՆԵՐ ՕՎԵՐԱՀԱՅԻ

Ա Ր Ի Ո Յ Ծ Օ Կ Ի Ա Յ Յ Ա

Ի Վ Օ Պ Ե Ր Վ Ի Վ Ն Ե "

Խոսք՝ Ա. ՇԻՐՈՅԱՆ և Վ. ՎԱՐԴԱՐՅԱՆ
Սլովա՝ Լ. ՄԱՐՏԻՐՈՅԱՆ և Վ. ՎԱՐԱՐՅԱՆ

Երանեց. Հ. ԱՆԴՐԻԱՆՅԱՆ
Մуզիկա՝ Ա. ՄԵԼԻՔՅԱՆ

Andante con amore

moderato amoroso

իս -
Ma

- լյու ս ի մ ման կի կ.
լյու ս կ ա մ ո յ

իս - լյու,
и գրայ ,

քանի որ
ը լ ո ւ շ կ ա .

փոքր ես դու .

իս - ղա .

իմ կյանքին

մի , քը - միս ,

и - գրայ ,

ты сча - стье

շող , իմ նու - նն ,

իմ սըրտի դուլ ,

մне ձա - րնիշ ,

ты серд - ցւ մնէ

իմ նու - նն ,

ծաղկի պնս

ծաղ - կիր ,

սո -

жи - միշ ,

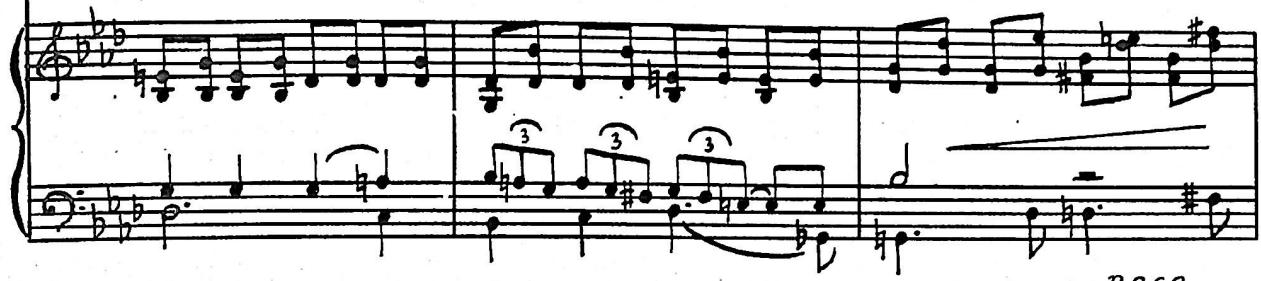
լվե - լու - կա

ты неж -

նեյ ,

иши - чи щи
ири - - - ири
но - сиши как
ко - - - ло-вей, мо - я
ири -
ири -

ири :
ири - ири,
ири - ири,

ири - ири,
ири - ири,
ири - ири,
мо - я вес - на,
ири - ири,
ири - ири,

ՎԱՐԴԻԹԵՐԻ ՇՐԻՎ

ՍՈՒ ԵՎ ՎԱՐԴԻԹԵՐԻ օՊԵՐԱՅԻՑԻՑ

АРИЯ ВАРДИТЕР
из ОПЕРЫ "СОСИ ВАРДИТЕР"

Խոսք Ա.ՏԵՐ - ՀՈՎՀԱՆՆԵԼԻ
Слова А. ТЕР-ОВНАНЯНА

Երաժշկ Վ.ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ
Музыка В.ТИГРАНЯНА

Moderato cantabile

Люси - նյշկ գի -
Ночь так свет -

շիր,
ла,

щшի - ծառ
ночь так яс -

V

261,

на,

ропы

сом -

кнутъ

о -

иши

чай

иц

не

ш - зи -

в си - лах

рийн.

я.

фар -

о

нин

ночь

фи -

люб -

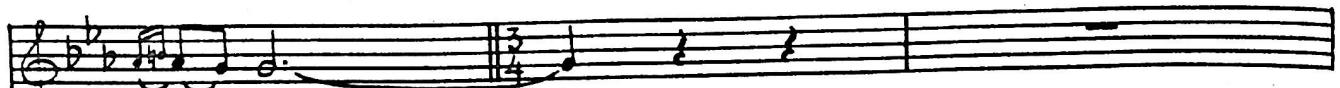
2
 гүр.
 ви,
 рп -ψи
 о ночь
 զի -
 вес -

3
 гүр.
 ны,
 ψи - րոց
 о нём
 զիр -
 лишь

4
 ψեց
 все
 իմ վշը
 мо - и

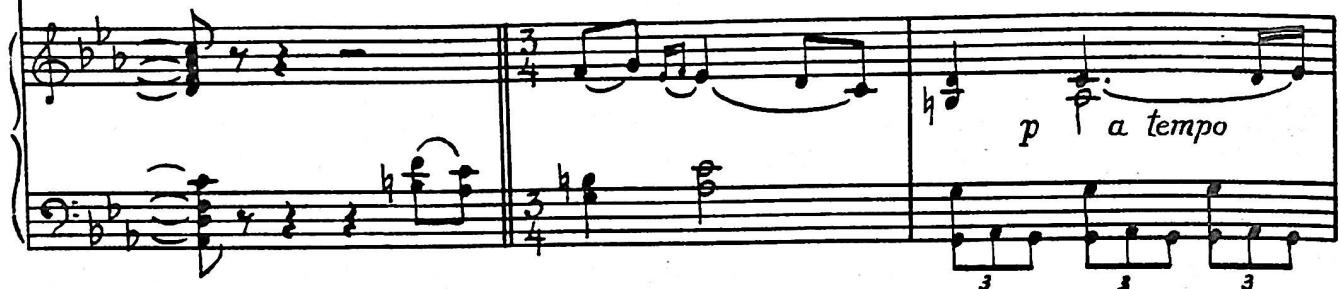
poco rit.

poco rit.

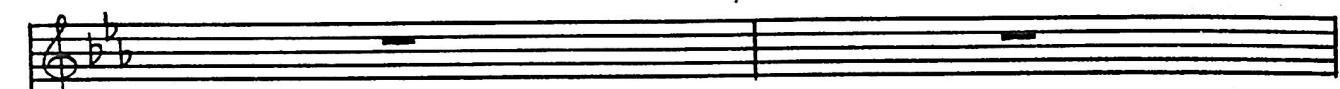

ин զին:

меч - ты.

p a tempo

ин ել

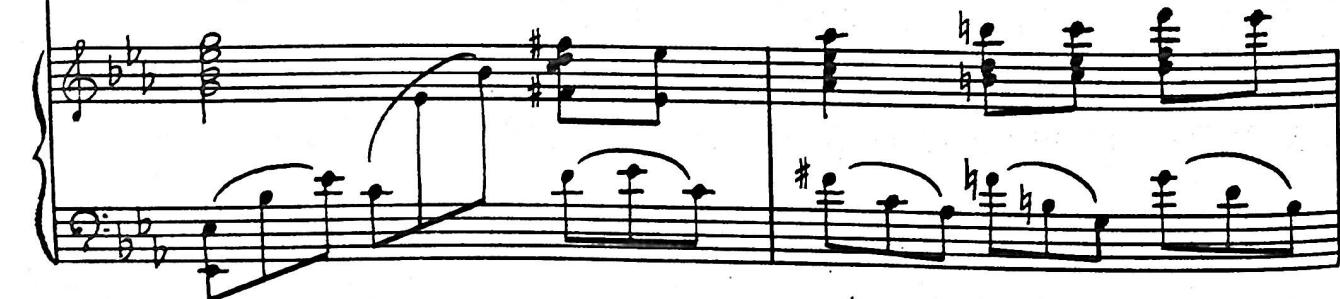
тос - ка

կու -

мо -

զեմ

յ

V

аն - հուն սի - րիլ,
 լյոբ - են ովլ - նա,

ծա - ռիկ կյան - քիս
 խօ - չս և յ

քաղ - ցրիկ տեն - չով,
 սրա - դայ լյօ - նյա,

би ыл կու - զեմ
 в мо - их меч - тах

3 3

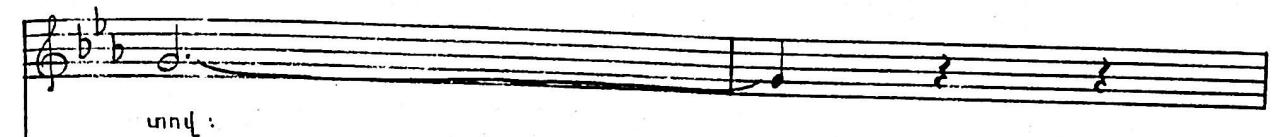
ան - կեղծ սի - րել
 лю - бовь од - на,

գշ - րուն կյան -
 и - ю - ный

թի
 жар

իլ չըրմ սըր -
 դա - мит մե -

3 3

pianissimo

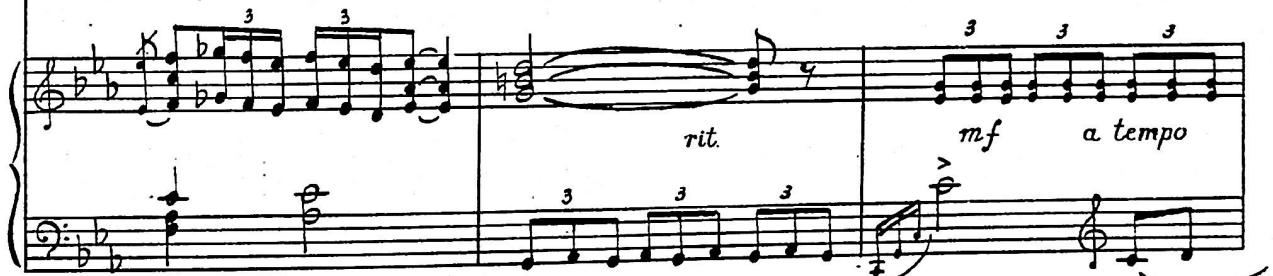
мя

a tempo.

Люси - ышь *ff* -
Ночь так свет -

rit.

mf *a tempo*

V

зар,
ла,

щь - ышь
ночь так

ff - зар.
яс - на,

фуин ы ыш ыи
 сом - кнутъ о - чей

ии ш - ы - ии
 не вси - лах я .

фыр - ышн ы - ыр,
 о ночь люб - ви ,

ночь

вес

ны,

о

рпнг

нём

шур

лишь

все

poco rit.

cresc.

шпн

мо - и

кн - афн:

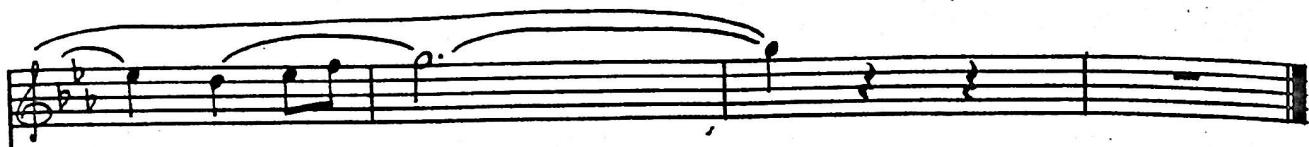
меч - ты.

шпн

а

poco rit.

crescendo.

ԶԻԿՈՐԻ ԵՐԳԸ

ԴԱՎԻԴ-ԱՅՆ օպերային

ՊԵՏԱԿԱՆ ՍՈԼԴԱՏԱ ԻЗ ՕՊԵՐԱ ԴԱՎԻԴ ՎԵԿ"

Խոր և եղանակագիր՝ Ա. ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ
Слова и музыка А. ТИГРАНЯНА

Andante

Andante cantabile

Զով, սեզ սա - րում, կա 3- նաչ ձո - րում,
Кто там в ле - су ноч - ной по - рой

ով է այդ - պես սը 3- կուր լու - իս:
пес - нико по - ет с та - кой тос - кой.

(♩=♩)
poco più *p*

1.
Мол-гры, мол - гры пр - гои м կան-չում կш - гոս սըր-տով դառ-նա - զին.
Հով ու զո - վից . առ - նեմ թե - վեր, քըր-չեմ հաս-նեմ
Кто слё-зы льет, кто там зо - вет, пе - чаль-но кто так по - ет.
У вет - ра как мне крыль-я взять, до ми - лой чтоб

poco più *p*

2.
իմ յա - գին:
мне сле - тать.

f.
V
Այ սեպ սա - րեր,
Го - ры и лес, բարձ - րիկ սա - րեր
мо - лю я вас,

биб - фи ши ви - ги
 дай . - те прой - ти ши ³ дашη . -
 ваш гроз - կոն - եով,
 ный путь,

(♩=♩)
 poco più p

Առ - րիկ, մու - րիկ սր - զում կան - չում կու - ցոս սրբ - զով
 Հով ու զ - պից . առ - նեմ թե - վեր, քրո - չեմ հաս - նեմ
 Кто слёзы льет, кто там зо - вет, пе - чаль - но кто так по - ет.
 У вет - ра как мне крылья взять, до ми - лой чтоб

2.
 իմ յա - րին:
 мне сле - тать.

Coda.

3
снега гибн - ии - гибн иф - гибд юш - гибн, рш - гибн си -
сол-дат при - вет лю - би - мой шлет; ве - тер лю -

- гиб ш - быве гиб - гиб:
- бовь к ней до - не - сет.

ԳՈՒԱԾԻ ԵՐԳԸ
ԴԱՎԻԴ-ԲԵԿ՝ ՕՊԵՐԱՅԻ
ПЕСНЯ ГУСАНА
ИЗ ОПЕРЫ „ДАВИД-БЕК”

Խոսք և երաժշտություն
Слова и музыка

Ա.ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ
А.ТИГРАНЯНА

Andante cantabile

Խոսք և երաժշտություն
Слова и музыка

Ա.ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ
А.ТИГРАНЯНА

Andante cantabile

Եմ հայ - բե - նի,
Мой род - ной край,

Արք - բա - զան
мой свя - щен

Եր - կիր,
ный край,

Երգ նո ծաղ - կով, երգ ու պարզ
песни поют все для тебя,
ро - эзы цве - тут все для тебя,

Вѣнѣніе вѣнѣніе
край наш родной, славим тебя.

Гей, юань,
Гей, джан,

Конь - саша,
при - вет,

Гей, юань,
джен,

Щенок - баша,
ты свет,

Мы грашес-каш, грашес-
крашес тебя ни-где

Бѣл:
нет.

Вѣнѣніе вѣнѣніе
Славим тебя,

Юань въ ах - юань,
на - ша страна,

1st system:
 զա - րուն ե - րազ
 снов зо - ло - тых
 իույ-սե - րով:
 ты вес-на.
 Ապ - ըր' ,
 Жи - ви

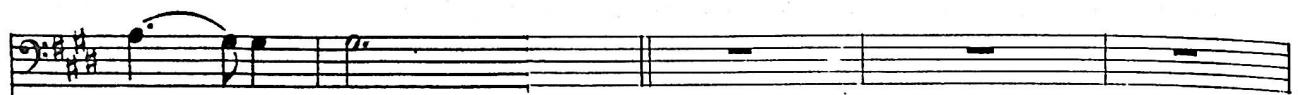
Dynamics: *f*, *p*, *f*

2nd system:
 Եր - կիր հա - րա - զաս,
 ве - ка край род - ной,
 ապ - ըր' իույ միւս ա - զաս,
 жи - ви, славь-ся, про - цве - тай,

Dynamics: *V*, *d.*

3rd system:
 ին - րուն ե - րի
 бо - га - ты-реи
 դու աս - խարն,
 ты вскор - миլ,
 ա-րե - վա-սոլ
 солн-цем ты всех

Dynamics: *V*, *d.*

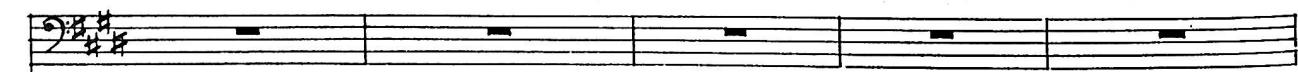

при - ши - маг:
на - по - ил.

A musical score page featuring two staves. The top staff is in bass clef and the bottom staff is in bass clef. The music includes eighth and sixteenth note patterns, with dynamic markings like 'f' and '8-1'.

A musical score page featuring two staves. The top staff is in bass clef and the bottom staff is in bass clef. The music includes eighth and sixteenth note patterns, with a dynamic marking 'f'.

A musical score page featuring two staves. The top staff is in bass clef and the bottom staff is in bass clef. The music includes eighth and sixteenth note patterns, with a dynamic marking 'f'.

Фи - се в - ги - с
При-дет о - пять

Фи - се в - ги - с
к нам вес - на,

Би - ги - с
краи - наш род-ной,

ш - ки - би - юш - яши,
сла - ва те - бе,

ш - ки - би - юш - яши,
стра-на мо - я,

мой
Ай - ас

ш - юши - си - би:
Ай - ас - тан!

ԱՐԱՐԻ ԱՐԻԱՆԵ

ԱՐԱՐԻ ՕՓԵՐԱՅԻՑԻՑ

АРИЯ САРО

ИЗ ОПЕРЫ "АНУШ".

Խոր և լուսավ. Ա. ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ
Слова и музыка А. ТИГРАНЯНА.

Andante ($\text{♩} = 60$)

Musical score for the Andante section (♩ = 60). The score consists of three staves. The top staff shows piano dynamics (p, mf) and hand positions. The middle staff shows piano dynamics (mf) and a 'diminuendo' instruction. The bottom staff shows piano dynamics (p) and a 'rall.' instruction.

Andantino ($\text{♩} = 76$)

Musical score for the Andantino section (♩ = 76). The score consists of three staves. The top staff features lyrics in Armenian: "Ձի վան յար շաբ, շառաւ պատ կը պար, սարլի ստա եմ գր եղամ". The middle staff shows piano dynamics (p, f) and hand positions. The bottom staff shows piano dynamics (f, mp) and hand positions.

¹⁾ Ճիշտակ — молодой, ял.

A musical score consisting of four systems of music for voice and piano. The vocal part is written in soprano clef, and the piano part is written in bass clef. The score includes lyrics in Russian.

System 1:

Абр
по - тири - биу.
ве - ду .

System 2:

8-
ра ш - ё го встань.
ненъ - ко

System 3:

ашк ёлъ - го
йый - ди ко

System 4:

щаш.
мне, жди
тири ёк абр
жди у со -

System 5:

сшиб
рот я
цири - биу.
прой - лу.

ritenuto

Piano Accompaniment:

- System 1: Dynamics: p , f . Measure 8 starts with p .
- System 2: Dynamics: p , f . Measure 8 starts with p .
- System 3: Dynamics: p .
- System 4: Dynamics: p , f .
- System 5: Dynamics: pp , mf .

a tempo

Их - гаш юш - гра
но как мне быть, коль о - тед твой

ре - би ѿ - ся
не ви - даст
за ме - га?

Poco meno

фы - фыши - ю - ю
сва - хи
ти - ти

a tempo

путь прои - дут лиши - хо - ло - аа.

Poco sostenuto

On - раб - зр - ыб.
Мы па - сту - хи
уш - ги - ын -
в го - рах все

V

ршс
дни -
цшг - ып - ш - кшг,
зи - мой в мо - роз.

V

ш - гвц - ш - цшп :
и в аст - ний жар,
мшг - ыш - ми ыш ып -
мы от ми - ра от - ре -

V

ыл ыб.
ши - лись, ш - бпс юш ып рб - ыи - ршг,
без ве - стей от ми - лой яр...

V

Più mosso

rall. molto

Мы - ра - жи - ги - мы
От мы - ра - спр - ыл ься,
ш - быс юш - ги - ри - юш - ри:
без все - тей от ми - лой яр...
pp — mf — pp f (3) p

ԱՐԱՄԱՆ
В АЛЬБОМ

Խոսք՝ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ
Слова О. ТУМАНИНА

Երաժշկ Ա. ԶՐԱՅԻՑՅԱՆԻ
Музыка С. АГՐԲԱՇՅԱՆԻ

Moderato

V

Lyrics in Armenian:

ի՞նչ ես ու - զոլի
ո չեմ պի - սած
որ բոլ - նե - ի
որ կա - յաշ մին
ո տա - լու - բո -
ո ւ ե բե նա

The vocal line begins with a melodic line, and the piano accompaniment provides harmonic support.

V

Lyrics in Armenian:

մոլ - ի եշ - սած,
ո տա - մայ ալ - բոմ ?
ո վի - րո նըր - դնի
ո պի - սած օ րա -
ո փո - րոր - կա -
ո լո - տակ լու -

The vocal line continues its melodic line, and the piano accompaniment maintains its harmonic function.

1. ви
 пе - ри - юн - вјупи
 иль о ске - зах
 в час то -

2.
 3
 јшиф -
 ски?
 п.п.
 Ах,
 о чем,

3
 ршија
 вы
 п.п.
 би - рија,
 ићији
 мне пи - сать

4
 рија,
 бом?
 Серд - це
 чуј - ства
 ми
 пол - но

стремедо

рија,
 че - рес

край,

rit. a tempo

рн - лп
вы - би - риг:
рай!

3

3

3

8

ՄԱՆՈՒԾՎԿԻՆ

ФИАЛКЕ

Խոսք՝ Հ. ՇԻՐՈՅԻ
Слова О. ШИРАЗА

Երաժ. Գ. ՉԱՌՑՅԱՆ
Музыка Г. ЧИТЧЯН.

Moderato

Բամբին ա-աшց
Фи-ал- կե вдруг

մա - նաւ - սպ - կին
вэ - тер шеп- нул:

Եկ ծով սա - նեմ
к мо - рю те - бя

այս այս - դից.
я у - не - су.

ծա - դիկն ա-աшց
О, нет, мо-лю,

Ես կը - մեռ-նեմ,
не тронь - ме-ни,

A musical score page featuring three staves of music. The top staff has lyrics in Armenian: "բե ինձ պրկիս իմ մայր ին - դից: վ շու յօ յա լո գի բ ն ո ւ յ ա." The middle staff begins with a dynamic marking "subito p". The bottom staff starts with a dynamic "f". The music consists of various note heads and stems, with some slurs and grace notes.

A continuation of the musical score from the previous page. It features three staves of music. The middle staff includes a dynamic marking "cresc.". The bottom staff ends with a dynamic "ff".

A continuation of the musical score. The middle staff contains lyrics in Armenian: "զը - հավասաց կար - ծես բա - մին Հօ ն ե լո ւ բ ի լ վ ե լ ո ւ թ ե ր զ լ օ յ ։". The bottom staff ends with a dynamic "ff".

rit.

ու չա - րա - ցավ
վ գնե - ւ սօր - վալ

սլո - կեց
ս վո - յ ս է յ

ծաղ - կին:
ր պ ս կ ո յ.

cresc.

rit.

a tempo

p

Բայց նույն պա - նին
Ի ւ տ ո յ ժ է մ ի գ

իր աեռ - փ ի մեջ
վ դ ր ո ւ ր յ ս մ ե ր - լ ա

a tempo

p

մե - ռած սե - սավ
ֆ ի - ա լ - կ ա - տ ա,

մա - նու - սա - կին:
ֆ ի - ա լ - կ ա - տ ա...

pp

ԱՐԱՐԱՏ
ԱՐԱՐԱՏ

Խոսք՝ Հ. Շիրազ
Слова О. ШИРАЗА

Երաժշկություն
Музыка Г. ЧИЧИЧЯН

Maestoso.

The musical score consists of three staves of piano music. Staff A begins with a forte dynamic (ff) and includes markings for *sf*, *mp*, and *cresc.*. Staff B begins with a piano dynamic (p) and includes markings for *p* and *cresc.*. Staff C begins with a forte dynamic (ff) and includes markings for *cresc.*, *ff*, and *accel.*. The music is written in common time with various clefs (G, F, C) and key signatures (A major, E major, D major).

mf

иң - қб - ңб - гұлқ үн мәшіг իմ ॥. - гш - гш,

O, как пре - красен ты, мой А - ра - рат,

a tempo

Musical score page 2. The top staff shows a melodic line with eighth and sixteenth notes. The second staff is blank. The third staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. It features a melodic line with eighth and sixteenth notes, accompanied by a bassoon line below it. The bassoon part includes dynamic markings *p*.

иң ե - гш - զի - պես

как мо - и меч - ты

ршагаң ын ш - նи - րաш,

не по - ро - чен, свят.

Musical score page 3. The top staff shows a melodic line with eighth and sixteenth notes. The second staff is blank. The third staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. It features a melodic line with eighth and sixteenth notes, accompanied by a bassoon line below it.

p

ху^х
О,

как пре - кра - сен

шаг
А -

хм хвј - гв - 6ј
па-рат ты мой

cresc.

V

хвј - гви ѡбн шн - ри^х
и ве - лик и я -

хш - ѡтд ѹбн - 6ј:
сен, как мой край род - ой.

4ш -
Мой

V

յашги
взор

л - ш - пбј,
на те - бе

дјашни
сты - нет как

вл - гшп,
сне - жок,

f

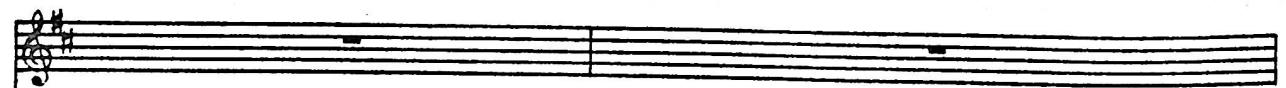
и бд ажн - бнб мп - снк,
как ты бли - зок мне,

иц ажн - бнб бт - пн:
и как ты да - лек...

A musical score page featuring two staves of music. The top staff has five horizontal lines with vertical stems pointing downwards. The bottom staff has five horizontal lines with vertical stems pointing upwards. The music includes dynamic markings: 'p' at the beginning of the top staff and 'sf' at the beginning of the bottom staff. The bottom staff also features a melodic line with eighth-note patterns and a fermata over the last note. A tempo marking 'poco rit.' is placed above the bottom staff's final note.

A musical score page featuring two staves of music. The top staff has five horizontal lines with vertical stems pointing downwards. The bottom staff has five horizontal lines with vertical stems pointing upwards. The music includes dynamic markings: 'sf con brio' and 'accelerando' on the top staff, and 'sf' on the bottom staff. The bottom staff concludes with a dynamic marking 'sf'.

A musical score page featuring two staves of music. The top staff has five horizontal lines with vertical stems pointing downwards. The bottom staff has five horizontal lines with vertical stems pointing upwards. The music includes dynamic markings: 'sf' on both staves, and a tempo marking '3' above the top staff's first measure. The bottom staff concludes with a dynamic marking 'sf'.

con brio

f

Ур - рб, сас щи - ши фр -
Дол - голъ бу - дешь ты да -

cresc.

ff

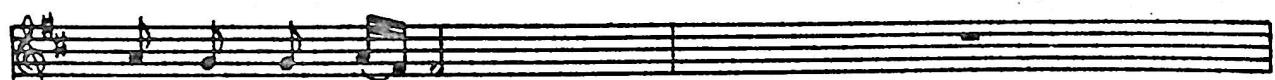
ши,
лек

и - ги - ги,
от ме - ня,

и на ши - ги ип - еш
о мой А - ра - рат,

V

ff

бѣ ѿ - ши - бѣ - ии...
о, мо - я го - па...

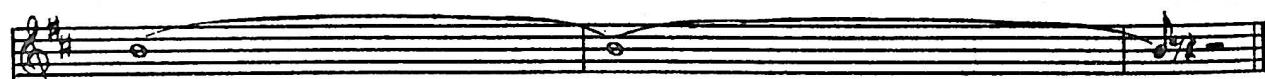
A continuation of the musical score from the previous page. The top staff shows a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bottom staff shows a harmonic progression. The word "crescendo" is written above the top staff. Measure numbers 3 and 4 are indicated above the staves.

crescendo

A continuation of the musical score. The top staff shows a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bottom staff shows a harmonic progression. Measure numbers 5 and 6 are indicated above the staves. The word "V" is written above the top staff.

U - rui - ruis
A - pa - pat,

II. - ги -
A - па -

ruis:
pat.

A continuation of the musical score. The top staff shows a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bottom staff shows a harmonic progression. Measure numbers 7 and 8 are indicated above the staves. The words "accelerando" and "crescendo" are written below the staves.

crescendo

ԻՐ ՍԵՐԸ
МОЯ ЛЮБОВЬ

Խոսք՝ Հ. ԹՈՆԻԿԱՆԻ
Слова О. ТУМАНЯНА

Երաժշտութեան վեհական
Музыка В. ТИГРАНЯНА

Moderato cantabile

1st System (Treble Clef, 1 sharp, Common Time):

2nd System (Bass Clef, 1 sharp, Common Time):

3rd System (Treble Clef, 1 sharp, Common Time):

Lyrics (in Russian):

Би սի - ցիլ եմ,
Блед - ный твой лик

փար - դը պր - գայլ,
я по - лю - бил,

սի - րաց չափ - փած
пe-чать на нем

այ - սի - րի ,
мук люб - ви,

Treble clef, key signature of one sharp, common time. The vocal line consists of eighth and sixteenth notes. The lyrics are: "мѣ - ла - мѣлъ - аns", "груст - ный твой", "взор ,", "мир и пе -". The piano accompaniment provides harmonic support with sustained notes and chords.

Treble clef, key signature of one sharp, common time. The vocal line continues with eighth and sixteenth notes. The lyrics are: "р҃шѣ, чаль", "чар-ных о - чей", "шы-фѣ - гѣ: по-лю - бил." The piano accompaniment maintains the harmonic structure.

Treble clef, key signature of one sharp, common time. The vocal line begins with a dynamic 'V'. The lyrics are: "бн ѿш - бѣл", "В сво - ем серд", "де", "и пр - сѣи", "сказ - ку", "люб - ви", "на -". The piano accompaniment features eighth-note patterns.

Treble clef, key signature of one sharp, common time. The vocal line continues with eighth and sixteenth notes. The lyrics are: "бн ѿш - бѣл", "В сво - ем серд", "де", "и пр - сѣи", "сказ - ку", "люб - ви", "на -". The piano accompaniment includes sixteenth-note patterns marked 'accel.'.

a tempo

լուն զայտ - նիկ սի - րա - յին,
ve kи я за та ил,
a tempo

a tempo

ել այն եր - բեմ ոչ մի եր - գում նայտ-նե-լու չիմ աշ-խու -
Что - бы ни - кто не смог по - нять, как я чте - бя по - дю -

նիկ:
бил.

пoco rit. a tempo V

Виајд
Ах,

біл үш - һіл үлі - үш - үлі.
но скры - вать не в си - лах я,

о, так пра -
силь

f 3 cresc. 3 dim.

шыг է һаш - рѣ - гіл.
на лю - бовъ мо - я,

жаш - үш - үл - үл.
как не ска - зать,

шаш - үш - үл - үл.
что я счаст - лив,

cresc.

шаш - үш - үл - үл:
что я люб - лю, как не ска - зать.

f cresc. dim. rit.

ԹԱՓՈԱԽ ԵՎ ՓՈՎՅԵՐՈՒ
БРОДИМ МЫ ПОЛНЫ ЛЮБВИ

Խոսք՝ Ս. ԿԱՊՈՒՏԻԿՅԱՆ
Слова С. КАПУТИКЯН

Moderato

Եցած. Վ. ԲԱԼՅԱՆԻ
Музыка В. БАЛЯНА.

Թափոախ Ենք փող զարում,
И бро-дим мы пол-ны люб-ви,

բա-
я

րո
к -

պո
тв
ж

րի
- тебе,
 ты ж

ռո - րի -
 вновь к дру -

V

шүр - үпүм ենք մենք իր - դեհ - նե - րում, ես
Պա - լա - եմ мы ог - հեմ օդ - հնիմ, я
հոյ.

քո իր - րով, դու' ու - րի - շի:
տե - բա, տի - օտ դրս - գոյ .
Ի զազ -

rit. *mf* V *spp*

Սում ենք. խըն - դում, տրխ - րում, ես քո խոս - քով, դու' ու - րի - շի:
Առաջ - վում խա - եմ ող - րոյ զա - փա - շի, я ող տե - բե, տի - ող դրս - գոյ.
Տի զազ -

mf
mf
mf

Treble clef, 2/4 time, key signature B-flat major (two flats). The vocal line consists of eighth-note pairs. The lyrics are: բալ - ցըր ե - րազ - զն - րուի, ես քո տես -
 тань - ях мо - ей ду - ши, с то - бой вез -

The vocal line continues with eighth-note pairs. The dynamic is *pp*. The lyrics are: բով, դու - րի - շի: իհ, ինչ ա - րաշ, բախ - ար իր -
 де օ - բրած ձրո - գոյ. Судъ - ба զա - պу - տա - լա պу -

The vocal line continues with eighth-note pairs. The dynamic is *pp*. The lyrics are: բով աշ - խար - հում մնզ չը - հի - շի,
 и нам друг друг - га не най - ти.

The vocal line continues with eighth-note pairs. The dynamics are *mf* and *mp*. The lyrics are: բով աշ - խար - հում մնզ չը - հի - շի,
 и нам друг друг - га не най - ти.

и - ши - ши - ри - и - ри -

Ну что ж, мы будем жить людьми,

ри - кри - и - ри -

пусть ты ешь,

ри - и - ри - и ...

а я тебя ...

ԵՍ ԵՐԳԻՉ ԵՄ
Я ПЕВЕЦ

Խոսք՝ Ա. ԻՍԱԱԿՅԱՆԻ
Слова А. ИСААКЯНА

երաժշտ. Ե. ԱԲՐԱՄՅԱՆԻ
Музыка Э. АБРААМЯНА

Andantino

p

*bи եր -
Я - пе -*

mf

p

v f.

*кн եր -
век Твой,*

*кн բի -
о, сво бодал*

cresc.

mf

p

*бн գմնձ չու - սիմ -
зօ . лո . та я*

*կն ու բի -
не коп . лю , -*

*եր -
де . ву ,*

p

* Оригинальные шестнадцатые не торопить.

0780.

- ро - зу, би - ют, сад ве . сен . ний, чув . ства гиц . ити , све . жесть я либ .

cresc.

f ten. *dim.* V

и бр. Гру - грым ы и и . и др . дн . - ир . ти ., - лю. Грусть, том - лень . е, сердца ра . на .

f ten. *dim.*

p *ten.* *ten.*

8шн . ю . в пе . снях ир . - ир . бр . ил . ю ., 8шн . ю . в пе . снях
звуч . ных я хва . лю,

pp

ten. *pp*

ир . - ир . бр . ил . ю ., ю .
звучных я по . лю.

ten. *sfp*

pp

20. >

ԱՐՅՈՒՐԻ ՄԵջ ՄԻ ՄԱՐԱ
ВИДИТ ЛАНЬ В РУЧЬЕ

Խոսք Ա. ԽԱՆԿԻՉՅԱՆԻ
Слова А. ИСААКЯНА

Երաժշկ. Ե. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ
Музыка Э. АБРААМЯНА.

Allegretto

Ար - յու - րի մեջ մի մա -
Ви - дит лань: в ручье -
լес - ном

Сп - քը է տ - ել
строй . ный от . ра . жён -
о - лень.

Днём ման կու - չա
и ночь . ю бро . - дит լանь,

1.

Уль - ги -
и - щет, яи - ги -
кли - чет, - ы -
где о - лень?

2.

rit.

Темпо I

mf
ten.

ы -
где о - лень?
и -
Той ы -
по - ро - ю

cresc.

ла -
ни зов Уль -
у - слы -
хал во

cresc.

сне о - лень.
Лань в дуб - ра - ве

rit.
и - щет
и - щет, кли - чет

ri - те - nu - to
чог - чи - чи...
ночь и день...

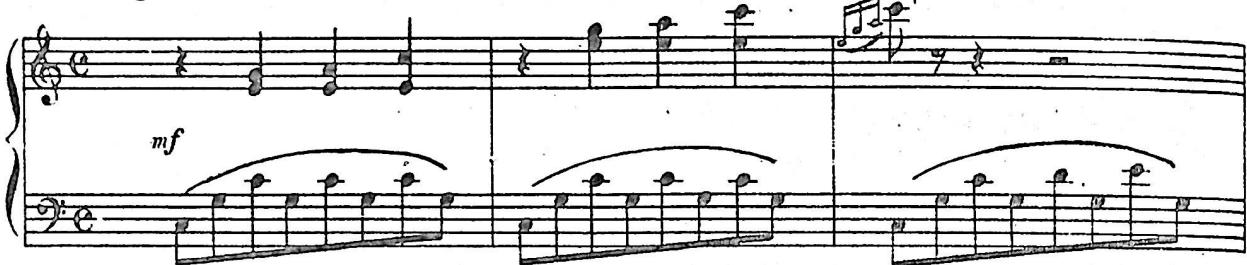
^{*)} При ариаджикато ноты соль # и ля - берутся вместе.

ԼՈՐԻԿ

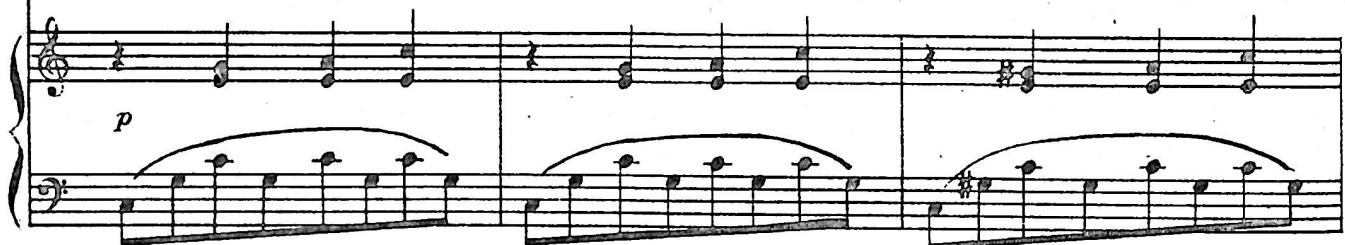
Խոսք՝ Ա. ԽՆԿՈՅԱՆԻ
Слова А.ХНКОЯНА

Երաժշկ. Ա. ԱՃԵՂՅԱՆԻ
Музыка А. АДЖЕМЯНА.

Allegretto

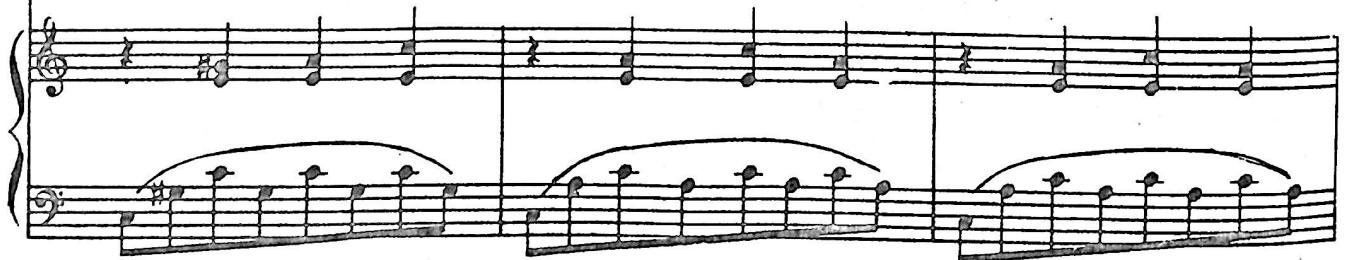

Ա - պ - վո - սից փը - չեց հով,
Как наг - ря - нул զим - նий хлад,
ար - սը ծը - փաց
об - на - жиլ - ся

դար - ձաւկ ծով,
лес и сад,

ար - սի. մի - չից րը - ուսվ լոր,
с по-ля пе - ре - пел взле - тел

A musical score for two voices. The top voice (soprano) has lyrics: "рр - пашү ըն - կավ տար լւ ձոր; Կը - լո - րիկ, и за го - ры у - ле . тел. Круг - ла." The bottom voice (bass) provides harmonic support. Dynamics include **V**, **p**, and **8**.

A continuation of the musical score. The top voice (soprano) has lyrics: "զը - լո - րիկ մի - лա". The bottom voice (bass) continues harmonic support. Dynamics include **V**, **p**, and **8**.

A continuation of the musical score. The top voice (soprano) has lyrics: "- аյ, լո - րիկ օ - լոր մո - լոր շո - րիկ; - ах, ты не - ре - пё - лоч - ка мо - я,". The bottom voice (bass) continues harmonic support. Dynamics include **p**, **8**, and **mf**.

Ли - ги - ки, ли - ги - ки
 Пе - ре - пё - ло - ч - ка

p

шг - сги ш - ги
 в э - тот год - по - се - ю - я,

ли - пг фр - бши
 яч - ме - нёк, лишь

спи с ш - ги
 ты вес - ной

шг - сги ми - ги
 при - ле - тай ско -

др - фш - ги:
 рей до - мой.

կը - լո - րիկ,
 Круг - ла,
 գը - լո - րիկ
 ми - ла

այ լո - րիկ օ. - լոր մն - լոր ըն - ցն -
 ах, ты пе - ре - пё - ло ч - ка мо -

րիկ,
 я,
 կը - լո - րիկ
 круг - ла,

V

pp - лп - гիկ
ми - ла,

այ լп - րիկ օ - լոր մն - լոր ըն - ըն - րիկ:
ах, ты пе - ре - пё - ло ч - ка мо - я!

mf

mf

p

ԻՆՉՈՒ ՈՒՍՏԱՅ Я ЖДУ ТЕБЯ

Խոսք՝ Վ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԻ
Слова В. АРУТЮНЯНА

Երաժ. Լ. Ա. ԲՅԱԼԻ
Музыка Г. САРЬЯНА

Allegro

The musical score consists of four staves of music. The first three staves are for piano (two hands) and the fourth staff is for voice (soprano). The key signature is A major (no sharps or flats). The time signature varies between common time and 8/8. Dynamics include *f*, *ff*, *g*, *sub. p*, *f*, *dim.*, *mp*, *p*, and *simile*. The vocal line includes lyrics in Armenian and Russian. The lyrics are:

ինչու շա - րը փառ է իմ սրբ - ութ.
лю-бишь степь, а я вер - ши-ны гор.

Եհս
Ты

V

ты любишь снег, а я садов простор,
спир - ылю - биши

V

ты - юг - се - вор ты, я свой юг родной, до - но - мо - и мечты о те - бе од -

poco rit., V a tempo

уйми: - ви. Я а tempo

ты юг - се - вор ты, я свой юг родной, до - но - мо - и мечты о те - бе од -

poco rit.

mf simile

V

роп
нет,

и б - ги мвр ծաղ-կի, բու - гի կըր-կին:
от мо-ей люб-ви ты не уй - дёшь!

Цю մուր գի - սե-ըլի
Пусть мы бу - дем вновь

V

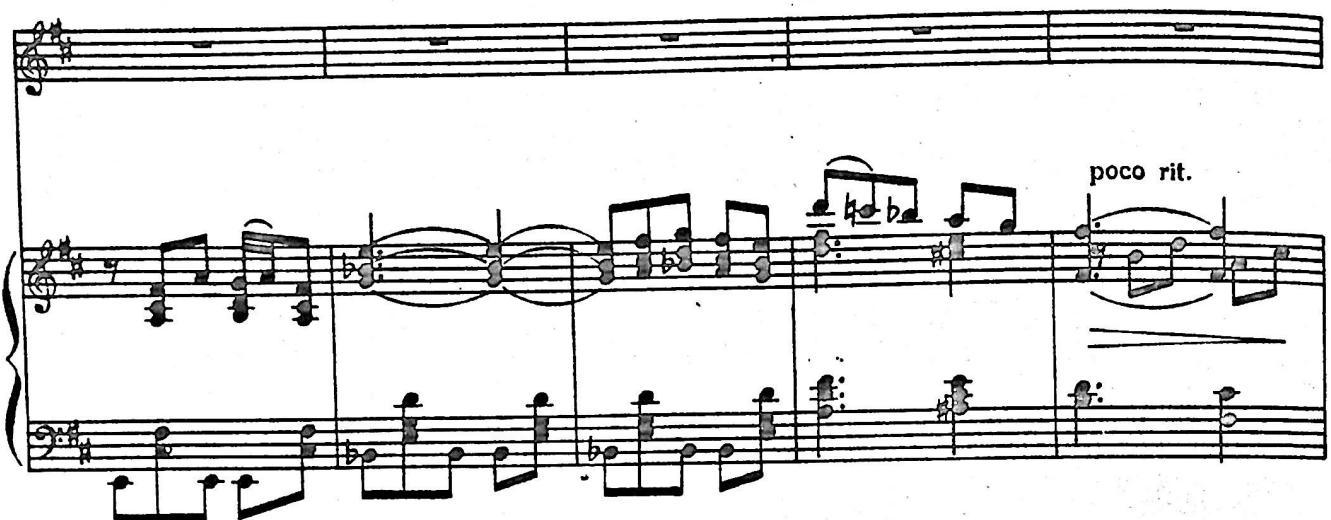
դու ա-րեվ պայ-ծառ,
спо-ритъо - бо всём,

նեզ եմ եմ սպա-սում,
но вод - ну лю - бовъ

յն-չու ու-սш - զար!
ве-рим мы в дво-ём.

1.

2.

a tempo

Ци и мпир զի - սե - ըլու^b
Пусть мы бу - дем вновь

լու լ - րեվ պալ - ծալ,
спо-рить о - бо всём,

ին ին
но в од -

p

rit. a placere a tempo

ы ищш-шыи, ին-չու ու-сш - ցա:
ну лю-бовь ве-рим мы вдво-ём.

rit.

poco accel.

f

Միշտ քո կարոտը վառ է իմ սրտում,
Միշտ քո ճամփին եմ ես նայում արթուն,
Շուրջը խոր գիշեր, աստղեր սիրասուն,
Ծաղկներն ինձ հետ երգ են քեզ ասում:

- Եկ, իմ անգին, դու մեր սիրո այգին,
Թող սերը մեր ճաղկի, բուրի կրկին:
Այս մութ գիշերում դու արև պայծառ,
Բեզ եմ ես սպասում, ինչու ուշացար:

Տես ինչ ուրախ է, ինչ վառ է ցոլում
Բու և իմ աստղը լուրթ հորիզոնում,
Շուրջը ամենուր՝ կյանք, ժպիտ ու սեր,
Եվ ամեն սրտում երշանիկ հույսեր:

- Եկ, իմ անգին, դու մեր սիրո այգին,
Թող սերը մեր ճաղկի, բուրի կրկին:
Այս մութ գիշերում դու արև պայծառ,
Բեզ եմ ես սպասում, ինչու ուշացար:

Ты любишь степь, а я вершины гор,
Ты любишь снег, а я садов простор.
Любишь север ты, я свой юг родной,
Но мои мечты о тебе одной.

Я жду тебя, и ты ко мне придёшь,
Нет, от моей любви ты не уйдёшь!
Пусть мы будем вновь спорить обо всём,
Но в одну любовь верим мы вдвоём.

Я так люблю веселье, шутки, смех,
Ты средь своих подруг - грустнее всех,
Вечно весел я, ты всегда грустна,
Но любовь твоя мне, как жизнь, нужна!

Я жду тебя, и ты ко мне придёшь,
Нет, от моей любви ты не уйдёшь!
Пусть мы будем вновь спорить обо всём,
Но в одну любовь верим мы вдвоём.

ԱՆՏՈՒ ԴԻԾԵՐԵՐ
БЕЗДОМНЫЕ НОЧИ

Խոսք՝ Ա. ԽԱՆՉԱՅՅԻՆ
Слова А. ИСААКЯНА

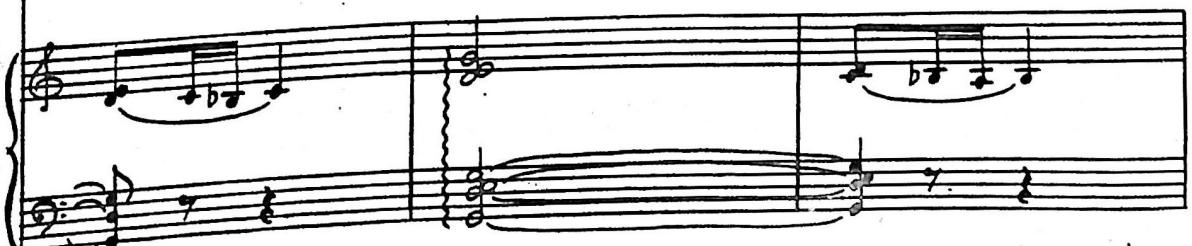
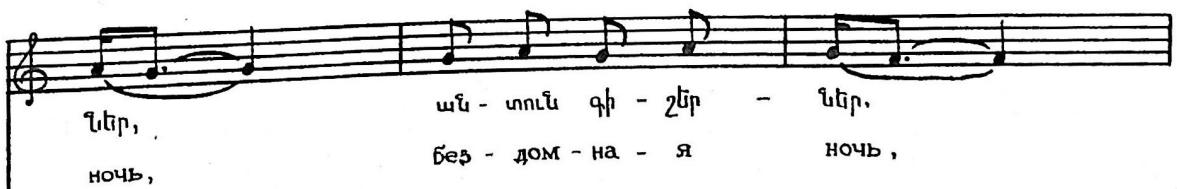
Մեջակ. Ա. Ա. ԲԱՅԱՆՅԱՆ
Музыка Р. АТАЯНА

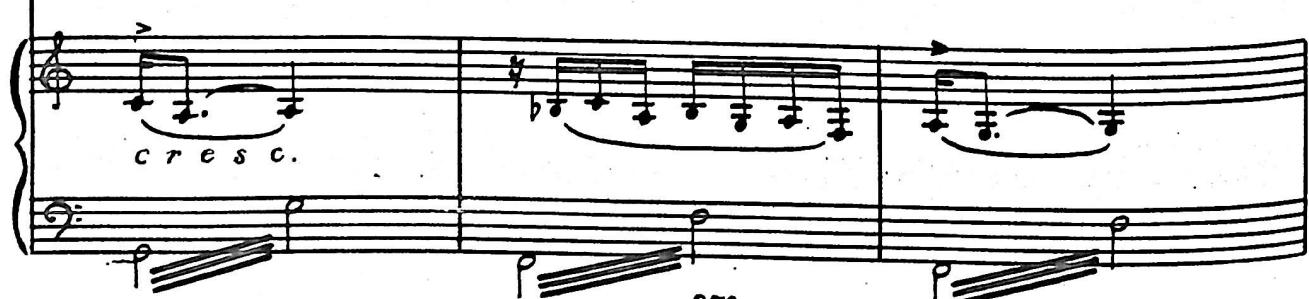
Andante, molto espressivo $\text{♩} = 68$

mp con passione

Ան - տուն զի - շիր -
Беэ - дом - на - я

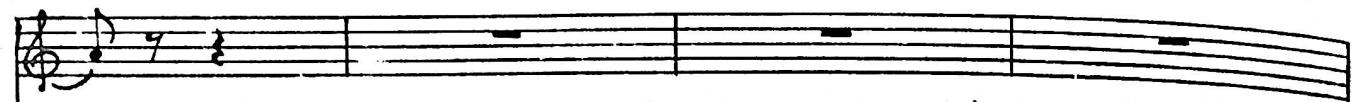
A musical score page featuring a soprano vocal line in G clef and lyrics in Armenian. The lyrics are: "րով, լօն, իւ շատ լիշ - ցն - զի, յ գոր - կո րի - ձալ,". The music consists of three measures of notes on the treble clef staff.

A musical score page featuring a soprano vocal line in G clef and lyrics in Armenian. The lyrics are: "իւ շատ տանչ - վի - զի, յ տայ - կո սրա - ձալ". The music consists of three measures of notes on the treble clef staff.

A musical score page featuring a soprano vocal line in G clef and lyrics in Armenian. The lyrics are: "ան - տուն գի - շնը - բես - սոն - հու - յու". The music consists of three measures of notes on the treble clef staff.

A musical score page featuring a soprano vocal line in G clef and lyrics in Armenian. The lyrics are: "նիր, ան - քուն գի - շնը - նիր ... բես - դոմ - հու - յու հոչք ...". The music consists of three measures of notes on the treble clef staff.

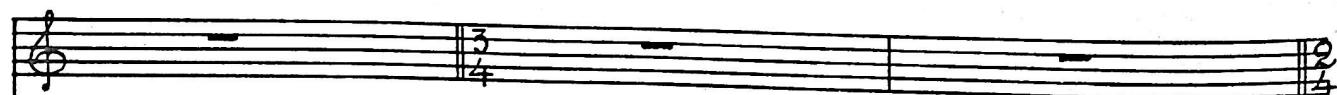
A musical score page featuring a soprano vocal line in G clef and lyrics in Armenian. The lyrics are: "հոչք ...". The music consists of three measures of notes on the treble clef staff.

A two-measure staff in G clef. The first measure has a dynamic of "poco" and ends with a fermata. The second measure begins with "a" and ends with a fermata. The third measure has a dynamic of "poco" and ends with a fermata. The fourth measure has a dynamic of "cresc." and ends with a fermata.

A two-measure staff in G clef. The first measure ends with a fermata. The second measure has a dynamic of "sempre cresc." and ends with a fermata.

A two-measure staff in G clef. The first measure features a dynamic of "ff" and a tempo marking of "risoluto". The second measure ends with a fermata.

con passione

ten.

ten.

шн - шпун фи - гир
бес - дом - на - я
ночь ,

шн - шпун фи - гир - нир ,
бес - дом - на - я
ночь ,

8

8

шн - фпун
бес - сон
ночь ...

rit.

8
8
sotto voce

3
4

rit. assai

ՂԳԻՏԵՄ մԵ ՈՒՐ НЕ ЗНАЮ ГДЕ

Խոսք՝ Ա. ԽԱՆՔՅԱՆԻ
Слова А. ИСАЯНЯ

Երաժշկ. Ռ. Ա. ՋԱԶՅԱՆԻ
Музыка Р. АТАЯНА

Agitato $J=112$

Andante espressivo $J=60$

Չը · զի - տեմ, թէ ուր ուր
Я не знаю где, аն-հа-յт, նե - ուն - փոք

ибо убийца есть сердце одиночка
ибо - онок грустит грубо

poco a poco agitando

ибо я - погибель
ибо я - погибель

cresc. e accel.

ибо я - погибель, ибо я - погибель...
сердце то в группах, не-эри-мо скор-бит.

ибо я - погибель, я не эри-

где,

ան - նայս, մե - ռու
գде - то да - ле - ко

մի սիրս կա տը - խուր...
то - мит - ся о - но ...

ff p

Tempo I

ff

p

m.d.

ff

p

m.d.

m.s.

6 6

10

У.А.-հայս, նե - ուշ - վուր,
 Пе - чаль - но од - но,
 мե - նակ, մե-նա - վուր...
 гру - стит լու - бо - ко ...

ritardando

rit. *mp cantabile*

ԻՆՉՊԵՍ ԵՌԱԾ
КАК СОН

Խոսք՝ Պ.ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆԻ
Слова П.НИКАЕЛЯНА.

Երաժշ. Վ.ԿՈՏՈՅԱՆԻ
Музыка В.КОТОЯНА.

Andante

Բայս-ձում է - լի առ - վի ա - փին.
 Յ մօ - րա յ ա ա տօ - կե բրո - դիլ,
 dim. poco a poco p

ի լիս-պես ա - իմ ի նօ մո - սե - ցար,
 տե - բա ա օլ - նա մո ո նե պր ի կ տրախ - ց ա յ գր -
 ի մ ծաշ - ց ա շ - ված,
 ի կ տրախ - ց ա յ գր -
 ա յր - ված սը -
 մօ - ե յ գր -

е ѿ
ди դլ վաշ-վե - ցիր սի - րով ան - ծայր:
 приль- ну - ла ты люб - ви пол - на.

Փա - ռու վաս - վեցինավուն իտ-
 Как сча - стья зов до tame но-

cresc. ро-со а ро-со

վար, կյանեն իմ փոխ - վեց թօ - վիչ եր - զի,
 чай, го - рел ма - як թօ - их о - чай,

կար-ձես զա - ռուն բաց-վեց կրե -
 в ду - ше за - пе - ла նոյն вес-

ten.

կին,
на , Տո սի - րով լի մա - յիս մի վառ, լի կա - ռա - սով, նոյ-զով ան -
 ды-хань-ем ма - я жизнъ зва - ла, на - деж - дой, ра - дость - ю свет -

ten.

a tempo

Марк.
п.а.
dolcissimo

Раюг հե - ուն -
И զարց, как

This musical score page features three staves. The top staff has a treble clef, a key signature of two flats, and a tempo marking 'a tempo'. The middle staff has a bass clef and a key signature of one flat. The bottom staff has a bass clef and a key signature of one flat. The vocal line in the top staff includes lyrics in Armenian and Russian. The middle staff contains rhythmic patterns with '3' over groups of notes. The bottom staff provides harmonic support with sustained notes.

յար
сон,

իի օր հան - կարծ
ис - че - ла - ты,

ու ինձ վոր - փոր ըս - դիր մի -
уш - լա նե - նա, սշ - լի մеч -

This musical score page continues the three-staff format. The top staff shows a melodic line with lyrics in Armenian. The middle staff shows rhythmic patterns with '3' over groups of notes. The bottom staff provides harmonic support with sustained notes.

ալի,
դա,

է Ե Ես յե - լար,
օ - ста - лась мне

ան - ցար ան - դարձ,
լու - չի - նա вод,

բույ - գր տա -
ду - ша скор

This musical score page concludes the three-staff format. The top staff shows a melodic line with lyrics in Armenian. The middle staff shows rhythmic patterns with '3' over groups of notes. The bottom staff provides harmonic support with sustained notes.

Мир уп - ги дыг - щиб:
бит и сле - зы льёт.

Рајд гвq ви би
И вот я вновь

Фири-столиц аи - фири,
и - шу яс - ох,

ten.

Си - си - ки - ки
дру - той люб - бы нет для ме - я,

ши, си - ки - ки
по - верь, люб - бы нет для ме -

ten.

Presto

Мир.
яя

ВОЛОС РЕ
ВСЁ ДЛЯ ТЕБЯ

Испол. Б. ОЦРУДИ
Слова Е. ЧАРЕНИЦА

Брандес. И. ИПМ-ПЗШИ
Музыка А. ХУДОЯНА.

Allegro espressivo e con moto

mf

близ - буди пр
В ду - ше мо -

близ - буди пр
лишь для те -

близ - буди пр
и яр - кий

espressivo

sempre legato

fbq.

гац - и. фанк юлбі - ғылм -
 пыл и звон - кий смех,
 ғп - ғп - ғп
 все для те -

cresc.

бя,-
 все э - то в дар те - бе там

poco marcato

ріліл п'я ғир ғнег ғнә ғи -
 пусть буду сам ли - шен ог -

бии:
 ия.
 би - ри - ги бий:
 Все для те - бя,
 poco rit. e dim.
 rit. a tempo
 би - ри - ми - ми
 Лишь бы «зи - мы»
 a tempo
 col canto

V

снег --
 ты,
 ни - м' - ги
 все для те -
 бя.

dim. poco

poco ten.

a poco poco ten. p

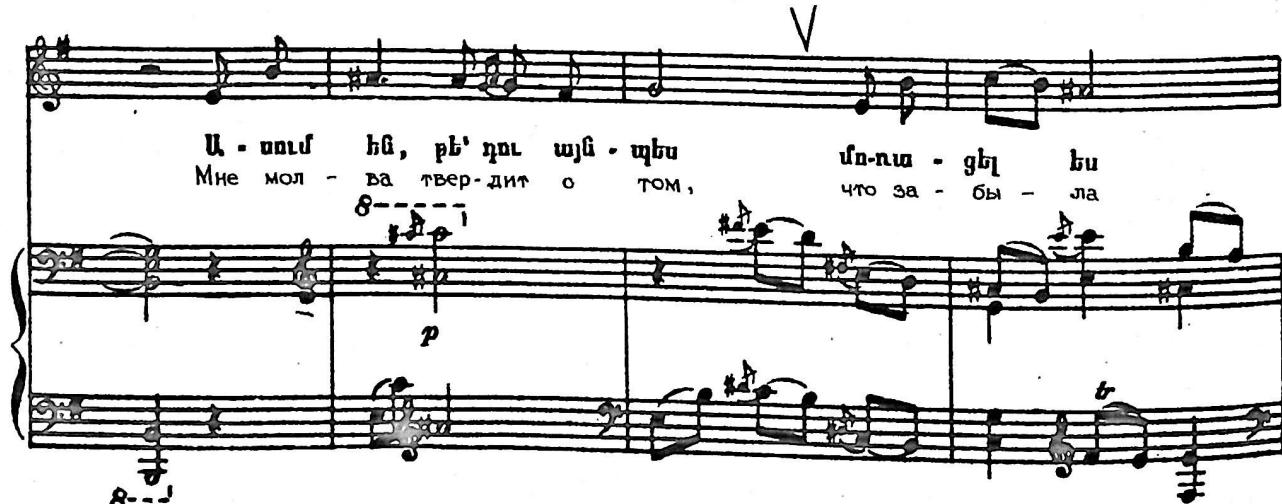
ԱՍՈՒՄ ԵՆ ՁԵ...

ГОВОРЯТ...

Խոսք՝ Ա. ԻՐԱՎԱԿՅԱՆԻ
Ծառական

Երաժշտութեան
Музыка Э. МИРЗОЯНА

Andante con dolore

V V

хна аյн-щба,
ты ме - ня ,

от бре ш - опиши хн сш - лиу,
что при и - ме - ни мо - ём

на - ои ми-брн ьм да - лиу:
взор твой хо - ло - ден всег - на.

rit.

f cresc:

dim.

rit.

Più mosso

V

Musical score page 1. The top staff shows a soprano vocal line with lyrics in Armenian and Russian. The lyrics are: "Բայց, ճա - զե - լիս, ձեր րա - կում
Прош - ли го - да... но в са - ду". The middle staff shows a piano accompaniment with dynamics "p". The bottom staff shows a bassoon part.

Musical score page 2. The top staff continues the soprano line with lyrics: "այն լո - րին է դեռ ծաղ - - կում,
как - дой ран - не - ю вес - ной". The middle staff shows a piano accompaniment. The bottom staff shows a bassoon part.

Musical score page 3. The top staff continues the soprano line with lyrics: "ո - րի ըրն - - քուտ քոյ - րի մեջ
ли - па та сто - ит в զве - ту, զրգ - կե - ցի
где об - на -". The middle staff shows a piano accompaniment. The bottom staff shows a bassoon part.

фід
лисъ
 үі
мы
 гш - аеңз:
 с то - бой.
 Пі
жар
 әрт - ығы
 объ - я.

мѣд
тий
 պեռ
тек,
 այս - ог
 ог - нѣм

կի - զող
 и по -
 կը - րակ
 ны - не
 է վառ -
 не ду -
 վել,
 ышает.

A handwritten musical score consisting of six staves. The top four staves are grouped by a brace and have a key signature of one sharp (F#). The bottom two staves are also grouped by a brace and have a key signature of one sharp (F#). Measure 1 starts with a forte dynamic (f) in the first staff. Measures 2-4 show eighth-note patterns with grace notes. Measures 5-6 continue the eighth-note patterns. Measure 7 begins with a forte dynamic (f) in the second staff. Measures 8-9 show eighth-note patterns with grace notes. Measures 10-11 continue the eighth-note patterns. Measures 12-13 show eighth-note patterns with grace notes. Measures 14-15 show eighth-note patterns with grace notes.

8

poco rit.

8

Tempo I

V

Был бр ш - ющег ю ш - лиу,
А при и ме - ни тво - ём

иhr-сри ш - гулб ё ю -
серд - це кровь ручь - я - ми

лиш
лив.

pp

rit.

V V

Ախ, ի - րա՞վ է դու այն-պես մո - ռա - ցել են
Ax, прав-див ли слух о том, что за - бы - ла

pp

V V

ինձ այն-պես, որ եղբ ա - նուն են տա - լիս, հա - զիվ
ты ме - ня, что при и - ме - ни мо - ём, ՅՅօր տвой

p

V

միս - երդ եմ գա - լիս, ախ, ի - րա՞վ է:
хо - ло - ден Եօց - դա, աх, прав-див ли?

p *pp*

ԳԻԾԵՐԵ Ե ՆՈՒԽ ТАКАЯ Ж НОЧЬ

Խոսք Ա. ԱՊՐԵԼԿՈՎՅԱՆ
Слова А. БОРОВИКОВСКОГО

Խոսք. Ա. ԱՊՐԵԼԿՈՎՅԱՆ
Музыка А. СПЕНДИАРОВА

Larghetto.

Viol.

p con sordini

The musical score consists of two staves for violin (Viol.). The first staff begins with a dynamic marking 'p' and 'con sordini'. The second staff begins with a dynamic marking 'p'. Both staves are in common time and use treble clef. The music is divided into measures by vertical bar lines. The notes are black dots on the staff lines, with stems extending either upwards or downwards. The first staff has a key signature of one sharp (F#), while the second staff has a key signature of three sharps (G#).

senza sord.

V

Всё забыл я виной, к звуку души забыл ны, к звуку мыслей забыл я, и вспомнил я, как тог...
Таха-я и ночь, и звуки тебе же, и ласки ма... я, как тог...

ш... а... У-хм уп-риг Я-вил-ся при эзак твой... но где же... к то ви-ртиз иф мо... я о-би-да...

аи-иопр ыар,
 и вра-жда?
 и на ыи - рны ыи
 мо - я о - би - да
 и вра-жда?..

О, ыни ышпр-
 О, воз-вра-

афр, ыфр-ыфр ишм-ыфр ыида, ыиа - рыг ырп-ыфр ил ыиа ыпш-ыш, ыпш-ыш-ыпш-ыш...
 тиcь слу - ка - вым ывля - дом, с из - ме - нои, с ыклят-ва - ми в люб - ви, ыпш-ыпш-ыпш-ыпш...

con sord
 [pp]
 [pp]

ыфр, ын - ын ии - ын ыфр - ыфр ыиа, ынгыр ыиа ыфр - ыфр ил ыпш-ыш...
 ди и сно - ва слад - ким я - дом больно - е серд - це от - ра - ви!

Բ Ո Վ Ա Ծ Դ Ա Կ ՈՒ Բ Թ ՈՒ Ը

62

Կ ա գ մ ո ւ ի կ ո ւ մ ի ց	1
<u>Մեթոդական ցուցումներ ժողովածուի 1-ի ստեղծագործությունների վերաբերյալ</u>	5
1.Ա.ԳԱԼԻԿՅԱՆ - Օ Ր Ո Ր	9
2.Ա.ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ - Լուսինն ելավ	13
3.Ա.ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ - ինչ կա երնակ	19
4.Դ.ՂԱԶՄՅԱՆ - Աշնան երգ	25
5.Գ.ԳԵՂԱՐԻԿ - Ա շ ու ն	31
6.Ռ.ՄԵԼԻՔՅԱՆ - Անձրևն եկավ /մշակում/	35
7.Կ Ո Մ Ի Տ Ա Ս - Էրվում եմ	39
8.Գ.ԳԵՂԱՐԻԿ - Օրորոցի երգ	43
9.Մ.ՄԻՐԶՅԱՆ - Արի, արի	49
10.Ա.ԴՈՂՈՂԻՆՅԱՆՑՄ - Ե Ր Ա Գ /մշակում/	55
11.Ա.ԴՈՂՈՂԻՆՅԱՆՑՄ - Եիժեռակ /մշակում/	61
12.Ա.ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ - Օրորոցային	71
13.Կ Ո Մ Ի Տ Ա Ս - Կուժն առա	83
<u>Մեթոդական ցուցումներ ժողովածուի 14-30 ստեղծագործությունների վերաբերյալ</u>	88ա
14.Ա.ՏԵՐ-ՂԵՎՈՐԴՅԱՆ - Ճախարակի երգը	89
15.Գ.ԱՐՄԵՆՅԱՆ - Օ Ր Ո Ր	95
16.Մ.ՄԱԶՄԱՆՅԱՆ - Աղջկա երգը	103
17.Խ.ԱՎԵՏԻՍՅՈՒՆ - Մակմուր աղջիկ	111
18.Կ Ո Մ Ի Տ Ա Ս - Գարուն ա	119
19.Ռ.ՄԵԼԻՔՅԱՆ - Օ Ր Ո Ր	125
20.Ռ.ՄԵԼԻՔՅԱՆ - Աշնան երգ	131
21.Ա.ՏԵՐ-ՂԵՎՈՐԴՅԱՆ - Այնպես նազիկ	137
22.Է.ԲՄՂԱՍՄԱՐՅԱՆ - Աղջկա երգը	145
23.Է.ԲՄՂԱՍՄԱՐՅԱՆ - Կ ա ր ո տ	151
24.Կ.ՋԱԲՄՅԱՆ - Մարշանի երգը „Մարշան,, Օպերայից	159
25.Կ.ՋԱԲՄՅԱՆ - Փշատի ճառ /մշակում/	165
26.Ս.ԶՐԲՄՅԱՆ - Էն սև աղին սիրեցի	171
27.Տ.ՉՈՒԻՆԱԶՅԱՆ - Օլիմպիայի արիոգոն „Արշակ Առ Օպերայից	177
28.Ա.ՄԻԵՆԴԻՄՅԱՆ - Այ վարդ	183

29.Հ.ՍՏԵՓԱՆԹԱՆ	- Խանդուքի արիոզոն „Սասունցի Դավիթ„, Օպերայից	189
30.Լ.ԻՈՒԱ-ԵԹԵԱԹՅԱՆ	- Սեյրանի սերենադը „Շամուս“, Օպերայից	197
Ժողովածուի 31-50 ստեղծագործությունների		
Վերաբերյալ		203
31.Հ.ՍՏԵՓԱՆԹԱՆ	- Իշխանի արիոզոն „Շունե“, Օպերայից	205
32.Վ.ՏԻԳՐԱՆԹԱՆ	- ՎԱՄՊԻԹԾՈՒՐ արիան „Սոս և Վարդիթեր“, Օպերայից	209
33.Ա.ՏԻԳՐԱՆԹԱՆ	- Զինվորի երգը „Դավիթ Բեկ“, Օպերայից	219
34.Ա.ՏԻԳՐԱՆԹԱՆ	- Գուշանի երգը „Դավիթ Բեկ“, Օպերայից	223
35.Ա.ՏԻԳՐԱՆԹԱՆ	- Սարոյի արիան „Անուշ“, Օպերայից	228
36.Մ.ՋՐԻՄՈՅԱՆ	- Ալբոմում	233
37.Գ.ՋԹՋՅԱՆ	- Մանուշակին	236
38.Գ.ՋԹՋՅԱՆ	- Արարատ	239
39.Վ.ՏԻԳՐԱՆԹԱՆ	- Իմ սերը	245
40.Վ.ԲԱԼՅԱՆ	- Բափառում ենք ֆողացներում	249
41.Է.ԱՐՐԱԿԱՅԱՆ	- Ես երգիչ եմ	253
42.Է.ԱՐՐԱԿԱՅԱՆ	- Աղբյուրի մեջ մի մարտլ	255
43.Ա.ԱՃԵՄԹԱՆ	- Լորիկ	258
44.Ղ.ԱՄՐԹԱՆ	- Ինչու ուշացար	263
45.Ռ.ԱԹՎԹԱՆ	- Անուն գիշերներ	269
46.Ռ.ԱԹՎԹԱՆ	- Զգիտեմ թե ուր	274
47.Վ.ԿՈՏՈՅՑԱՆ	- Ինչպես երազ	278
48.Ա.ԽՈՒԴԻՈՅՑԱՆ	- Բուլորը քեզ	282
49.Է.ՄԻՐԶՈՅՑԱՆ	- Ասում են թե...	286
50.Ա.ՄԹԵՇԻՒԱՐՅԱՆ	- Գիշերն է նույն լիարգմ. Տ.Հախումյանի /	293
Բավանդակություններ		297

СОДЕРЖАНИЕ

	стр.
От составителя	3
Методические указания к произведениям сборника с I-I3	7
I. С.ГАЛИКЯН - Колыбельная, перевод Т.Шахназарян....	10
2. А.МАНУКЯН - Взошла луна " "	14
3. А.МАНУКЯН - Нам скажи пе- вунья птичка " "	20
4. Д.КАЗАРЯН - Осенняя песня " "	26
5. Г.ГЕХАРИК - О с е н ь " "	32
6. Р.МЕЛИКЯН - Дождь идёт /обработка/ " "	36
7. КОМИТАС - Я г о р ю... " "	40
8. Г.ГЕХАРИК - Колыбельная	44
9. М.МИРЗАЯН - Приди, приди	50
10. А.ДОЛУХАНЯН - Сон /обработка/русский А.Гаямова....	56
текст	
II. А.ДОЛУХАНЯН - Ласточка /обработка/" " ...	62
12. А.АРУТИНЯН - Колыбельная " "	72
13. КОМИТАС - Взяв кувшин, перевод Т.Шахназарян	84
Методические указания к произведениям сборника с I4-30.....	886
I4. А.ТЕР-ГЕВОНДЯН - Песня прялки	90
I5. Г.АРМЕНИЯН - Колыбельная, перевод М.Тальвердиана...	96
I6. М.МАЗМАНЯН - Песня девушки " Н.Адамян	104
I7. Х.АВЕТИСЯН - Как ты нежна " Т.Демурян	112

18. КОМИТАС - Весна	перевод	А.Ефременкова...	I20
19. Р.МЕЛИКЯН - Колыбельная	"	А.Бабалин	I26
20. Р.МЕЛИКЯН - Осенняя песня	"	Т.Шахназарян...	I32
21. А.ТЕР-ГЕВОНДЯН - Ты так нежна "	"	Е.Аристакян ...	I38
22. Э.БАГДАСАРЯН - Песня девушки	"	Т.Шахназарян...	I46
23. Э.БАГДАСАРЯН - Тоска	"	Т.Демурян	I52
24. К.ЗАКАРЯН - Песня Марджан из оп."Марджан"	"	Т.Шахназарян...	I60
25. К.ЗАКАРЯН - Пшатовое дерево /обработка/	"	Э.Александровой	I66
26. С.ДЖРБАШЯН - Полюбился па - рень мне	"	Т.Шахназарян...	I72
27. Т.ЧУХАДЖЯН - Ариозо Олимпии из оп."Аршак II"	"	I78
28. А.СПЕНДИАРОВ - К розе	"	А.Спендиарова...	I84
29. А.СТЕПАНИАН - Ариозо Хандут из оп."Давид Сасунский" "	"	Т.Шахназарян...	I90
30. Л.ХОДЖА-ЭЙНАТОВ - Серенада Сей- рана из оп. "Намус"	"	I98
К произведениям сборника с ЗI-50.....			204
31. А.СТЕПАНИАН - Ариозо князя из оп."Нуне"	"	Т.Шахназарян...	205
32. В.ТИГРАНИН - Ария Вардитер из оп."Сос и Вардитер"	"	Т.Шахназарян...	209
33. А.ТИГРАНИН - Песня солдата из оп."Давид Бек"	"	Е.Аристакян...	219
34. А.ТИГРАНИН - Песня гусана из оп."Давид Бек"	"	Е.Аристакян...	223
35. А.ТИГРАНИН - Ария Саро из оп. русск. "Ануш",	текст М.Арцибашева...		228
36. С.ДЖРБАШЯН - В альбом,	перевод	Т.Демурян и Л.Голубкова....	233

37. Г.ЧИТЧИН	- Фиалка	перевод	Е.Аристакян...	236
38. Г.ЧИТЧИН	- Арарат	"	Е.Аристакян...	239
39. В.ТИГРАНЯН	- Моя любовь	"	Е.Аристакян...	245
40. В.БАЛЯН	- Бродим мы полны любви	"	Т.Демурян....	249
41. Э.АБРААМЯН	- Я певец	"	С.Машистова...	253
42. Э.АБРААМЯН	- Видит лань в ручье	"	С.Машистова....	255
43. А.АДЖЕМЯН	- Лорик	"	М.Тальвердиана	258
44. Л.САРЬЯН	- Я иду тебя	русский текст	С.Регистана...	263
45. Р.АТАЯН	- Бездомная ночь	перевод	Н.Адамян	269
46. Р.АТАЯН	- Не знаю...	"	Н.Адамян.....	274
47. В.КОТОЯН	- Как сон	"	Т.Демурян....	278
48. А.ХУДОЯН	- Всё для тебя	"	Е.Аристакян...	282
49. Э.МИРЗОЯН	- Говорят...	"	Т.Демурян....	286
50. А.СПЕНДИАРОВ	- Такая же ночь			293
Содержание				299

Հրատ. ԽՄԲԱԳԻՐ՝ Դ.Հ. ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ

ԵՎ Կ Ռ Ի Հ՝ Ի.Գ. ՉՈՂԱՆՅԱՆ

Редактор изд. Д.О. ГАБРИЕЛЯН

Художник И.Г. ЧОՂԱՆՅԱՆ

Պատումը № 152 տպագոր. 18 մ. հրատ. 29 մ. տպաքանակ 1500

Ուղարկողի նոտ ԳՄԿ Երևան Կալենդարի գ. № 22/3